

Wiadomości **Uniwersyteckie**

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w latach 2012-2020

Spis treści

- 4** | Rozmowa z Rektorem prof. dr. hab. Stanisławem Michałowskim
- 8** | Finanse i inwestycje
- 21** | Pracownicy i struktura organizacyjna Uniwersytetu
- 26** | Badania naukowe i współpraca z otoczeniem gospodarczym
- 40** | Dydaktyka, studenci, doktoranci
- 57** | Kultura i sport
- 63** | Budowanie wspólnoty akademickiej i wizerunek Uczelni

Słowo od redakcji

Szanowni Państwo, niniejsze wydanie „Wiadomości Uniwersyteckich” jest podsumowaniem funkcjonowania Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w latach 2012–2020. Numer specjalny otwiera rozmowa z Rektorem prof. dr. hab. Stanisławem Michałowskim, zaś w kolejnych działach społeczność akademicka może się zapoznać z różny-

mi aspektami działalności Uczelni w ciągu ostatnich 8 lat. Przedstawione zostały kluczowe obszary związane z funkcjonowaniem Uniwersytetu: finanse oraz inwestycje, badania naukowe i współpraca z otoczeniem gospodarczym, kształcenie, kultura i sport oraz budowanie wspólnoty i kreowanie wizerunku Uczelni.

Redakcja „Wiadomości Uniwersyteckich”

Wydawca: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

PL ISSN 1233-216X

Adres redakcji: pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, p. 1305, 20-031 Lublin, tel. 81 537 54 19

e-mail: wiadomosci@poczta.umcs.lublin.pl
www.wiadomosci.umcs.pl

Redakcja: Aneta Adamska, Magdalena Drwal, Marcin Gołębiowski, Agnieszka Stańczak (p.o. redaktor naczelny)

Druk: Standruk

Nakład: 650 egz.

Projekt graficzny i skład: Studio DTP Academicon, dtp@academicon.pl, <http://dtp.academicon.pl/>

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

Rozmowa z Rektorem prof. dr. hab. Stanisławem Michałowskim

Cofnijmy się do roku 2012, kiedy został Pan wybrany na rektora UMCS-u, a może nawet i wcześniej, kiedy pełnił Pan funkcję prorektora ds. studenckich. Jaki wówczas był nasz Uniwersytet?

Reczywiście przejmowałem funkcję rektora po zakończeniu kadencji prorektora ds. studenckich, którą sprawowałem u boku rektora – prof. dr. hab. Andrzeja Dąbrowskiego. Była to trudna kadencja, a nasze relacje nie zawsze układały się dobrze, gdyż byłem m.in. przeciwnikiem planowanych dość dużych zwolnień pracowniczych, wynikających ze słabej kondycji finansowej Uczelni. Pragnę jednak zaznaczyć, że zostałem wybrany na prorektora przy wielkim poparciu studentów i świetnie układającej się współpracy z samorządem studentów. To wtedy po raz pierwszy udało mi się zdobyć środki z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na gruntowną modernizację Domu Studenckiego „Femina”, który nadal jest jedną z wizytówek miasteczka akademickiego. To dobry moment, aby raz jeszcze podziękować za wsparcie finansowe ówczesnej wiceminister profesor dr hab. Grażynie Prawelskiej-Skrzypek z Krakowa. W tym czasie uzyskaliśmy duże środki z Regionalnego Programu Operacyjnego na modernizację Chatki Żaka, która wówczas była w znacznej części zdewastowana. Dzięki wsparciu ówczesnego Zarządu Województwa Lubelskiego (szczególnie serdeczne ukłony kieruję w stronę dr. Jacka Sobczaka z naszego Wydziału Prawa i Administracji) utworzyliśmy Inkubator Medialno-Artystyczny. Należy podkreślić, że znamienity wkład w przygotowanie jego koncepcji wniosła dr Katarzyna Mieczkowska – obecna dyrektor Muzeum Lubelskie-

go. Nie mogę też nie przypomnieć, że to wówczas rozpoczęliśmy skuteczne zabiegi o pozyskanie studentów z zagranicy (z Ukrainy i Białorusi) oraz rozpoczęliśmy szeroką akcję promocyjną m.in. w wyniku pozyskiwania szkół partnerskich czy też prezentowania sukcesów sportowych naszych studentów i powstających drużyn AZS UMCS. Przedstawione liczne inne formy aktywności z czasów sprawowania funkcji prorektora stanowiły na pewno dobrą podstawę do przyjęcia funkcji rektora, powierzonej mi w 2012 r.

Niebawem minie osiem lat, od kiedy rozpoczął Pan kierowanie największą Uczelnią we wschodniej Polsce. Jak zdaniem Pana Rektora zmienił się UMCS na przestrzeni ostatnich lat?

Chciałbym podkreślić, że w swoich założeniach programowych prezentowałem wizję Uniwersytetu życzliwego ludziom, a także uniwersytetu z tradycjami, otwartego na nowoczesność i współpracę. Myślę, że z dobrym skutkiem udało się ją zrealizować. Zmiany chyba najlepiej dostrzegają osoby spoza UMCS-u, w tym nasi absolwenci, którzy wielokrotnie gratulowali nam zasadniczej zmiany wizerunku Uczelni. My sami często tego nie dostrzegamy. Tymczasem dokonaliśmy niesamowitego wysiłku w zakresie remontów i modernizacji naszych wydziałów, biblioteki, domów studenckich i całego miasteczka akademickiego. Dokonaliśmy niełatwą inwestycję ECOTECH-COMPLEX – Centrum Analityczno-Programowego dla Zaawansowanych Technologii Przyjaznych Środowisku. Powstaje nowoczesny Kampus Zachodni im. Unii Lubelskiej, a wkrótce zakończymy pełną modernizację

Chatki Żaka. Jakże inaczej prezentuje się obecnie nasz Rektorat. Nie byłoby to wszystko możliwe bez przychylności rządu premiera Mateusza Morawieckiego, a zwłaszcza pani minister prof. Teresy Czerwińskiej. Szerzej te kwestie zostaną przedstawione w tym numerze „Wiadomości Uniwersyteckich”.

Do stojących przed Uczelnią wyzwań dostosowaliśmy nie tylko strukturę organizacyjną w ramach wydziałów, instytutów naukowych, jednostek ogólnouczelnianych, ale też funkcjonowanie administracji i obsługi przez utworzenie silnych centrów. Jako rektora, a wcześniej działacza związkowego, szczególnie cieszą mnie podziękowania pracowników za spokojne kierowanie Uczelnią, chociaż nigdy nie brakowało także konfliktów międzyludzkich. Zawsze starałem się je łagodzić i szukać kompromisów. Wynikało to z prostego założenia, że pracownicy i studenci są dobrem nadrzędnym naszego Uniwersytetu. Zdaję sobie sprawę, że może nie wszyscy pracownicy to dostrzegają i doceniają, lecz warto podkreślić, że radykalnej poprawie uległa sytuacja finansowa i poziom płac, który wzrósł średnio o ponad 70%. Z satysfakcją mogę stwierdzić, że pod tym względem nie jesteśmy już w „ogonie” uniwersytetów w Polsce, czyli nadrobiliśmy znaczne zaległości w stosunku do wielu z nich. Natomiast żałuję, że do nadrobienia istnieje jeszcze dystans w zakresie pozycji naukowej, gdyż parametryzacja za lata 2013–2016 pozwoliła tylko dwóm wydziałom uzyskać kategorię A, pozostałe otrzymały kategorię B. W mijającej drugiej kadencji podjęliśmy jednak wiele inicjatyw (w tym finansowych), które zachęcają pracowników do zwiększenia aktywności w zakresie aplikowania o granty i składania projektów, przygotowywania artykułów do uznanych czasopism naukowych i wybitnych monografii oraz do współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Mam nadzieję, że efekty tych działań okażą się skuteczne, gdy będą oceniane dyscypliny naukowe podczas przesuniętej o rok ewaluacji. Dodatkowo wsparliśmy też rozwój kadry naukowej oraz prowadzenie zajęć w dyscyplinach i na kierunkach studiów, bez których trudno sobie wyobrazić nowoczesny Uniwersytet, czyli na informatyce i psychologii.

Wielokrotnie podkreślał Pan swoją wizję UMCS-u jako Uczelni kompletnej. Czy udało się ją zrealizować i co oznacza uczelnia kompletna w wydaniu praktycznym?

Rzeczywiście wielokrotnie akcentowałem, że UMCS – z ponad 75-letnią tradycją i mający taką świetną patronkę – powinien być Uczelnią kompletną. Ujmując to skrótowo: musi mieć wysoki poziom nauczania i efektywny sposób pozyskiwania młodzieży nie tylko z Polski, ale też z zagranicy. Liczba studentów cudzoziemców świadczy, że ten cel udaje się nam coraz skuteczniej realizować. O poziomie nauczania w dużej mierze decydują osiągnięcia naukowe naszych pracowników i chociaż wspomniana parametryzacja nie była dla naszej Uczelni zbyt udana, należy podkreślić, że zasygnalizowane wyżej zachęty już przynoszą pozytywne efekty, co poprawi pozycję naukową wielu dyscyplin i będziemy mogli w przyszłości nawiązać rywalizację z najlepszymi uczelniami w Polsce. Uczelnia kompletna to także ta, która posiada osiągnięcia na polach akademickiej kultury i sportu. UMCS utrzymuje niezmiennie piękną tradycję jednego z wiodących ośrodków kultury studenckiej w Polsce. Jestem pewny, że po zakończeniu gruntownej modernizacji Chatki Żaka, latem tego roku, działalność kulturalna naszych zespołów i twórców kultury nabierze nowego blasku – zgodnie z ugruntowaną nazwą „AkademiCKie Centrum Kultury”. Także o pozycji naszej Uczelni w rywalizacji sportowej nie trzeba nikogo obecnie przekonywać, gdyż od lat jesteśmy w ścisłej czołówce uniwersytetów i uczelni wyższych w Polsce. Z kolei osiągnięcia Klubu AZS są coraz bardziej doceniane

już nie tylko na sportowej mapie województwa lubelskiego i Polski, ale także w rywalizacji olimpijskiej czy też mistrzostw świata oraz Europy.

Co istotne, należy tutaj również wspomnieć o tym, że UMCS stał się także uczelnią o dużym wskaźniku umiędzynarodowienia...

To umiędzynarodowienie jest szczególnie widoczne w kształceniu, gdyż liczba studentów zagranicznych wzrosła w ciągu kilku lat z 200 do prawie 1800 osób, co daje nam czołowe miejsce wśród uczelni w Polsce. Coraz bardziej pogłębiamy kontakty i programy wymiany międzynarodowej z wieloma uczelniami świata, z Chinami włącznie. Szczególnie cieszy fakt, że nasi pracownicy zdobywają już prestiżowe granty międzynarodowe, w tym Horyzont 2020. Pracują już dla nas badacze o uznanym autorytecie naukowym, np. prof. dr Jean Poesen, prof. dr Jaco Vangronsveld czy prof. dr Stefan Poedts. To są osiągnięcia, o których jeszcze 5–6 lat temu mogliśmy tylko pomarzyć.

Czy pozostałe cele, które postawił Pan na początku zarówno pierwszej, jak i drugiej kadencji, zostały zrealizowane? Krótko mówiąc: co się udało, a które obszary działalności UMCS-u należy jeszcze rozwinąć?

Wspomniałem już o tym, że w 2017 r. pojawiło się pewne rozczarowanie związane z pozycją naukową większości naszych wydziałów. Podjęliśmy więc zdecydowane działania, które mają tę sytuację zmienić. Warto podkreślić, że w trakcie drugiej kadencji aktywnie uczestniczyłem w dyskusji dotyczącej reformy szkolnictwa wyższego w Polsce. Dzięki wsparciu profesora Waldemara Parucha udało nam się do ustawy wprowadzić korzystne rozwiązania dla naszego uniwersytetu oraz uczelni lubelskich. Oczywiście są obszary działalności UMCS-u, które nie dają satysfakcji. Do tych ostatnich zaliczam brak efektów w funkcjonowaniu Związku Uczelni Lublina. W okresie, kiedy nim kierowałem, przygotowaliśmy płaszczyzny funkcjonowania organizacji, utworzyliśmy komisje i przyjęliśmy program wspólnych działań trzech uczelni. Niestety w okresie zarządzania Związkiem przez rektorów innych uczelni te działania zostały zaniechane ze szkodą dla środowiska naukowego naszego miasta. Na pewno nie możemy być w pełni zadowoleni z funkcjonowania Centrum Analityczno-Programowego dla Zaawan-

sowanych Technologii Przyjaznych Środowisku Eco-tech-Complex. Przy czym znów pragnę zaznaczyć, że świetnie wyposażone laboratoria naukowe, a zwłaszcza 7-teslowy rezonans, powinny być w dużej mierze wykorzystywane przez pracowników naukowych z Uniwersytetu Medycznego. Chciałbym jednak podkreślić, że jesteśmy blisko radykalnych rozwiązań związanych z funkcjonowaniem Centrum. Inne rozczarowanie wiąże się z kolei ze słabą aktywnością inicjowanego przez nas Klastra Biotechnologicznego.

Nie można też nie zauważyć, że w ostatnich miesiącach przyszło nam kierować uniwersytetem w sytuacji nieznanego wcześniej wielkiego wyzwania, jakim jest pandemia związana z wirusem SARS-CoV-2. Wymagało to szybkiego przestawienia się uczelni na proces zdalnego nauczania. Musieliśmy też podejmować na bieżąco decyzje związane z bezpieczeństwem pracowników i studentów. Pandemia spowodowała, że w dużej mierze zamarło życie w naszych akademikach, chociaż nadal przebywa w nich 400 studentów cudzoziemców. Ten czas jest oczywiście sprawdzianem naszej sprawności organizacyjnej, ale też wielkiej odpowiedzialności osobistej wszystkich pracowników uczelni. Myślę, że ten sprawdzian zdajemy na ocenę pozytywną, chociaż problemów nie brakuje. Za rozsądek i oddanie w tym trudnym okresie pracownikom należą się wielkie podziękowania.

W jakim miejscu, według Pana Rektora, znajdzie się Uniwersytet w momencie, w którym przekaże Pan władzę następcy?

Uważam, że zostawiam swojemu następcy uniwersytet w dobrym stanie. Mamy dobrą sytuację finansową mimo szeroko realizowanego zakresu inwestycji, modernizacji i remontów. Powodują one zwiększenie naszych możliwości prowadzenia nowoczesnych badań i prezentowania dla młodzieży coraz ciekawszej oferty dydaktycznej. Sądzę, że ukształtowaliśmy sprawną strukturę organizacyjną uczelni, która sprawdziła się także w obliczu trwającej pandemii. Potrafiliśmy pięknie akcentować i promować nasz dorobek w trakcie obchodów 70-lecia i 75-lecia uniwersytetu oraz 150. rocznicy urodzin Marii Curie-Skłodowskiej. Pozostawiam mojemu zastępcy uczelnię, która mimo przejściowych niedostatków powinna nadal pozostać wiodącą w regionie i rywalizować z uznanymi uczelniami w Polsce.

Co jest Pana zdaniem kluczowe dla dalszego rozwoju Uczelni i czego życzyłby Pan Rektor naszej Alma Mater na przyszłość?

Kluczem dla ugruntowania pozycji uniwersytetu w Polsce, ale też pogłębienia procesu umiędzynarodowienia będą osiągnięcia naukowe. To jest największe wyzwanie dla mojego następcy i władz rektorskich, a także dyrektorów instytutów naukowych (tzw. dyscyplinowych). Zatem niesłuchanie ważne będzie, aby nowy rektor sam miał znaczne osiągnięcia na tym polu, ale również wielkie wsparcie odpowiedzialnego prorektora ds. naukowych i współpracy międzynarodowej. Mamy nadzieję, że stworzy to szansę, aby nasz uniwersytet w przyszłości aplikował o status uczelni badawczej. W innych kwestiach warto rozważyć to, co udało nam się już wspólnie osiągnąć i co wyznacza pozycję naszej uczelni. Doskonally te obszary działalności, które przyniosą nam jeszcze większy splendor w grodzie nad Bystrzycą, w pięknym województwie lubelskim, w Polsce i na świecie.

Czy były takie momenty pracy rektora, które będzie Pan wspominał ze szczególnym sentymentem?

Pełnienie funkcji rektora wiązało się z uczestnictwem w wielu niezwykłych wydarzeniach. Przede wszystkim były to inicjatywy rocznicowe: 70-lecie i 75-lecie UMCS, a także 150. rocznica urodzin naszej patronki i wizyty potomków Marii Curie-Skłodowskiej – wnuczki Héléne Langevin-Joliot oraz wnuka Pierre'a Joliota na naszej uczelni. W pamięci zapadło mi również uroczyste posiedzenie KRUP-u na Zamku Lubelskim w 2014 r., organizowane pikniki pracownicze oraz zjazdy absolwentów i prowadzone w ich trakcie rozmowy, przyznanie licznych doktoratów *honoris causa* dla naukowców, piękne wydarzenia kulturalne czy też osiągnięcia naszych sportowców – w tym puchar Polski w koszykówce kobiet zdobyty przez drużynę Pszczółka Polski Cukier AZS UMCS Lublin.

Prosimy o uchylenie rąbka tajemnicy odnośnie prywatnych planów Pana Rektora na najbliższą przyszłość, już po zakończeniu pracy na 15. piątce. Czy możemy liczyć na dalszą obecność Pana Rektora na trybunach podczas meczu Pszczółek?

Myślę, że po zakończeniu pełnienia funkcji rektora na pewno początkowo będzie mi brakowało tej codziennej

adrenaliny stale towarzyszącej funkcjonowaniu uczelni w ostatnich latach. Powoli jednak czas myśleć o niezbyt odległej emeryturze i pozostawić miejsce dla swych następców, także w Katedrze Administracji Publicznej na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa. Pragnę jeszcze przygotować planowaną od dawna książkę poświęconą samorządowi terytorialnemu w Polsce. Z pewnością będę miał też więcej czasu na kibicowanie naszym zespołom sportowym. Obiecuję, że będę częściej bywał nie tylko na meczach naszych „Pszczółek”. Wiem, że niektórzy zawodnicy mieli mi trochę za złe, iż nie uczestniczyłem w ich sportowych zmaganiach. Oczywiście będzie to możliwe, jeśli nowy rektor uzna, że sport podobnie jak kultura akademicka mają być wizytówkami uczelni.

Na zakończenie tej rozmowy pragnę serdecznie podziękować wszystkim pracownikom za kilkanaście lat owocnej współpracy w kształtowaniu oblicza uniwersytetu. Gorąco dziękuję za stałe dążenie do doskonalenia poziomu badań naukowych i procesu dydaktycznego, za rozwijanie potencjału kulturalnego i sportowego naszej Alma Mater. Moim współpracownikom – prorektorom, dziekanom, dyrektorom instytutu i kierownikom jednostek organizacyjnych, Pani Kanclerz i Pani Kwestor, a także moim pełnomocnikom jestem ogromnie wdzięczny za realizowanie wizji rozwoju uczelni oraz inspirowanie do niezbędnych zmian. Wyrazy dużego uznania kieruję do kierowników jednostek organizacyjnych naszej administracji i obsługi – bez ich codziennego trudu, a także wielu wartościowych pomysłów uczelnia nie stałaby się sprawnie funkcjonującym organizmem. Serdecznie dziękuję członkom organizacji uchwałodawczych naszej uczelni, Senatowi, Radzie Uczelni, radom wydziałów, radom instytutów, a także tym wszystkim, którzy w ostatnich latach pracowali w licznych komisjach i ciałach doradczych, samorządzie studenckim i doktoranckim czy kołach naukowych. Bez Państwa mądrości, empatii i zaangażowania nie dokonalibyśmy niezbędnych zmian, które służą rozwojowi społeczności akademickiej Uniwersytetu. Gorące podziękowania winien jestem kierownictwu Związków Zawodowych funkcjonujących na naszej uczelni. Dzięki Państwa wrażliwości oraz mądrości mogliśmy szybko i z korzyścią dla pracowników rozwiązywać trudne sprawy. Na koniec pragnę wyrazić swe podziękowania dla osób, które nie zawsze akceptowały prezentowaną wizję funkcjonowania UMCS-u, lecz swoje zdanie przedstawiały w sposób kulturalny i akademicki.

Finanse i inwestycje

Finanse i uwarunkowania działalności Uczelni

Kwestie finansowe oraz zbilansowanie budżetu Uniwersytetu jako determinanty jego funkcjonowania i rozwoju od 2012 r. stanowiły jeden z priorytetów w działaniach władz Uczelni. Warto podkreślić, że sytuacja finansowa była wówczas trudna, gdyż:

- nierozstrzygnięte pozostawały sprawy sądowe z kontrahentami, m.in. Asseco, Budimex, ZRB Artkon na łączną kwotę kilku milionów zł;
- zagrożony kilkumilionową niekwalifikowalnością był projekt budowy Centrum Analityczno-Programowego dla Zaawansowanych Technologii Przyjaznych Środowisku ECO-TECH Complex w związku z zejściem z placu budowy głównego wykonawcy;
- od 2012 r. nastąpił istotny spadek przychodów ze studiów niestacjonarnych – tylko na przełomie lat 2013–2015, w stosunku do roku 2012, zanotowaliśmy wpływ mniejsze o łączną kwotę 18 mln zł;
- zadłużenie wobec Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych wynosiło 5,1 mln zł;
- zaciągnięty został kredyt obrotowy na wypłatę godzin ponadwymiarowych;
- konieczne było wniesienie wkładu własnego do części realizowanych projektów oraz czasowe ich prefinansowanie.

To tylko niektóre z zastanych kwestii do rozwiązania, świadczących o skali problemów, z którymi trzeba było się zmierzyć już na początku kadencji i w kolejnych latach.

Ocenę stanu finansów należy zacząć od analizy głównego źródła utrzymania Uniwersytetu, czyli dotacji podstawowej na kształcenie studentów i doktorantów i utrzymanie uczelni przyznawanej w latach 2013–2018

oraz subwencji na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego w latach 2019–2020. W początkowym okresie pierwszej kadencji, tj. w latach 2013–2015, Uczelnia odnotowywała sukcesywny, coroczny spadek (bez uwzględnienia zwiększeń dotacji na wynagrodzenia) przychodów z dotacji podstawowej w stosunku do roku poprzedniego, odpowiednio na poziomie: 2,4 mln zł w roku 2013, 2,0 mln zł w roku 2014 i 1,3 mln w 2015 r. W skali tylko tych 3 lat oznaczało to zmniejszenie skumulowanych przychodów o kwotę ponad 12,5 mln zł. Dopiero w 2016 r. trend ten został wyhamowany i nastąpił stopniowy wzrost dotacji, który utrzymuje się do dziś. Sytuacja ta, w kontekście problemów, o których mowa wyżej, jak również potrzeb realizacji koniecznych prac remontowych i inwestycyjnych, stanowiła ogromne wyzwanie dla władz Uczelni w zakresie bieżącego regulowania wszystkich jej zobowiązań i pomyślnej realizacji bardzo napiętego budżetu finansowego.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że łączna wartość poniesionych wydatków ze środków własnych w latach 2013–2019 tylko na działania remontowe i inwestycyjne wyniosła ponad 82 mln zł, a w roku 2020, w związku z rozbudową Kampusu Zachodniego im. Unii Lubelskiej, planowane jest sfinansowanie tej działalności w kwocie prawie 75 mln zł, w tym ponad 18 mln zł ze środków pochodzących ze sprzedaży budynków Instytutu Psychologii i Wydziału Politologii i Dziennikarstwa.

Warto podkreślić, że w pierwszych latach nowej kadencji władz rektorskich uregulowane zostały wszystkie zobowiązania Uczelni, wśród których były:

- nierozliczone sprawy sądowe na łączną kwotę prawie 3 mln zł z następującymi podmiotami:
 - Budimex S.A. (budowa Instytutu Informatyki) – zawarta została ugoda sądowa ze spółką na kwotę 818 tys. zł,
 - Asseco (wdrożenie ZSZ SAP) – ugoda sądowa, kwota 752,4 tys. zł,
 - ZRB Artkon Artur Oleksiejuk (budowa siedziby WNoZiGP) – zakończenie procesu sądowego, zapłacono łącznie 559,9 tys. zł (kwota pozwu 1,3 mln zł),
 - Powiat Puławski – ugoda w sprawie budynku dydaktycznego na kwotę 400 tys. zł płatna w 10 corocznych ratach,
 - Miasto Lublin – zapłacono ugody dotyczące DS. Kronos na łączną kwotę ponad 100 tys. zł;
- rozliczenia wynikające z korekt w projektach na łączną kwotę 1,6 mln zł, a dotyczące m.in.:
 - budowy siedziby WNoZiGP – 1,05 mln zł,
 - projektu Centrum Nanomateriałów Funkcjonalnych – 230 tys. zł,
 - innych projektów – 284,3 tys. zł.

Uregulowane zostało też zobowiązanie wobec Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w łącznej kwocie 5,1 mln zł i należne odsetki w wysokości ponad 33 tys. zł. Należy też zaznaczyć, że z sukcesem przeprowadzono projekcję sfinalizowania zakupu 7-teslowego rezonansu w ramach budowy Centrum ECO-TECH Complex na kwotę 32 mln zł. Z racji czasowego braku możliwości realizacji tego zakupu Uczelni zagrażała niekwalifikowalność jego wydatków i nieosiągnięcie głównego celu projektu.

Analizując sytuację finansową Uniwersytetu, należy podkreślić, że główną pozycją kosztową są wynagrodzenia wraz z pochodnymi od nich. Stanowią one koszt stały, niepodlegający zmianom w krótkim czasie. Udział ich w strukturze kosztów na przełomie obydwu kadencji oscylował w przedziale 69%–72%.

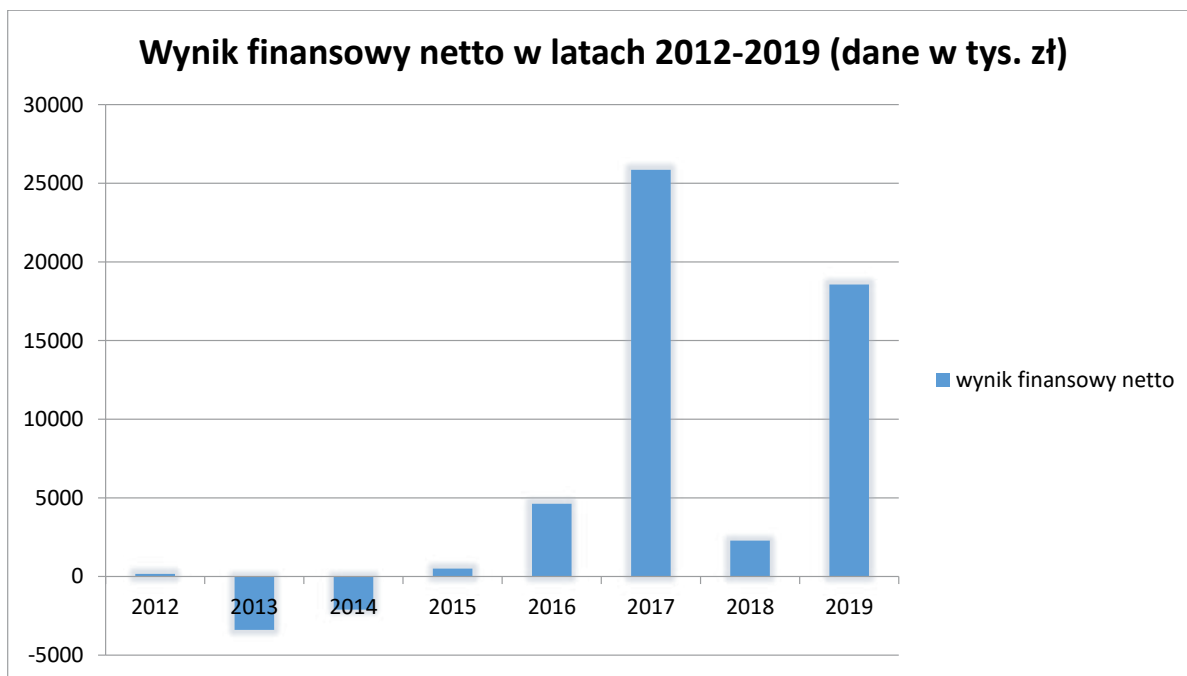
Szczególnie cieszy fakt, że w ostatnich latach (2013–2015; 2019) Uniwersytet otrzymał dodatkowe finansowanie na zwiększenie wynagrodzeń swoich pracowników w łącznej kwocie ponad 78,8 mln zł. Ta kwota została zwiększona o dodatkowe 2 mln ze środków Uczelni z uwagi na konieczność wyrównania wynagrodzeń do nowych poziomów minimalnych dużej grupie pracowników. Cały budżet na zwiększenie wynagrodzeń został rozdysponowany zgodnie z zasadami przyjętymi

w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi działającymi w Uczelni.

Oddanie pełnego obrazu wyniku finansowego UMCS-u wymaga wykazywania rezerw pracowniczych na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i urlopy. Na koniec 2019 r. ich stan wyniósł 40,7 mln zł, w tym kwota 7,7 mln zł tytułem rezerw na niewykorzystane urlopy. Niezwykle ważną pozycją kosztową w obszarze wynagrodzeń są godziny ponadwymiarowe. Corocznie, z racji jednorazowej wypłaty w krótkim okresie czasu, stanowią one znaczące obciążenie dla płynności finansowej Uniwersytetu. W latach 2013–2017 poziom godzin ponadwymiarowych kształtował się w przedziale: 7,3 mln zł brutto w 2014 r. i 8,2–8,6 mln zł brutto w pozostałych latach. Zmiany w programach kształcenia, zmniejszenie grup seminaryjnych, większe liczebnie roczniki studentów oraz wzrost stawek za godzinę spowodowały, że wynagrodzenia z tytułu godzin ponadwymiarowych wzrosły do kwoty 12,3 mln zł brutto w 2018 r. W 2019 r. wypłacono wynagrodzenia na kwotę 11,7 mln zł brutto i należy zaznaczyć, że w kolejnych latach, z uwagi na możliwe wzrosty stawek godzinowych, kwota ta będzie wyższa. Wymienione kwoty stanowią dodatkowe przychody dla pracowników.

Podjęte przez władze Uczelni działania doprowadziły do sytuacji, że **niezmiennie od 2015 r. Uniwersytet osiąga dodatni wynik finansowy**. Jako potwierdzenie poprawy kondycji finansowej w ostatnich dwóch kadencjach należy wskazać zdolność do regulowania bieżących zobowiązań, umiejętność wygospodarowania wolnych środków finansowych na realizację strategii Uniwersytetu w obszarze wsparcia działalności badawczej i dydaktycznej, a także możliwość sukcesywnego sfinansowania niezbędnych remontów i inwestycji. Poniżej zestawiono wyniki finansowe Uczelni osiągnięte w ostatnich dwóch kadencjach.

Należy podkreślić, że w odniesieniu do wcześniejszych dotacji, a obecnie subwencji, jednym z ważnych czynników wpływających na ich wysokość, a pośrednio również na wynik finansowy Uczelni, jest utrzymanie wskaźnika dostępności dydaktycznej na poziomie zbliżonym do 13 studentów na jednego nauczyciela akademickiego. Na przełomie ostatnich lat dla naszej Uczelni wskaźnik ten kształtował się na poziomie ok. 13,6 i uległ sukcesywnemu zmniejszeniu w kolejnych latach.

Reasumując, należy wskazać, że głównym zadaniem stojącym przed Uczelnią jest realizacja działań w obszarze badawczym i dydaktycznym. Z tego też powodu Uczelnia nie jest i nie powinna być jednostką nastawioną na maksymalizację zysku. W zakresie finansów podstawowym celem jest utrzymanie płynności finansowej i zdolności do spłaty zaciągniętych zobowiązań. Wszystkie nadwyżki finansowe, w tym wynikające z podziału wyniku finansowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami (ustawa *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*), przeznaczone są na podstawową, statutową działalność Uniwersytetu.

Skuteczna realizacja polityki w obszarze finansów nie miałaby szans powodzenia bez włączenia w proces decyzyjny dziekanów, dyrektorów i kierowników wszystkich jednostek organizacyjnych Uniwersytetu.

W celu efektywnego zarządzania władze Uczelni wprowadziły kolegialny system oparty na następujących zasadach:

1. Podejmowanie decyzji co do kształtu budżetu poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz budżetowania zadaniowego za pomocą modelu partycypacyjnego;
2. Sprofesjonalizowanie obszaru zarządzania finansami na linii kwestura–wydział i inne jednostki;

3. Bieżąca weryfikacja ponoszonych wydatków pod kątem ich racjonalności i zasadności oraz wdrożenie narzędzi informatycznych ułatwiających i standaryzujących pracę w obszarze finansów;
4. Solidarne ponoszenie kosztów funkcjonowania jednostek organizacyjnych ogólnouczelnianych świadczących usługi na rzecz wydziałów (Biblioteka Główna, Centrum Kultury Fizycznej, Centrum Języka i Kultury Polskiej, Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych).

Kluczem do sukcesu w zakresie zbilansowania finansów było też wprowadzenie i kontynuacja decentralizacji ich zarządzania, regularne informowanie o sytuacji finansowej społeczności uniwersyteckiej i zapewnienie bieżącego dostępu do informacji dysponentom środków poszczególnych jednostek Uniwersytetu.

Dużym osiągnięciem Uczelni było utworzenie w 2016 r. Własnego Funduszu Stypendialnego, mającego na celu wspieranie działalności naukowej, kulturalnej i społecznej pracowników, studentów i doktorantów. Corocznie fundusz jest zasilany środkami finansowymi z Uczelni oraz od podmiotów zewnętrznych. W ciągu 3 lat przyznano stypendia na łączną kwotę prawie 750 tys. zł.

W 2017 r. stworzono z kolei system wsparcia działalności naukowej za pozyskane granty. Do końca marca br. wypłata była dokonywana w formie zwiększenia wynagrodzenia zasadniczego, a od momentu wprowadzenia nowego Regulaminu Wynagradzania – w formie bonusów. Na chwilę obecną gratyfikacja została przyznana 127 pracownikom naukowym w łącznej kwocie ponad 1,3 mln zł.

Od stycznia 2020 r. wprowadzono zmiany w Regulaminie Nagród Rektora, polegające na wydzieleniu, z puli przeznaczonej dla nauczycieli akademickich, środków finansowych wypłacanych za wysoko punktowany artykuł naukowy lub za monografię wydaną przez wydawnictwo z poziomu II Listy Wydawnictw Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wypłata nagród dokonywana jest na bieżąco. Do dnia dzisiejszego nagrodzono 140 nauczycieli akademickich i wypłacono nagrody o wartości ponad 422 tys. zł.

W porozumieniu ze związkami zawodowymi działającymi w UMCS-ie w 2018 r. wprowadzono dofinansowanie do ubezpieczenia na życie pracowników. Corocznie Uczelnia przeznacza ze swoich środków na ten cel blisko 1,5 mln zł.

Wspomniane inicjatywy, tak ważne dla rozwoju naukowego Uniwersytetu, mogły być realizowane dzięki poprawie kondycji finansowej Uniwersytetu. Szczególną zmianą od 2019 r. jest możliwość swobodnego kształtowania wydatków w zakresie struktury finansowania działalności dydaktycznej i badawczej. Wprowadzenie jednej subwencji ułatwia zarządzanie budżetem Uniwersytetu, umożliwia skierowanie środków tam, gdzie są one najbardziej potrzebne, a tym samym daje większe możliwości władzom Uczelni na skuteczną realizację strategii rozwoju.

Zarządzania finansami nie ułatwiały i nie ułatwiają obecnie wprowadzane liczne zmiany w zakresie prawa podatkowego i w ustawodawstwie z obszaru szkolnictwa wyższego: począwszy od modyfikacji algorytmu finansowania w zakresie składników dotacji oraz wprowadzenia tzw. wskaźnika dostępności dydaktycznej na poziomie 13 studentów na jednego nauczyciela akademickiego (tym samym zmniejszania wysokości dotacji dla uczelni, które ten wskaźnik przekraczają), a skończywszy na zmianach wynikających z wejścia w życie nowej Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* oraz przepisów wprowadzających.

Elementy mające kluczowe znaczenie dla obecnego kształtu budżetu Uniwersytetu dotyczą:

- 1) zastąpienia jedną subwencją dotychczasowych dotacji: podstawowej, na świadczenia zdrowotne, za najlepszych maturzystów, na utrzymanie potencjału badawczego, na młodych naukowców, części Funduszu Pomocy Materialnej,
- 2) przyznawania subwencji dla całej Uczelni, a nie jak do 2018 r. dotacji dla poszczególnych jednostek organizacyjnych,
- 3) wprowadzenia mechanizmu ograniczającego zmianę wysokości subwencji rok do roku o 2% w przypadku jej spadku i 6% dla wzrostu,
- 4) likwidacji Funduszu Pomocy Materialnej dla Studentów i Doktorantów w dotychczasowej formule i zastąpienia go Funduszem Stypendialnym (w ramach którego Uczelnia otrzymuje dotację na sfinansowanie stypendiów dla studentów i doktorantów, zaś koszty i przychody domów studenckich ewidencjonowane są w ramach podstawowej działalności operacyjnej),
- 5) wyodrębnienia Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (do tej pory ewidencja prowadzona była w ramach podstawowej działalności operacyjnej),
- 6) utworzenia Szkół Doktorskich prowadzących edukację doktorantów od października 2019 r. – zarządzeniem Nr 20/2019 Rektora UMCS z dnia 24 kwietnia 2019 r. powołano trzy szkoły doktorskie.

Stosownie do wprowadzanych zmian prawnych aktualizacji podlegały wewnętrzne akty prawne Uczelni:

- wprowadzono nową Politykę Rachunkowości, spełniającą wszystkie wymogi formalno-prawne wynikające z Ustawy o rachunkowości. Ostatnia aktualizacja dokumentu została dokonana w marcu br. (Zarządzenie 23/2020);
- w porozumieniu z kierownikami jednostek zaktualizowano zasady gospodarki finansowej Uczelni, dokonano weryfikacji zapisów zarządzenia i wprowadzono postulowane zmiany, w szczególności dotyczące podziału kosztów pośrednich. Na chwilę obecną w przygotowaniu jest kolejna aktualizacja gospodarki finansowej, która zostanie wprowadzona w terminie późniejszym, po dokonaniu wewnętrznych uzgodnień.

Poniżej przedstawiono podstawowe dane finansowe Uczelni w latach 2013–2020.

Dotacje i subwencje w latach 2013–2020 – wybrane pozycje

Dane w tys. PLN

Rodzaj przychodu / rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dotacja podstawowa i uzupełniająca	166 571	164 141	162 167	160 896	160 902	167 476		
Zwiększenie na wynagrodzenia	16 434,7	16 656,1	18 099,9					
Dotacja za najlepszych studentów nowoprzyjętych					578,2	523,5		
Dotacja na zadania związane ze świadczeniami zdrowotnymi				22,3	51,3	54,2		
Subwencja na utrzymanie potencjału dydaktycznego i badawczego i subwencja uzupełniająca							256 239,8	280 534,2
Subwencja – zwiększenie na wynagrodzenia							25 610,7	
Dotacja projakościowa	1 610 ,0	1 720,0	1 840,0	1 940,0	1 930,0	1 890,0	1 850,0	1 380,0
Dotacja dla osób z niepełnosprawnością	572,7	622,9	618,4	567,9	830,6	840,8	1 120,0	-
Dotacja na utrzymanie potencjału badawczego	9 320,0	8 646,0	9 181,0	9 674,0	9 753,0	8 961,0		
Zwiększenie jednorazowe						15 837,0		
Dotacja dla młodej kadry naukowej	1 383,0	1 357,0	1 016,0	1 110,0	1 128,0	1252,0		
Dotacja na Fundusz Pomocy Materialnej / Fundusz Stypendialny	35 612,5	35 152,3	39 408,2	45 252,5	48 015,0	49 088,8	43 103,9	45 590,7

Suma bilansowa – wybrane pozycje

Dane w tys. PLN

Pozycja/rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aktywa trwałe	455 863,5	523 922,1	598 464,1	553 957,3	505 701,9	485 365,4	546 033,5
Aktywa obrotowe	63 922,1	80 519,6	40 706,1	46 634,1	65 334,8	70 735,4	93 649,1
Suma aktywów	519 785,6	604 441,7	639 170,2	600 591,4	571 036,7	556 100,8	639 682,6
Fundusz własny	293 300,0	287 706,5	311 097,1	358 003,2	363 581,3	359 564,4	405 266,2
Zobowiązania i rezerwy	226 485,6	316 735,2	328 073,1	242 588,2	207 455,4	196 536,4	234 416,4
Suma pasywów	519 785,6	604 441,7	639 170,2	600 591,4	571 036,7	556 100,8	639 682,6

Rachunek zysków i strat – wybrane pozycje

Dane w tys. PLN

Pozycja/rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Przychody netto ze sprzedaży	289 293,0	306 895,7	328 686,6	322 869,7	316 591,6	318 479,2	374 395,3
Koszty działalności operacyjnej	293 524,4	311 143,5	328 546,2	320 347,2	313 090,1	315 412,3	364 015,6
Zysk / strata ze sprzedaży	- 4 231,3	- 4 247,8	140,4	2 522,5	3 501,6	3 066,9	10 379,6
Pozostałe przychody operacyjne	2 370,9	3 660,9	2 278,9	3 469,5	25 551,9	972,6	10 172,4
Pozostałe koszty operacyjne	1 284,7	810,6	1 296,5	1 390,5	2 299,5	1 539,7	1 840,8
Zysk / strata na działalności operacyjnej	- 3 145,1	- 1 397,5	1 122,8	4 601,5	26 753,9	2 499,9	18 711,3
Przychody finansowe	513,8	183,5	77,7	911,9	201,2	290,7	393,8
Koszty finansowe	765,8	801,9	699,8	885,6	1 102,6	511,2	539,0
Zysk / strata brutto/netto	- 3 397,1	- 2 015,8	500,7	4 627,8	25 852,6	2 279,4	566,0

Rachunek przepływów pieniężnych – wybrane pozycje

Dane w tys. PLN

Pozycja/rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Przepływy z działalności operacyjnej	- 232,4	- 7 840,1	- 9 738,4	17 855,3	37 403,2	22 952,5	25 251,9
Przepływy z działalności inwestycyjnej	- 26 908,2	28 508,5	- 28 612,6	- 4 687,8	- 6 932,3	-21 836,3	-67 197,9
Przepływy z działalności finansowej	4 489,6	1 194,6	5 826,7	- 359,8	- 12 213,2	5 594,7	62 050,2
Stan środków pieniężnych na początek okresu	50 900,8	28 249,9	50 112,8	17 588,5	30 396,2	48 653,8	55 364,7
Stan środków pieniężnych na koniec okresu	28 249,9	50 112,8	17 588,5	30 396,2	48 653,8	55 364,7	75 469,0

Inwestycyjna ofensywa

UMCS od 75 lat prężnie buduje swoją renomę, tradycje i dziedzictwo. Bardzo dobrym wskaźnikiem rozwoju naszej Alma Mater, świadczącym o postępie oraz pozycji i wizerunku uniwersytetu jako uczelni kompletnej, są realizowane projekty infrastrukturalne związane z bazą dydaktyczną, naukowo-badawczą, sportową i kulturalną. Ostatnie dwie kadencje były wyjątkowe pod względem skali realizowanych zadań inwestycyjnych i remontowych. Przy tej okazji warto nadmienić, iż na zasoby UMCS-u, których dotyczą realizowane inwestycje i remonty, składa się (wg stanu na początek czerwca 2020 r.):

- 65 budynków o powierzchni 205 723,5 m²;
- obiekty w budowie o powierzchni użytkowej 17 305 m²;
- 61 działek o łącznej powierzchni 58,266 ha.

Większość obiektów UMCS-u pochodzi z lat 50. i 60. ubiegłego wieku. Do niedawna byliśmy także właścicielem trzech zabytkowych budynków dydaktycznych, ze wszystkimi tego konsekwencjami, czyli np. objęciem wpisem do ewidencji zabytków, z których dwa (Pałac Poradziwiłowski i Gubernialny przy Placu Litewskim) mają już w obecnej chwili nowych właścicieli. Przez szereg ostatnich lat czyniliśmy liczne próby pozyskania środków ze wszelkich dostępnych źródeł, zwłaszcza na ww. obiekty zabytkowe, które wymagały nie tylko działań zabezpieczających przed ich materialną destrukcją, ale również dostosowujących do obowiązujących przepisów sanitarnych oraz przeciwpożarowych. Żadne środki na remont i modernizację obiektów zabytkowych niepełniących funkcji kulturalnej nie były dla nas dostępne. Dla zapewnienia bezpieczeństwa procesu dydaktycznego oraz możliwości pracy i rozwoju kadry naukowo-badawczej zostały podję-

te trudne, ale konieczne decyzje sprzedaży ww. nieruchomości zabytkowych i **budowy nowych obiektów na Kampusie Zachodnim**. Sprzedaż obiektów przy Placu Litewskim stała się faktem, a środki ze sprzedaży przeznaczono na budowę nowych budynków. Realizacja tego przedsięwzięcia stała się możliwa głównie dzięki pozyskaniu przez władze rektorskie środków z budżetu państwa w wysokości 73 mln zł. Obecnie oczekujemy jeszcze na zgodę Prokuratury Generalnej RP dotyczącą akceptacji transakcji sprzedaży obiektu Instytutu Pedagogiki. Nowe obiekty Wydziału Politologii i Dziennikarstwa oraz Instytutu Psychologii rosną dynamicznie na naszych oczach. Ich realizacja zamknie się w niezwykle krótkim 18 miesięcznym cyklu, a rozpoczęta właśnie budowa Instytutu Pedagogiki powinna zostać ukończona równie szybko, bo w ciągu 14 miesięcy. W ten sposób portfel naszych zadań inwestycyjnych znacząco się powiększył.

Łączna kwota wykorzystana na inwestycje i remonty w latach 2013–2020 to ponad 509 mln zł, w tym ze środków własnych wydatkowano kwotę ponad 157 mln zł, a ze źródeł zewnętrznych ponad 352 mln zł. W ciągu 8 lat prowadzono 837 mniejszych lub większych zadań inwestycyjno-remontowych.

Poza środkami własnymi na inwestycje i remonty wydatkowano kwoty pochodzące m.in. z następujących źródeł:

1. z funduszy europejskich – 222 350 335 zł,
2. z dotacji celowych (Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, Ministerstwa Sportu i Turystyki) – 93 245 152 zł,
3. pożyczek z NFOŚiGW w wysokości 8 561 653 zł,
4. z innych dotacji i wpływów – 28 002 760 zł.

Nakłady na inwestycje i remonty w latach 2013-2020 /tys. zł/

L.p.	Pozycja	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2012-2020
I.	Remonty i inwestycje ogółem, w tym:	38 323,30	112 847,20	133 148,70	13 583,00	14 744,50	29 252,40	74 500,20	93 039,99	509 439,29
II.	ze środków własnych	11 594,60	17 523,90	5 852,20	7 440,20	8 341,30	8 353,90	23 330,40	74 842,89	157 279,39
III.	ze środków zewnętrznych	26 728,70	95 323,30	127 296,50	6 142,80	6 403,20	20 898,50	51 169,80	18 197,10	352 159,90

↑ Centrum Kultury Fizycznej

↑ Akademicka stołówka „Trójka”

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych i remontowych, zrealizowanych w tym okresie, należy zaliczyć:

- budowę Centrum Analityczno-Programowego dla Zaawansowanych Technologii Przyjaznych Środowisku w ramach projektu „ECOTECH-COMPLEX” Człowiek, Środowisko, Produkcja,
- termomodernizację budynków: Wydziału Biologii i Biotechnologii, Wydziału Chemii (budynek Chemii Organicznej), Wydziału Filozofii i Socjologii, Wydziału Prawa i Administracji, Centrum Kultury Fizycznej oraz budynku Rektoratu i Wydziału Ekonomicznego, a także Biblioteki Głównej i Wydziału Artystycznego,
- wyposażenie laboratoriów wydziałów: Matematyki, Fizyki i Informatyki, Wydziału Chemii oraz Biologii i Biotechnologii (w ramach projektu została m.in. rozbudowana szklarnia Wydziału Biologii wraz z zapleczem),
- dostosowanie do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych budynków: Chemii Organicznej, Rektoratu (z dobudową klatki schodowej z windą dla ekip ratowniczych),
- remont sal gimnastycznych z zapleczami w budynku głównym oraz przebudowę pawilonu wielofunkcyjnego CKF wraz z wykonaniem windy zewnętrznej oraz parkingu,
- przebudowę Auli Uniwersyteckiej oraz modernizację elewacji zachodniej budynku Wydziału Prawa i Administracji,

↑ Centrum Analityczno-Programowe dla Zaawansowanych Technologii Przyjaznych Środowisku Ecotech-Complex

← Rektorat po termomodernizacji i dobudowie klatki schodowej z windą

← Zachodnia elewacja budynku Wydziału Prawa i Administracji

Fot. B. Proń

↑ Wyremontowana kładka na ul. Sowińskiego

Fot. D. Raczkowski

Domy studenckie UMCS →

Fot. B. Proń

Nowa aranżacja i przebudowa wejścia do budynku Rektoratu →

- rozbiórkę kładki nad ul. Radziszewskiego i przebudowę wejścia do budynku Rektoratu wraz z udostępnieniem dla niepełnosprawnych,
- przebudowę i remont kładki dla pieszych nad ulicą Sowińskiego z wykonaniem windy dla osób niepełnosprawnych,
- dostosowanie do przepisów przeciwpożarowych Auli II i III, holu i szatni na parterze budynku Wydziału Ekonomicznego, przebudowę biblioteki, wyremontowanie wielu pomieszczeń i pracowni komputerowych tego wydziału,

↑ Biblioteka Główna UMCS po termomodernizacji

- odnowienie szklarni w Ogrodzie Botanicznym, wykonanie nowych chodników, remont placu, wymianę pokrycia dachu Dworku Kościuszków, wykonanie w części Ogrodu nowego ogrodzenia,
- budowę parkingu przy ul. Głębokiej.

W latach 2012–2020 przeprowadzono również remonty, modernizacje oraz inwestycje w domach studenckich i na terenie Miasteczka Akademickiego na kwotę ok. 37 mln zł, a wyposażenie i sprzęt do akademików kosztowały 3,5 mln zł. Najważniejsze przedsięwzięcia to począwszy od 2013 r.:

- remont kapitałny DS. „Ikar” (lata 2013–2015) na kwotę ok. 6 mln zł oraz wyposażenie na kwotę 900 tys. zł; w wyniku przeprowadzonych prac zlikwidowano segmenty 10-osobowe, a w ich miejsce powstały segmenty 4-osobowe z łazienkami;
- remont generalny DS. „Kronos” wraz z jego termomodernizacją na kwotę 3,5 mln zł oraz wyposażenie na kwotę 700 tys. zł; w wyniku modernizacji powstały segmenty mieszkalne 1- i 2-osobowe z łazienkami;
- dostosowanie do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych DS. „Zana”;
- remonty dwóch domów studenckich „Amor” i „Babilon” w celu przystosowania ich dla studentów niepełnosprawnych oraz do przepisów przeciwpożarowych na kwotę ok. 5,6 mln zł;

Fot. B. Proń

- gruntowny remont pomieszczeń budynku dawnej stołówki przy ul. Langiewicza oraz prace termomodernizacyjne całego obiektu, dzięki czemu przywrócono mu dawną funkcję, poszerzając ją o dodatkowe miejsca na działania integracyjne czy promocyjne dla wspólnoty akademickiej na co wydatkowano 7,5 mln zł;
- zmodernizowanie alejek w Parku Akademickim oraz ciągów pieszych (m.in. w celu dostosowania dla osób niepełnosprawnych), podjazdów i parkingów na Miasteczku Akademickim, łącznie z budową windy przy DS. „Femina” za kwotę ponad 1,7 mln zł;
- remont i wymiana oświetlenia na Miasteczku na kwotę ok. 300 tys. zł.

Ponadto w obszarze dotyczącym wszystkich domów studenckich: wymieniono windy, zainstalowano monitoring, a coroczne nakłady na roboty malarskie sięgały 500 tys. zł.

Wszystkie prowadzone roboty budowlane, zarówno w obiektach dydaktycznych, ogólnouczelnianych czy akademikach, uwzględniają potrzeby osób z różnymi dysfunkcjami i corocznie na cele poprawy dostępności naszych przestrzeni dla osób niepełnosprawnych przeznaczamy znaczne kwoty zarówno ze środków Funduszu dla Osób Niepełnosprawnych, jak i środków własnych UMCS-u.

Wysoka jakość zrealizowanych robót i dbałość o zachowanie charakteru remontowanych czy modernizowanych budynków, będących w znacznej

mierze bardzo wartościową spuścizną okresu modernizmu, spowodowały, iż zostaliśmy wyróżnieni kilkukrotnie nagrodami:

- **Fasada Roku 2013** za termomodernizację budynku Rektoratu,
- **Kryształowa Cegła** w 2016 r. dla Centrum Analityczno-Programowego Ecotech-Complex,
- **nagroda internautów** za najlepszą termomodernizację 2018 r. dla Biblioteki Głównej w kategorii „Budynek po termomodernizacji”,
- **Fasada Roku 2018** za termomodernizację budynku Biblioteki Głównej,
- **Kryształowa Cegła** w 2019 r. za zmodernizowany budynek stołówki (obecnie „Trójka”) przy ul. Langiewicza.

W kadencji 2016–2020 główne wysiłki inwestycyjne skoncentrowały się na tzw. **Kampusie Zachodnim**, który decyzją Senatu od 26 czerwca 2019 r. nosi imię Unii Lubelskiej. Mijają niecałe 3 lata od pierwszego pisma skierowanego do premier Beaty Szydło o wsparcie naszych działań zmierzających do budowy nowych obiektów uczelnianych na działce przy ul. Głębokiej, które miałyby zastąpić zabytkowe siedziby dwóch wydziałów oraz rozwinąć bazę sportowo-kulturalną UMCS-u, a wkrótce będziemy otwierać nowe i zmodernizowane obiekty. Kwota 73 mln wsparcia finansowego pozwoliła na rozpoczęcie prac projektowych, a następnie realizację zamierzeń budowlanych. Niestety przetargi wypadło nam ogłaszać w bardzo niekorzystnym momencie, z uwagi na rosnące szybko ceny materiałów budowlanych, co skutkowało wysokością prezentowanych ofert oraz koniecznością powtarzania przetargów. Przedstawione trudności spowodowały, że konieczne było zawieszenie realizacji pełnego zakresu przedsięwzięcia, czyli hali sportowej, chociaż i tu broni jeszcze nie składałyśmy. Niemniej jednak przygotowanie w tak krótkim czasie całej inwestycji, a zwłaszcza pozyskanie finansowania uznać należy za znaczący sukces.

↑ Nowa siedziba Wydziału Politologii i Dziennikarstwa oraz Instytutu Psychologii na Kampusie Zachodnim im. Unii Lubelskiej

Fot. A. Dudek

↑ Akademyckie
Centrum Kultury
Chatka Żaka

W ramach realizowanego zadania trwają od września 2018 r. prace modernizacyjno-remontowe w budynku Akademyckiego Centrum Kultury Chatka Żaka, w tym sali widowiskowej, które wkrótce będą zakończone. Tak naprawdę będą one finalizacją procesu adaptacji „Chatki” do współczesnych wyzwań, rozpoczęty utworzeniem Inkubatora Medialno-Artystycznego.

Firma WARBUD S.A. zaczęła w grudniu 2018 r. realizację obiektów dla Wydziału Politologii i Dziennikarstwa oraz Instytutu Psychologii. Również to zadanie planowane jest wkrótce do przekazania. Na przełomie maja i czerwca br. rozpoczęły się prace przy budowie budynku Instytutu Pedagogiki, który powinien zostać ukończony w lipcu przyszłego roku. Wydziały oprócz nowoczesnych, przestronnych auli, sal dydaktycznych i seminaryjnych otrzymają także specjalistyczne pomieszczenia, które pozwolą rozwijać praktyczne aspekty procesu kształcenia.

Przeprowadzenie inwestycji nie byłoby możliwe bez uporządkowania wielu kwestii związanych ze statusem nieruchomości i zarządzaniem nimi. Prowadzono działania w zakresie trzech głównych obszarów:

- regulacji stanu prawnego nieruchomości,
- realizacji uchwał Senatu związanych z likwidacją kolegiów licencjackich w latach 2013–2015,
- optymalizacji kosztów utrzymania nieruchomości i przychodów z wynajmów powierzchni.

W ramach pierwszego obszaru podjęto m.in. kroki zmierzające do:

- usankcjonowania tytułu prawnego do nieruchomości przy ul. Langiewicza 6a (budynek Przychodni Akademyckiej i do października 2015 r. Instytutu Socjologii): Zarząd Województwa Lubelskiego, po podpisaniu

porozumienia między UMCS-em a Uniwersytetem Medycznym o prowadzeniu w obiekcie przychodni akademyckiej, odstąpił od swoich żądań do nabycia z mocy prawa własności tejże nieruchomości;

- uregulowania zasad korzystania przez wspólnoty budynków przy ul. Langiewicza 3, Sowińskiego 7 i 8 oraz Raabego 9 z terenów wokół ich budynków mieszkalnych – procedury w tym zakresie zakończono i zbyto wskazane grunty na rzecz poszczególnych wspólnot;
- ustalenia warunków korzystania z drogi dojazdowej mieszkańców akademika prywatnego przy ul. Langiewicza 26 oraz tytułu prawnego do nieruchomości przy ul. Sowińskiego 17 (DS. „Kronos”).

W ramach optymalizacji kosztów zarządzania nieruchomościami i przychodów z najmów powierzchni podjęto decyzję o dokonaniu własnymi siłami kompleksowej inwentaryzacji zasobów Uczelni, która stanowi dzisiaj bazę do wdrażanego projektu „Nowoczesny model zarządzania w UMCS” w ramach Zintegrowanego Informatycznego Systemu Zarządzania Uczelnią. Docelowo system zarządzania majątkiem usprawni przepływ informacji między wszystkimi jednostkami organizacyjnymi uniwersytetu oraz zautomatyzuje i ujednotoczy obsługę finansową nieruchomości, a także usprawni rozliczanie kosztów i przychodów.

Podjęto również kroki w zakresie uporządkowania i aktualizacji dokumentów oraz wewnętrznych aktów prawnych w zakresie zarządzania nieruchomościami. Wdrożono system postępowania w zakresie: zgłaszania awarii i usterek, szkód w mieniu (nieruchomym i ruchomym), wdrożono Regulamin udostępniania lokali mieszkalnych UMCS oraz udostępniania nieruchomości.

Skala zaprezentowanych działań inwestycyjnych, ich różnorodność i kompleksowość będą stanowiły dobrą podstawę do rozwoju Uniwersytetu.

Inwestowanie w technologie informacyjne na UMCS-ie

Lata 2012–2020 to intensywny okres intensywnej informatyzacji Uczelni w niemalże każdym obszarze jej funkcjonowania. Jeszcze w 2012 r. w ramach realizacji współfinansowanego z UE projektu pn. „Nowoczesny model zarządzania w UMCS” rozpoczęto proces wdrożenia kolejnych modułów opartego na platformie SAP Zintegrowanego Informatycznego Systemu Zarządzania Uczelnią (ZISZU). Informatyzacji poddano nastę-

pujące obszary Uczelni: kadry, płace, nieruchomości, projekty oraz badania naukowe. Dalszy rozwój ZISZU miał na celu zwiększenie efektywności zarządzania zasobami ludzkimi, majątkiem Uniwersytetu oraz badaniami naukowymi zarówno w kontekście finansowym, jak i organizacyjnym, a w szczególności bezpośrednie włączenie pracowników Uczelni do procesów zarezerwowanych dotychczas dla wybranych jednostek UMCS-u (wnioski urlopowe, oceny pracownicze, obsługa delegacji, obieg faktur zakupowych itp.). Wartość zrealizowanych wdrożeń to przeszło 7,6 mln zł, z czego 2,6 mln zł to koszt zakupu sprzętu niezbędnego do funkcjonowania ZISZU, który Uczelnia poniosła we własnym zakresie.

W ramach projektu pn. „Nowoczesny model zarządzania w UMCS” stworzono również niezależny system informatyczny wspierający kompleksowo proces formalnej obsługi praktyk studenckich, wprowadzający *de facto* zautomatyzowane narzędzie do generowania dokumentów niezbędnych do realizacji praktyk, a następnie zapewniających ich elektroniczny obieg pomiędzy stronami zaangażowanymi w proces (student – opiekun praktyk – pracownik administracji UMCS). Wartość wdrożenia Systemu Praktyk UMCS oscylowała wokół 72 tys. zł.

W roku 2013 podpisano umowę na stworzenie nowej strony internetowej Uczelni, która miała całkowicie zrewolucjonizować postrzeganie UMCS-u w cyberprzestrzeni. Efektem jej realizacji było uruchomienie na początku 2014 r. nowoczesnego narzędzia o charakterze informacyjnym, wraz z modułami obsługującymi obszar publikacji zamówień publicznych oraz aktów prawnych związanych z funkcjonowaniem Uczelni. Wartość projektu zamknęła się w kwocie ok. 350 tys. zł, z czego 23% zostało sfinansowane z budżetu projektu pn. „Nowoczesny model zarządzania w UMCS”. W ramach nowej witryny umcs.pl stworzono niezależny moduł obsługi absolwentów, który agregował w jednym miejscu wszystkie inicjatywy Uczelni związane z absolwentami oraz umożliwiał generowanie kart plastikowych dla absolwentów pozwalających na uzyskanie szeregu promocji zarówno na samej Uczelni, jak i wśród firm, instytucji wspierających program „Absolwent UMCS”.

W tym samym roku wprowadzono na UMCS-ie bezpłatny dostęp do Internetu dla wszystkich pracowni-

Fot. B. Pol

ków, studentów oraz doktorantów Uczelni. W ramach współfinansowanego z UE projektu pn. „Informatyzacja Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (etap II)” zbudowano sieć 277 punktów bezprzewodowego dostępu do Internetu, które ulokowano w ogólnodostępnych miejscach, we wszystkich budynkach UMCS-u. Dostęp do sieci realizowany był w ogólnosięciowym standardzie eduroam, pozwalającym na autoryzowany dostęp w instytucjach, które udostępniają bezprzewodowy Internet w tym standardzie, bez konieczności kontaktu z lokalnymi administratorami usługi. Koszt wybudowania ww. infrastruktury to ok. 2,5 mln zł.

Proces informatyzacji objął także obszar toku studiów. W 2013 r. zapadła decyzja o wdrożeniu Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów (USOS), który jest rozwijany przez Uniwersytet Warszawski w ramach inicjatywy Międzyuniwersyteckiego Centrum Informatyzacji. Efektem było uruchomienie nowego systemu dziekanatowego w roku 2015, który całkowicie zastąpił dotychczas funkcjonujące rozwiązanie na poziomie administracji wydziałów, wprowadzając dodatkowo możliwość korzystania z systemu przez studentów oraz wykładowców za pomocą narzędzia opartego na przeglądarce WWW – tzw. USOSweb. Jednoczesne udostępnienie systemu USOS administracji, wykładowcom, studentom oraz doktorantom Uczelni praktycznie wyeliminowało konieczność stosowania na UMCS-ie indeksów oraz kart egzaminacyjnych. Generalnie wdrożenie USOS-u wyeliminowało sporo administracyjnych czynności związanych z tokiem studiów, które były realizowane w formie papierowej, a ich obieg całkowicie manualny

(wystawianie ocen, obsługa różnego typu wniosków, przygotowanie prac dyplomowych itp.). Istotnym elementem systemu USOS stała się uruchomiona w 2019 r. aplikacja mobilna, która rozszerzała funkcjonalności realizowane za pomocą USOSweb, przenosząc je wprost na urządzenia mobilne z systemem Android oraz iOS. Wdrożenie USOS-u realizowane było ze środków własnych Uczelni i zamknęło się w kwocie ok. 1 mln zł.

Na naszej Uczelni w 2015 r. rozpoczęto także prace koncepcyjne nad nowym portalem rekrutacyjnym, który miał zrewolucjonizować nabór kandydatów na studia, całkowicie przenosząc proces w sferę elektroniczną – kandydat zapisuje się na studia, a następnie system umożliwił przeprowadzenie pełnego procesu rekrutacji, wraz z obsługą niezbędnych dokumentów, co skutkuje wydaniem elektronicznej decyzji. System ma ponadto obsługiwać płatności internetowe oraz integrować się z systemem dziekanatowym USOS. W 2016 r. udało się pozyskać z UE środki na ten cel (projekt pn. „Wzmocnienie stopnia cyfryzacji oraz rozwój usług elektronicznych na UMCS w Lublinie”), a efektem było rozpoczęcie w 2018 r. prac wdrożeniowych związanych z budową tego systemu. Zakończenie prac nad nowym portalem rekrutacyjnym planowane jest na połowę tego roku. Wartość zrealizowanych prac to ok. 1,2 mln zł.

W ramach projektu pn. „Wzmocnienie stopnia cyfryzacji oraz rozwój usług elektronicznych na UMCS w Lublinie” realizowano równolegle wdrożenie modułu SAP odpowiedzialnego za elektroniczną zamawianie zamówień publicznych tzw. SAP MM – system umożliwia złożenie dowolnego zamówienia, które skutkuje uruchomieniem postępowania przetargowego na platformie on-line, a następnie obsługę formalną oraz finansową jego realizacji na etapie umów oraz faktur. Dodatkowo dokonano integracji ww. modułu SAP z zewnętrznym portalem internetowym obsługującym proces obsługi publikacji dokumentów przetargowych oraz ofert potencjalnych wykonawców. System został oddany do użytkowania w styczniu 2020 r., a wartość wdrożenia wynosiła ok. 1,3 mln zł.

Równolegle w roku 2017 rozpoczęto prace związane z podniesieniem zabezpieczeń technicznych systemów informatycznych Uczelni pod kątem przetwarzania za ich pomocą wrażliwych danych, w szczególności danych osobowych. W ramach współfinansowanego z UE projektu pn. „Zintegrowany UMCS” zaplanowa-

no wymianę systemu poczty elektronicznej, wdrożenie systemu wspomagającego zarządzanie ryzykiem informatycznym oraz zabezpieczenie komputerów użytkowników końcowych administracji pod kątem wycieku danych, w tym szyfrowanie danych osobowych oraz ich kopii bezpieczeństwa. Wartość tych wdrożeń wynosi ok. 3,6 mln zł. Prace nad nowym systemem poczty elektronicznej oraz systemem wspomagającym zarządzanie ryzykiem informatycznym zakończyły się pod koniec grudnia 2019 r. W chwili obecnej system poczty elektronicznej jest przygotowywany do stopniowego przenoszenia kont użytkowników na nową platformę. Natomiast system wspomagający zarządzanie ryzykiem IT jest z powodzeniem wykorzystywany przez LubMAN UMCS do integrowania zabezpieczeń posiadanych rozwiązań informatycznych na poziomie systemów oraz urządzeń. Do końca 2020 r. planowana jest realizacja zabezpieczeń związanych z zapobieganiem wyciekowi danych osobowych z komputerów użytkowników administracji UMCS-u oraz poczty elektronicznej wszystkich pracowników Uczelni.

Z oszczędności pozyskanych w ramach realizacji projektu pn. „Wzmocnienie stopnia cyfryzacji oraz rozwój usług elektronicznych na UMCS w Lublinie” udało się częściowo zmodernizować w 2019 r. system bezpieczeństwa realizujący ochronę krytycznych systemów informatycznych. Kolejne modernizacje ww. systemu planowane są z oszczędności pozyskanych w ramach realizacji projektu pn. „Zintegrowany UMCS”. Zakończenie prac z tym związanych przewidziane jest na koniec 2020 r. Efektem ww. działań będzie nowoczesny klaster zapór ogniowych obejmujący ochroną całą infrastrukturę informatyczną użytkowaną przez UMCS, począwszy od komputerów użytkowników końcowych, po infrastrukturę serwerową, na samych systemach informatycznych kończąc. Łączna wartość planowanych do zmodernizowania elementów systemu bezpieczeństwa to ok. 600 tys. zł.

Reasumując, wartość projektów związanych bezpośrednio z informatyzacją poszczególnych obszarów funkcjonowania Uczelni wyniosła przeszło 18 mln zł, z czego większość sfinansowano ze środków UE. Ich realizacja nie byłaby możliwa bez merytorycznego zaangażowania poszczególnych jednostek UMCS-u, wspieranych technicznie na każdym kroku przez pracowników LubMAN UMCS.

Pracownicy i struktura organizacyjna Uniwersytetu

Kwestie kadrowe

W 2012 r. przed nowymi władzami rektorskimi stało dość duże wyzwanie w zakresie stworzenia atmosfery sprzyjającej spokojnej pracy i rozwojowi Uniwersytetu. Od tego czasu polityka kadrowa została ukierunkowana na poszukiwanie mądrego kompromisu pomiędzy indywidualnymi aspiracjami i oczekiwaniami pracowników a interesem całej społeczności. Konsekwencją w realizacji jasnej i przejrzystej polityki kadrowej sprawiła, że:

- niektórzy pracownicy mogą się pochwalić świetnymi przedsięwzięciami badawczymi, odbijającymi się głośnym echem w świecie naukowym i w społeczeństwie, co w znaczący sposób wpływa na pozycję naukową Uniwersytetu, a zarazem zaowocuje w procesie ewaluacji dyscyplin, które reprezentują;
- inni pracownicy potrafią przygotować lub poprowadzić zajęcia dla studentów, czyli wykłady, seminaria lub warsztaty, które decydują o popularności kierunków studiów i przyciągają młodzież z innych wydziałów.

Dostrzegając i doceniając takie postawy, wyróżniono pracowników najbardziej przyczyniających się do wzrostu prestiżu swoich jednostek przez okresowe zwiększenie wynagrodzenia, z czego tylko w ostatniej kadencji skorzystało 360 osób. Pozyskano do pracy w Uczelni wysoko wykwalifikowaną kadrę naukową nie tylko z kraju, ale także z zagranicy, poprawiając tym samym stopień jej umiędzynarodowienia. Dzięki specjalistom z różnych dyscyplin naukowych powstały prężnie działające zespoły badawcze, które mogą poszczycić się wysoko punktowanymi pracami naukowymi. Aktywnie promowano kompetencje eksperckie członków naszej

Fot. B. Proń

↑ Uroczystość nadania odznaczeń państwowych i resortowych

społeczności akademickiej, dzięki czemu zdecydowanie poszerzyła się grupa naszych pracowników zasiadających w różnych prestiżowych gremiach doradczych zarówno w regionie, jak i w kraju, co wpływa na wizerunek i rozpoznawalność Uczelni.

Należy podkreślić, iż w ostatnich latach w sposób znaczący poprawiła się struktura zarobków pracowników naszej Uczelni, które w stosunku do września 2012 r. wzrosły o 71,39%, co oddaje poniższa tabela:

Grupa pracownicza	Średnie wynagrodzenie 1.06.2020	Średnie wynagrodzenie 1.09.2012	Wzrost wynagrodzeń	Wzrost %
Nauczyciele akademickcy	5 798,70	3 535,75	2 262,95	64,00%
Pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi	3 534,60	1 823,63	1 710,97	93,82%
Średnia dla UMCS	4 812,59	2 808,02	2 004,58	71,39%

Na poprawę warunków płacowych pracowników miały wpływ przeprowadzone w latach 2013–2015 w Uczelni trzy regulacje, w ramach których zasady podziału dotacji były jasno określone, przejrzyste i uzgodnione z działającymi w UMCS-ie związkami zawodowymi. Około 80% dotacji zostało przeznaczone na podwyższenie uposażenia zasadniczego. W każdej z tych regulacji uwzględniany był czynnik motywacyjny i pro jakościowy przekazany do podziału dla dziekanów wydziałów i kierowników jednostek, którzy decydowali o rozdysponowaniu tych środków na dodatki dla swoich pracowników. Kolejny raz w sposób znaczący wynagrodzenia pracowników naszej Uczelni wzrosły od stycznia 2019 r. dzięki temu, że wszystkie otrzymane przez Uczelnię dodatkowe środki finansowe przeznaczyliśmy na ten cel. **Podwyżki wynagrodzeń objęły nie tylko nauczycieli akademickich, którym wzrosło minimalne wynagrodzenie na danym stanowisku, ale także pracowników ze wszystkich grup.** Uczelnia otrzymała w trzech ratach środki na podwyższenie wynagrodzeń. Podział środków finansowych, jakie otrzymaliśmy w czasie dwóch kadencji, pozwolił nie tylko na podwyższenie, ale i wprowadzenie wynagrodzeń motywacyjnych (przynawanych jako okresowe wynagrodzenia dla wyróżniających się pracowników) oraz na zróżnicowanie kwot podwyżek w grupie nauczycieli akademickich, które służyło budowaniu właściwych relacji wynagrodzeń pomiędzy stanowiskami nauczycielskimi (od najniższych: lektora, wykładowcy czy asystenta przez stanowiska starszego wykładowcy i adiunkta po stanowisko profesora). Wzrost wynagrodzeń w grupie nauczycieli akademickich obrazuje poniższa tabela:

stanowisko	średnie wynagrodzenie 1.06.2020	średnie wynagrodzenie 1.09.2012
profesor	8 835,05	5 991,98
profesor uczelni	7 067,59	4 601,85
adiunkt z hab.	6 299,11	4 057,28
adiunkt z dr	5 333,82	3 380,51
asystent	3 374,51	2 048,67

Dzięki wypracowanym i zastosowanym mechanizmom udało się w atmosferze spokoju i zrozumienia osiągnąć cel, jaki sobie wszyscy postawiliśmy, a mianowicie by po wielu latach zaniedbań sytuacja materialna wszystkich grup pracowniczych uległa poprawie i aby wynagrodzenia naszych pracowników były porównywalne z wynagrodzeniami pracowników na innych uniwersytetach.

Jednocześnie w ciągu 8 lat udało się w dużej mierze rozwiązać dwie ważne kwestie stanowiące spore wyzwanie dla władz rektorskich. Po pierwsze, następowało **powolne zmniejszenie zatrudnienia we wszystkich grupach pracowniczych.** Przykładowo w grupie nauczycieli akademickich zatrudnionych mamy 1620 pracowników, zaś w 2012 r. było ich 1820.

Pracownicy	2020 r.	2012 r.
z tytułem profesora	168	175
ze stopniem doktora habilitowanego	524	287
ze stopniem doktora	676	1005
z tytułem magistra	251	349

Po drugie, **postępuje proces niezbędnego odmładzania kadry naukowej,** co pokazuje tabela:

Pracownicy	Średnia wieku pracowników w 2012 r.	Średnia wieku pracowników w 2020 r.
z tytułem profesora	63 lata	62 lata
ze stopniem doktora habilitowanego	54 lata	51 lat
ze stopniem doktora	43 lata	42 lata

Te pozytywne tendencje są efektem konsekwentnej polityki zatrudniania emerytowanych pracowników oraz wprowadzania, w uzgodnieniu ze związkami zawodo-

wymi działającymi w Uczelni, mechanizmu wsparcia finansowego pracowników przechodzących na emeryturę w ramach specjalnie wyodrębnionych środków.

Dążąc do rozwoju naukowego pracowników uniwersytetu, zbudowano mechanizmy dotyczące stabilności zatrudnienia. Wprowadzono wewnętrzne regulacje prawne umożliwiające kontynuację zatrudnienia w celu uzyskania awansu naukowego. Jako jedna z nielicznych Uczelni wprowadziliśmy rozwiązania statutowe umożliwiające pracownikom, którym nie udało się uzyskać stopnia doktora habilitowanego w ustawowym terminie, kontynuowanie zatrudnienia przez 2 lata w celu sfinalizowania tego procesu przy zachowaniu tych samych warunków finansowych. Z tego rozwiązania skorzystało 98 pracowników.

Wspierano także proces, który umożliwił nauczycielom akademickim przechodzenie na etaty dydaktyczne (skorzystało z tego 89 pracowników), dzięki czemu już dzisiaj możemy pochwalić się 11 dydaktycznymi profesorami uczelni. Tym samym stworzono podwaliny nowoczesnej, proinnowacyjnej dydaktyki.

Dla pracowników, którzy wnoszą znaczący wkład w rozwój Uniwersytetu oraz przyczyniają się do wzrostu jego pozycji naukowej stworzono system motywacyjny, który oprócz wspomnianych już zwiększeń wynagrodzeń opierał się na dodatkach specjalnych oraz nagrodach rektorskich. Efekty jego zastosowania zostaną szerzej zaprezentowane w części dotyczącej badań naukowych.

Realizacja wyzwań związanych z polityką kadrową nie byłaby możliwa bez dobrej współpracy ze związkami zawodowymi działającymi w UMCS-ie. Dzięki niej udało się przeprowadzić wiele działań poprawiających sytuację naszych pracowników i komfort pracy. Owocem tej współpracy jest także działający w naszej Uczelni **pakiet ubezpieczeń na życie**. Dzięki wprowadzonemu dofinansowaniu pracownicy mogą otrzymać wyższe świadczenie, w tym związane z ciężkimi chorobami. Należy podkreślić, że obecnie z tej formy pomocy korzysta 2660 osób, czyli zdecydowana większość kadry Uczelni.

W czasie minionych lat dostosowano też Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych do aktualnych potrzeb, m.in. przez dofinansowanie różnego rodzaju wydarzeń kulturalnych i sportowych organizowanych przez Miasto Lublin oraz Centrum Kultury

Fizycznej UMCS. W celu integracji społeczności akademickiej organizowaliśmy wycieczki dla zatrudnionych i emerytowanych pracowników, a także pikniki w Ogrodzie Botanicznym UMCS dla rodzin obecnych i byłych pracowników.

Struktura organizacyjna Uczelni

W roku 2012 UMCS funkcjonował w ramach struktury wydziałowej. Na 11 wydziałach istniały instytuty oraz katedry, zakłady, laboratoria i pracownie. W następnych latach większość zmian w strukturze wydziałowej dotyczyła tworzenia, likwidacji lub przekształcania jednostek wewnętrznych. Istotną zmianą było **utworzenie w 2013 r. Wydziału Zamiejscowego UMCS w Puławach**. W związku z przyjęciem nowej ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym w 2019 r. ukształtowana została nowa struktura Uczelni, składająca się z 12 wydziałów, 23 instytutów i 136 katedr. Powołani zostali dziekani oraz dyrektorzy instytutów, na których spoczęła odpowiedzialność za dydaktykę oraz organizację i rozwój badań naukowych.*

Znaczących zmian dokonano w strukturze administracyjnej Uczelni. Najważniejsza była ta, w wyniku której utworzone zostały, z dniem 1 października 2012 r., cztery centra odpowiedzialne za podstawowe obszary funkcjonowania UMCS-u:

- Centrum Promocji – którego poszczególne biura są odpowiedzialne m.in. za: kreowanie wizerunku, kontakty z mediami oraz komunikację wewnętrzną, pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe oraz rozwój sportu i rekreacji;
- Centrum Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej – zajmujące się badaniami naukowymi, współpracą międzynarodową oraz programami inwestycyjnymi i rozwojowymi Unii Europejskiej;
- Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów – skupiające jednostki odpowiadające m.in. za: tok studiów, analizy jakości kształcenia, kształcenie ustawiczne, obsługę studentów zagranicznych oraz pomoc materialną dla studentów i doktorantów;
- Centrum Kadrowo-Płacowe – zajmujące się kompleksową obsługą kadrowo-płacową oraz socjalną pracowników UMCS-u.

Wprowadzone zmiany miały na celu pogłębienie współpracy i koordynacji działań między poszczególnymi komórkami w ramach każdego z centrów, a tym

Foto: B. Pielik

↑ Pamiątkowe zdjęcie członków Senatu UMCS, którzy w niniejszym składzie po raz ostatni obradowali 25 września 2019 r.

samym optymalizację ich pracy i efektywniejszą realizację powierzonych im zadań.

Kolejnymi istotnymi zmianami było podzielenie Centrum Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej na dwie jednostki, tj. Centrum Badań Naukowych i Centrum Współpracy Międzynarodowej oraz utworzenie Centrum Prawno-Organizacyjnego. Tym samym w ramach pionów Rektora i prorektorów jednostkami organizacyjnymi administracji są centra, zaś w pionie kanclerza i jego zastępców – działy. Ważnymi zmianami w strukturze Uniwersytetu było również utworzenie Centrum ECOTECH-COMPLEX oraz Centrum Europejskiego UMCS – jednostek o charakterze ogólnouczelnianym.

W omawianym okresie poprawie uległ także system bezpieczeństwa. Nastąpiła rozbudowa systemu monitoringu we współpracy z władzami Miasta oraz prawne uregulowania kwestii związanej z patrolowaniem przez policję terenu Miasteczka Akademickiego UMCS.

W czerwcu 2017 r. UMCS otrzymał Logo HR, przyznawane przez Komisję Europejską. Potwierdza ono, że stwarzamy naukowcom jak najlepsze warunki pracy oraz zapewniamy przejrzyste zasady rekrutacji i odpowiednią przestrzeń do rozwoju nauki, zgodnie z europejskimi standardami.

W grudniu 2017 r. powołano Związek Uczelni Lubelskich. Ówczesny Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego dr Jarosław Gowin w obecności Rektorów trzech uczelni wyższych: Politechniki Lubelskiej, Uniwersytetu Przyrodniczego oraz UMCS podpisał decyzję o utworzeniu Związku. Uroczystość odbyła się w Centrum ECOTECH-COMPLEX.

Zmiany w funkcjonowaniu Uczelni dotyczące zarówno sfery naukowej i dydaktycznej, jak i struktury organizacyjnej nie byłyby możliwe bez działalności legislacyjnej Senatu UMCS. **W trakcie 74 posiedzeń przyjął 1325 uchwał oraz kilka stanowisk.** Uchwały dotyczyły w większości działalności dydaktycznej Uczel-

ni, nadawania tytułów i godności honorowych. Najważniejszymi dokumentami przyjętymi w tym okresie przez Senat UMCS były: nowy Statut UMCS, strategia UMCS, regulamin studiów (wielokrotnie dostosowywany do zmieniających się przepisów), regulaminy odnoszące się do własności intelektualnej, regulaminy przeprowadzania procedur doktorskich i habilitacyjnych oraz inne. W latach 2012–2020 Rektor wydał 624 zarządzenia. W większości dotyczące bieżącego funkcjonowania Uczelni (np. Regulamin przyznawania nagród), ale również tak istotne z punktu ustrojowego akty, jak: Regulamin Organizacyjny UMCS, Regulamin Wynagradzania, Regulamin Pracy oraz wiele innych, które związane były z wejściem w życie ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. Ważnymi regulacjami były zmiany organizacyjne na Uniwersytecie, takie jak tworzenie, przekształcanie lub likwidacje jednostek organizacyjnych Uczelni. Ostatnia duża zmiana organizacyjna została wprowadzona nowym regulaminem organizacyjnym z 2019 r. Utworzone zostały wtedy – obok istniejących w strukturze Uczelni wydziałów – instytuty naukowe, odpowiedzialne za prowadzenie badań naukowych w ramach 23 dyscyplin. Utworzone zostały również trzy Szkoły Doktorskie prowadzące kształcenie doktorantów według nowego modelu wprowadzonego reformą szkolnictwa wyższego.

Prawidłowe funkcjonowanie Uniwersytetu nie jest możliwe bez zapewnienia pracownikom bezpiecznej pracy i ochrony pożarowej naszych budynków oraz mienia. W tym zakresie swoje zadania realizuje Dział Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz Ochrony Przeciwożarowej. Jego pracownicy dokonali przeglądów obiektów Uczelni, których celem była ocena przygotowania do realizacji zadań kryzysowych. Wnioski zawierające propozycje działań zostały uwzględnione w dokumentach przygotowanych przez władze Uczelni. Aby usprawnić funkcjonowanie jednostek organizacyjnych w przypadku wprowadzenia stanu zagrożenia terrorystycznego, opracowane zostały wewnętrzne procedury postępowania na wypadek wprowadzenia kolejnych stopni alarmowych.

W 2017 r. rozpoczęto realizację e-learningowych, pilotażowych szkoleń okresowych z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy przeznaczonych dla pracowników naszej Uczelni. Na podstawie uzyskanych doświadczeń w 2018 r. zmodyfikowane zostało oprogramowanie

umożliwiające przenoszenie wyników testów zaliczeniowych do systemu ewidencyjnego SAP i rozpoczęto cykliczne szkolenia pracowników.

W 2019 r., wykorzystując środki pozyskane z funduszu prewencyjnego PZU oraz środki pochodzące z Zespołu ds. Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, dokonano zakupu 18 automatycznych defibrylatorów AED. Defibrylatory zostały rozmieszczone w wybranych obiektach dydaktycznych, a także stanowią wyposażenie domów studenckich i stołówki akademickiej. Przeszkolono również 72 osoby z zasad obsługi i użycia defibrylatorów.

W związku z wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii, spowodowanej rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 priorytetowa stała się kwestia zapewnienia bezpieczeństwa studentom i pracownikom UMCS-u. Władze Uczelni podejmują działania nakierowane na minimalizowanie narażenia na zakażenia wirusem, m.in. przez bieżące informowanie społeczności akademickiej o organizacji pracy Uczelni w warunkach epidemii, zasadach stosowania środków ochrony indywidualnej, wydając w tym zakresie zarządzenia, komunikaty. Również celem przygotowania obiektów Uczelni do funkcjonowania w okresie pandemii Dział BHP i OP na bieżąco współpracuje z jednostkami organizacyjnymi, przygotowując materiały, opinie, udzielając porad, w szczególności dotyczących zasad stosowania środków ochrony indywidualnej.

Pierwsze posiedzenie Rady Uczelni
17 maja 2019 r. ↓

Fot. B. Proch

Badania naukowe i współpraca z otoczeniem gospodarczym

Badania naukowe

dr hab. Agata Starosta
prowadząca badania w Laboratorium Ecotech-Complex ↓

Badania naukowe to obok kształcenia najważniejszy obszar działalności i renomy Uniwersytetu. Badania w UMCS-ie prowadzone są w 33 dyscyplinach, z których 23 będą podlegać w niedalekiej przyszłości ocenie osiągnięć naukowych. Wyniki oceny parametrycznej za lata 2013–2016 nie były dla nas satysfakcjonujące, gdyż większość jednostek otrzymała kategorię B, jedynie dwa wydziały – Artystyczny oraz

Chemii utrzymały ocenę A. Kolejna ewaluacja planowana w 2022 r. będzie kluczowa, gdyż po raz pierwszy porównane zostaną osiągnięcia poszczególnych dyscyplin, a nie całych wydziałów. **Szereg działań pro jakościowych wdrożonych w mijającej kadencji** m.in. nagrody Rektora za znaczące projekty naukowe i współpracę zewnętrzną, nagrody za wysoko punktowane publikacje naukowe, zwiększenie wynagrodzeń za pozyskiwanie środków na badania, dodatki pro jakościowe wspierające rozwój instytutów przyniosą konkretne pozytywne efekty i to powinno znaleźć odzwierciedlenie w parametryzacji.

Najważniejszą miarą rozwoju naukowego są **publikacje naukowe** – ich liczba, ale przede wszystkim wartość, a więc udział publikacji w renomowanych czasopiśmie z wysoką punktacją oraz liczbą cytowań. Jakość publikacji w UMCS-ie zdecydowanie poprawia się, sumarycznie w latach 2013–2015 publikacji indeksowanych w bazach JCR oraz ERIH było 2266, zaś w latach 2016–2018 było ich łącznie 1894, natomiast w 2019 r. oraz I kwartale 2020 r. pracownicy UMCS-u opublikowali ok. 300 artykułów pow. 100 pkt, ponad 900 artykułów pow. 70 pkt, a także ponad 150 monografii i ponad 600 rozdziałów w monografiach w wydawnictwach zamieszczonych na listach MNiSW. Postanowiliśmy dodatkowo doceniać osoby, które wnoszą istotny wkład w dorobek publikacyjny swoich jednostek i od 1 stycznia 2020 r. wprowadziliśmy **specjalne**

Fot. Agnieszka OneiHD

Fot. B. Proń

← Zespół naukowców z Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS prowadzący badania nad nowatorskim zastosowaniem enzymu lakazy z grzyba *Cerrena unicolor* w leczeniu raka szyjki macicy (2017 r.)

nagrody Rektora za wysoko punktowane publikacje.

Do tej pory wypłacono blisko 200 nagród z tego tytułu (dane na 8.06.2020 r.). Rozwój kadry naukowej wiąże się z **uprawnieniami do nadawania stopni i tytułów**. W tym obszarze odnieśliśmy w mijającej kadencji widoczny postęp, gdyż od 2012 r. wzrosła liczba posiadanych uprawnień do nadawania stopnia doktora z 19 do 22 dyscyplin (nowe uprawnienia uzyskano w dyscyplinach nauki o mediach, nauki o zarządzaniu oraz sztuki muzyczne) oraz do nadawania stopnia doktora habilitowanego z 14 do 16 dyscyplin (nowe uprawnienia uzyskano w dyscyplinach biotechnologia, nauki o mediach). Rozwój kadry naukowej to także **liczba uzyskanych stopni naukowych doktora, habilitacji oraz tytułów profesora**. W czasie obu kadencji tj. w latach 2012–2019 liczba ta powiększyła się o 246 doktoratów, 390 habilitacji oraz 71 + 83 profesury (dane ze sprawozdań badawczych poszczególnych wydziałów). Warto podkreślić, że w ramach promocji doktorskich, odbywających się dwa razy w roku (w czerwcu i grudniu), w latach 2012–2020 **wypromowanych zostało 494 doktorów habilitowanych oraz 755 doktorów** – w tym gronie znajdowali się nasi pracownicy, jak i osoby z zewnątrz.

Jako jeden z celów mijającej kadencji stawialiśmy sobie wpisanie infrastruktury Ecotech-Complex do przedsięwzięcia **Mapa Drogowa Dużej Infrastruktury Badawczej** Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, czego nie udało się uzyskać. Jednak dzięki aktywno-

ści naszych pracowników UMCS funkcjonuje na Mapie w ramach trzech konsorcjów i realizuje już dwa duże projekty dofinansowane ze specjalnej puli środków Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na wsparcie nowoczesnej infrastruktury badawczej sektora nauki. Są to projekty „Narodowe Laboratorium Fotoniki i Technologii Kwantowych”, w którym z ramienia UMCS uczestniczy Pracownia Technologii Światłowodów, oraz „PIONIER-LAB”, w którym uczestniczy

Uroczyste promocje doktorskie (grudzień 2019) ↓

Fot. B. Proń

Fot. B. Proff

↑ prof. dr hab.
Wiesław Gruszecki z Katedry
Biofizyki UMCS

jednostka LUBMAN UMCS. Aktualnie przygotowujemy kolejny duży projekt dla Humanistyki Cyfrowej – również w ramach rozwoju infrastruktury wpisanej na Mapę w konsorcjum DARIAH-PL.

Wyzwaniem mijającej kadencji była także aktywizacja i motywowanie pracowników naukowych do pozyskiwania zewnętrznych środków na badania. Nasz Uniwersytet w konkurencji z silnymi ośrodkami badawczymi radzi sobie bardzo dobrze, o czym świadczy liczba składanych aplikacji oraz współczynnik sukcesu w postaci liczby wygranych grantów. Od początku istnienia Narodowego Centrum Nauki do końca 2019 r. pracownicy i doktoranci z UMCS-u złożyli 1280 wniosków o finansowanie ich badań podstawowych w ramach konkursów krajowych (2011 – 46; 2012 – 113; 2013 – 132; 2014 – 151; 2015 – 141; 2016 – 120; 2017 – 175; 2018 – 234; 2019 – 168), z których aż 250 zakończyło się sukcesem. Łącznie pozyskano w tym trybie dofinansowanie w wysokości 76 189 487 zł (2011 – 1 781 840 zł; 2012 – 5 508 863 zł; 2013 – 11 937 773 zł; 2014 – 8 118 928 zł; 2015 – 5 930 933 zł; 2016 – 9 289 637 zł; 2017 – 8 244 344 zł; 2018 – 8 617 207 zł; 2019 – 16 759 962 zł). Drugą, niemniej ważną grupę stanowią Programy Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (np. NPRH, Diamentowy Grant). Na 190 złożonych i ocenionych do tej pory wniosków 42 uzyskały finansowanie w wysokości ponad 13 mln zł w okresie obu kadencji, w tym w kadencji 2012–2016 pozyskano 13 projektów o wartości 3 mln 150 tys. zł, zaś w kadencji 2016–2020 pozyskano aż 29 projektów o wartości 10 mln 109 tys. zł, co pokazuje ponad dwukrotnie większą liczbę wygranych grantów i ponad trzy razy wyż-

Fot. B. Proff

szą wartość dofinansowania. W gronie naukowców z UMCS-u mamy wielokrotnych laureatów, którzy posiadają w swoim dorobku po kilka, a nawet kilkanaście projektów badawczych, których łączna wartość to kilkadziesiąt mln zł. W obu mijających kadencjach najczęściej projektów badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych – liczbowo oraz wartościowo – uzyskali: dr hab. Paweł Mergo – kierownik Pracowni Technologii Światłowodów w Instytucie Nauk Chemicznych, prof. dr hab. Wiesław I. Gruszecki – kierownik Katedry Biofizyki w Instytucie Fizyki oraz prof. dr hab. Patryk Oleszczuk – kierownik Katedry Radiochemii i Chemii Środowiskowej w Instytucie Nauk Chemicznych. Z kolei w obszarze nauk humanistyczno-społecznych w pierwszej trójce znaleźli się: prof. dr hab. Jan Pomorski z Instytutu Historii, prof. dr hab. Jerzy Bartmiński z Instytutu Filologii Polskiej oraz prof. dr hab. Andrzej Pleszczyński z Instytutu Historii.

Na szczególną uwagę zasługuje także obecność UMCS-u w prestiżowych inicjatywach Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej – Programy TEAM, First TEAM

← dr hab. Aneta Ptaszyńska
z Katedry Immunobiologii UMCS

dotychczasowej karierze samodzielnej funkcji kierownika grantu. Do tej pory przeprowadzono trzy edycje konkursu, a pracownicy UMCS-u wykazali się dużą aktywnością, składając łącznie aż 236 aplikacji (2017 – 62; 2018 – 117; 2019 – 56), z których 66 uzyskało finansowanie (2017 – 27; 2018 – 26; 2019 – 14) w łącznej kwocie 2 mln 268 tys. zł. Miniatura stała się dla wielu pracowników trampoliną do uczestnictwa w programach, gdyż po realizacji pierwszego projektu aplikowali z sukcesem o kolejne środki w konkursach OPUS lub SONATA, również z oferty NCN.

Wyraźne zwiększenie aplikacji ze źródeł krajowych nastąpiło od 2017 r., jednak największe dofinansowanie ze środków NCN wpłynęło do UMCS-u w 2019 r., kiedy wartość wygranych grantów podwoiła się z 8 do 16 mln. W okresie od 1.09.2012 r. do chwili obecnej rozpoczęto realizację 68 dużych projektów badawczych krajowych o wartości jednostkowej projektu pow. 500 tys. zł oraz łącznej kwocie dofinansowania dla UMCS-u 60 mln zł, z czego: 25 projektów rozpoczęło się w kadencji 2012–2016 (wartość dofinansowania 18 mln zł), natomiast 43 projekty rozpoczęły się w kadencji 2016–2020 (wartość dofinansowania 42 mln zł). Wartość pozyskanych środków wzrosła ponad dwukrotnie. To potwierdza, iż cele postawione w kadencji 2016–2020 zostały bardzo dobrze wypełnione. Średnia wartość jednego projektu z całego okresu wynosi ok. 882 tys. zł, średnia wartość projektu w kadencji 2012–2016 wyniosła 720 tys. zł, a już średnia wartość projektu w kadencji 2016–2020 wyniosła 977 tys. zł.

Z satysfakcją możemy stwierdzić, iż **wprowadzony od 1 października 2017 r. system zachęty w postaci zwiększania wynagrodzenia zasadniczego pracownikom, którzy pozyskali zewnętrzne środki na badania (zarówno przedsięwzięć krajowych, międzynarodowych, jak i aplikacyjnych) sprawdził się.** Do końca 2019 r. dodatkowe wynagrodzenie ze specjalnego Funduszu Rektora na ten cel przyznano 123 pracownikom. Koszt poniesiony przez UMCS z tego tytułu to 1 mln 340 tys. zł i ta inwestycja bardzo się opłaciła. Dążeniem władz UMCS-u było bowiem nie tylko zwiększenie liczby wniosków i wygranych projektów zarówno krajowych, jak i międzynarodowych, ale **istotne zwiększenie przychodów z grantów wobec dotacji na badania statutowe, co udało się osiągnąć już w kadencji 2012–2016,**

oraz stypendia START. Warto wymienić tu ponownie prof. dr. hab. Wiesława Gruszeckiego, który został dwukrotnie laureatem programu TEAM.

Widoczna i pozytywna zmiana w obszarze grantów na badania to także duża dywersyfikacja źródeł finansowania. Naukowcy z UMCS-u uczestniczą poza już wymienionymi również w programach badawczych np. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Rozwoju Regionalnego, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych czy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Nie sposób wymienić z imienia i nazwiska wszystkich laureatów grantów badawczych, jest to kilkaset osób, dlatego w tym miejscu składamy podziękowania i wyraźnie podkreślamy, iż **Uniwersytet docenia wszystkich pracowników i doktorantów, których indywidualny wysiłek przyczynił się do wspólnego sukcesu naukowego UMCS-u.** Warto także wspomnieć o nowych Programie NCN pn. **MINIATURA**, który został uruchomiony po raz pierwszy w 2017 r. i skierowany jest do osób po doktoracie, które nie pełniły w swojej

a następnie utrzymać tendencję wzrostową w kadencji 2016–2020. Pierwsze półrocze 2020 r. pozwala przewidywać utrzymanie tego wzrostu zarówno w odniesieniu do projektów krajowych, jak i międzynarodowych.

Międzynarodowa współpraca badawcza

Lata 2012–2020 to okres dużego rozwoju również w zakresie umiędzynarodowienia badań. Pierwsze dwa lata (2012–2013) w zakresie projektów badawczych międzynarodowych to – obok wsparcia naukowców przygotowujących aplikacje oraz realizujących badania we współpracy międzynarodowej – także **dedykowany Lokalny Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE (LPK)**, którego pracownicy organizowali szkolenia, warsztaty i spotkania poświęcone konkretnym aspektom ubiegania się o dofinansowanie projektów, ale także ich realizacji. Prowadzona na Uczelni polityka wspierania aktywności naukowej pracowników przyniosła konkretne efekty w postaci pozyskanych środków finansowych, w ramach m.in. **7 Programu Ramowego UE**. Warto wymienić choćby projekty realizowane przez zespoły badawcze pracowników np. Wydziału Chemii oraz Matematyki, Fizyki i Informatyki. Wśród pracowników naukowych UMCS-u, którzy mieli w latach 2012–2016 imponujące dokonania w zakresie projektów badawczych międzynarodowych, byli m.in.: prof. dr hab. Andrzej Machocki, zajmujący się tematyką ogniw paliwowych i realizujący wraz z zespołem kolejne projekty dedykowane tej tematyce oraz dr hab. Paweł Mergo, także z bogatym doświadczeniem

dr hab. Paweł Mergo z Pracowni Technologii Światłowodów UMCS ↓

w zakresie aplikowania i realizacji projektów o tematyce związanej ze światłowodami i ich wykorzystaniem w zastosowaniach praktycznych, m.in. w ochronie zdrowia. Wieloletnia współpraca projektowa w tym zakresie z partnerami z wielu krajów UE przynosi nadal konkretne efekty i kolejne sukcesy naukowe, również w postaci pozyskiwania następnych środków finansowych na realizację innowacyjnych pomysłów dotyczących wykorzystania światłowodów w gospodarce. Warto wspomnieć choćby kilka akronimów projektów międzynarodowych, w których na przestrzeni ostatniej dekady brał udział dr hab. Paweł Mergo jako koordynator ze strony UMCS-u: PHOSFOS, ACTPHAST, ACTMOST, TRIPOD oraz obecnie realizowane w ramach Horyzontu 2020: ACTPHAST 4R i ACTPHAST 4.0. W latach 2012–2016 realizowane były również projekty w ramach 7. Programu Ramowego UE, w których **UMCS pełnił rolę lidera** – koordynatorami byli prof. dr hab. Anna Deryło-Marczewska (dziedkan Wydziału Chemii) oraz prof. dr hab. Jurij Kozicki (Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki).

Współpraca międzynarodowa obejmowała nie tylko badania, ale także zagadnienia edukacyjne, dedykowane przyszłym naukowcom oraz podnoszące kompetencje potencjalnych pracowników różnych sektorów gospodarki. Doskonałym przykładem takiego projektu jest przedsięwzięcie realizowane ze środków **Programu Leonardo da Vinci** w latach 2012–2014, dedykowane wyzwaniom w zakresie edukacji turystycznej „Challenges in Hospitality and Tourism Education”. Uczestnicy międzynarodowego konsorcjum wymieniali się doświadczeniami, ale także tworzyli wspólne propozycje edukacyjne, które w przyszłości miały stać się podstawą badań naukowych w obszarze turystyki. Projekty międzynarodowe zawierały także elementy edukacji zdalnej i wykorzystania osiągnięć w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych w podnoszeniu kompetencji uczniów szkół średnich, planujących dalszą edukację w szkołach wyższych. Przedsięwzięcie pt. „ELene2Learn: How ICT and Digital Media Can Support the Development of Learning to Learn Competencies in the Transition from Secondary to Higher Education” realizowane przez Uniwersyteckie Centrum Zdalnego Nauczania i Kursów Otwartych (jako jeden z wielu projektów dotyczących e-nauczania) było znakomitym przykładem działania na rzecz rozwoju kom-

petencji uczenia się i wykorzystania e-learningu na różnych poziomach edukacji.

Chociaż Lokalny Punkt Kontaktowy zakończył formalnie działalność na przełomie 2013 i 2014 r., to jego pracownicy nadal wspierali efektywnie naukowców w pozyskiwaniu funduszy międzynarodowych na badania, także ze środków dostępnych np. z **Polsko-Szwajcarskiego Programu Badawczego**. W ramach Programu UMCS realizował dwa projekty. Jednym z nich było przedsięwzięcie pt. „Projektowanie Lipidowych Mezofaz Ciekłokrystalicznych jako Nowych Funkcjonalnych Nanomateriałów dla Bioenergetyki i BioczuJNIków”, koordynowane we współpracy z partnerem w Szwajcarii przez prof. dr. hab. Jerzego Rogalskiego z Wydziału Biologii i Biotechnologii. Tematyka projektu dotyczyła projektowania, samoorganizacji oraz zastosowania nowych, lipidowych układów nanostrukturalnych – mezofaz, zwłaszcza faz lamelarnych i kubicznych, jako nanomateriałów dla enzymatycznych biosensorów i bioogniw. Z kolei prof. dr. hab. Patryk Oleszczuk z Wydziału Chemii, również we współpracy z partnerem szwajcarskim, realizował projekt pt. „Ocena przydatności różnych form węgla w celu redukcji biodostępności i toksyczności zanieczyszczeń oraz poprawy jakości gleb i produkcji roślinnej” dotyczący badań nad ustabilizowaniem zanieczyszczeń w glebie przy pomocy adsorbentów węglowych.

Innym programem, w którym UMCS odniósł sukces, był konkurs w **ramach Polsko-Norweskiej Współpracy Badawczej**. Projekt pt. „Polish female migrants and their families – a study of care deficit”, realizowany na Wydziale Filozofii i Socjologii, dotyczył badań nad różnymi deficytami opieki w rodzinach polskich migrantek wyjeżdżających do Norwegii. Rezultatem projektu w aspekcie teoretycznym było zdefiniowanie skali deficytu opieki w Polsce, form organizacji opieki w rodzinach migrantek i ich determinanty, jak również zmiany ról społecznych zachodzących w tych rodzinach, włączając procesy stygmatyzacji i wykluczenia. Praktycznym rezultatem projektu było opracowanie wytycznych dla programów polityki społecznej wspierających rodziny osób migrujących.

Naukowcy z UMCS-u przykładają także duże znaczenie do **dzielenia się wiedzą i doświadczeniem z młodymi adeptami nauki**. W projekcie realizowanym w ramach 7. Programu Ramowego UE na Wydziale Chemii pt. „Complex Wetting Phenomena”

(COWET) kluczowym elementem była realizacja szkoleń młodych naukowców (do 5 lat po ukończeniu studiów) we współpracy międzynarodowej. Szkolenia prowadzone były w sposób nowatorski, z uwzględnieniem różnorodnych problemów związanych z procesami zwilżania przy zastosowaniu najnowszych technik badawczych, aparaturowych i symulacji komputerowych. Również na Wydziale Chemii w ramach 7. PR UE realizowany był projekt pt. „Training&Research Involving Polymer Optical Devices” (TRIPOD), którego celem było wykorzystanie polimerowych światłowodów w zastosowaniach w gospodarce, ale także dzielenie się wiedzą i doświadczeniem z młodymi pracownikami nauki z różnych krajów UE uczestniczących w przedsięwzięciu.

Wśród efektów przedsięwzięć, podejmowanych i realizowanych w kolejnych latach wymieni warto projekt fizyków finansowany ze środków prestiżowego programu UE – EMPIR, w ramach konkursów Komisji Europejskiej. Pozyskanie projektu do realizacji wymagało, oprócz profesjonalizmu kadry administracyjnej, zajmującej się aplikowaniem i wdrażaniem projektów badawczych międzynarodowych, wysokich kompetencji merytorycznych oraz negocjacyjnych, bowiem o realizację prestiżowego projektu w konsorcjum międzynarodowym ubiegało się kilka znanych polskich uniwersytetów.

Naukowcy z UMCS-u są nie tylko aktywni w przygotowywaniu wniosków i realizacji projektów międzynarodowych w dziedzinach ścisłych. Także humaniści i przedstawiciele nauk społecznych mają swoje konkretne osiągnięcia w pozyskiwaniu środków na badania i przedsięwzięcia edukacyjne m.in. z grantów Ambasady USA, Fundacji Amerykańskiej Terra Foundation for American Art, Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego, a ostatnio również z Programu Horyzont 2020.

W roku akademickim 2016/2017 odnotowaliśmy ponad 30% wzrost w liczbie realizowanych projektów badawczych międzynarodowych w stosunku do roku poprzedniego oraz **ponad 75% wzrost liczby wniosków** o dofinansowanie projektów badawczych międzynarodowych. **Rozwój międzynarodowej współpracy badawczej w kolejnych latach uległ wyraźnej dynamice wzrostowej**. Aktywność kadry naukowej UMCS-u zaowocowała podpisaniem wielu umów o współpracy z uniwersytetami i szkołami wyższymi zwłaszcza w państwach Unii Europejskiej i na Ukrainie, ale także m.in. z partnerami z Chin, Tajlandii czy Bra-

Podpisanie umowy
w sprawie powo-
łania Polsko-Chiń-
skiego Centrum
Badawczego Green
Pharmaceuticals
(5 lipca 2017 r.) →

Fot. B. Proń

zylii. Współpraca międzynarodowa przełożyła się także na rozwój prowadzonych wspólnie z zagranicznymi ośrodkami projektów badawczych, zatrudnianie kadry z zagranicy (m.in. w ramach programu „Research in Lublin”), udział naszych naukowców w międzynarodowych konferencjach i sympozjach, jak również organizowanie w poszczególnych jednostkach UMCS-u wydarzeń naukowych, w których udział biorą goście z zagranicy. Dzięki nawiązanym kontaktom z wieloma ośrodkami akademickim, naukowo-badawczymi, a także z instytucjami życia polityczno-społecznego i podmiotami ukierunkowanymi na działalność kulturalną w naszej Uczelni aktywnie działa m.in. Centrum Europy Wschodniej, Centrum Języka i Kultury Rosyjskiej, Centrum Języka Portugalskiego czy też Centrum Europejskie.

W 2017 r. zostało utworzone **Polsko-Chińskie Centrum Green Pharmaceuticals**, którego celem jest rozwój współpracy badawczej między naukowcami w UMCS-ie i Zhejiang University of Technology w zakresie „zielonej” farmacji, biologii molekularnej, biochemii i biofizyki. W ostatnim roku akademickim gościliśmy czterech chińskich badaczy z ośrodka Collaborative Innovation Center of Yangtze River Delta Region Green Pharmaceuticals (CICGP), którzy wspólnie z naukowcami z Wydziału Chemii oraz Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS prowadzili badania ukierunkowane m.in. na poznanie podstaw funkcjonowania żywej komórki. Realizacja zadań badawczych przyczyni się m.in. do opracowania nowej klasy bio-substancji o charakterze nowoczesnych farmaceutyków.

W roku akademickim 2017/2018 po raz pierwszy w historii UMCS-u rozpoczęto realizację projektów finansowanych z Programu Ramowego w zakresie

badania naukowych i innowacji Horyzont 2020. Jeden z nich to projekt indywidualny, w ramach Akcji Maria Skłodowska-Curie, Individual Fellowship, typ Global, drugi projekt tego typu w Polsce realizowany przez prof. dr. hab. Patryka Oleszczuka z Wydziału Chemii pt. „Wpływ oczyszczania wody i ścieków na właściwości nanomateriałów antropogenicznych w kontekście ich losów, toksyczności i oddziaływań z innymi zanieczyszczeniami”. Drugi to projekt, w którym UMCS jest Partnerem, realizowany przez Zespół dr. hab. Pawła Mergo, wymieniony już wcześniej ACTPHAST 4.o, a od 2019 r. również ACTPHAST 4R.

Od 1 września 2017 r. realizowany jest 3-letni projekt koordynowany przez **Centrum Współpracy Międzynarodowej** pt. „Design Thinking Approach for an Interdisciplinary University”, w którym UMCS jest liderem konsorcjum międzynarodowego obejmującego 8 uczelni z całej Europy (w tym m.in. Sapienza University z Rzymu, Amsterdam University, Birmingham City University). Projekt realizowany jest w ramach Partnerstw Strategicznych Erasmus Plus i jest to **pierwszy projekt tego typu z UMCS-em w roli lidera**. Ma na celu wzmocnienie interdyscyplinarności szkół wyższych przez wdrożenie metod *design thinking* w działania realizowane przez kadrę naukową, zarządzającą, jak również studentów.

W roku akademickim 2018/2019 pozyskaliśmy kilka ważnych projektów realizowanych we współpracy międzynarodowej z Chinami, RPA i Litwą. Dwa projekty na **polsko-chińską współpracę badawczą** zostały pozyskane w konkursie SHENG 1 Narodowego Centrum Nauki: projekt kierowany przez prof. dr. hab. Krzysztofa Pomorskiego pn. „Badanie teoretyczne nisko i średnio-

-energetycznego rozszczepienia jąder atomowych” we współpracy z Tsinghua University w Pekinie (dofinansowanie dla UMCS-u w wysokości 1,4 mln zł) oraz projekt przygotowany przez prof. dr. hab. Patryka Oleszczuka pn. „Modyfikacje biowęgla i związane z tym implikacje dla środowiska” we współpracy z Kunming University of Science & Technology (dofinansowanie dla UMCS na blisko 1,7 mln zł).

Wydział Biologii i Biotechnologii UMCS rozpoczął współpracę badawczą z Uniwersytetem Wileńskim w ramach projektu pn. „Systemy długodystansowej sygnalizacji elektrycznej u roślin – adaptacja do zmiany środowiska z wodnego na lądowe” (kierownikiem projektu jest prof. dr hab. Kazimierz Trębacz, a dofinansowanie z NCN dla UMCS-u wynosi ponad 560 tys. zł), jak również z Uniwersytetem w Pretorii w projekcie w ramach programu współpracy Polska–RPA pn. „Skład i funkcja mikrobiomu brodawek korzeniowych *Trifolium rubens* i *Trifolium africanum*”, kierownikiem projektu jest dr Michał Kalita, a pozyskane dofinansowanie wynosi blisko 500 tys. zł.

W roku 2019 rozpoczęliśmy prace nad strategicznym dokumentem, jakim jest **Program Umieędzynarodowienia Badań na UMCS**, które zostały sfinalizowane na początku 2020 r. W tym celu powołany został **Zespół Strategiczny** obradujący w składzie dziekanów i prodziekanów odpowiedzialnych za współpracę międzynarodową oraz dyrektorów jednostek centralnych, w prace Zespołu zostali włączeni również nowo powołani dyrektorzy instytutów badawczych. Wspólny, zbiorowy wysiłek pozwolił na usystematyzowanie informacji o współpracy międzynarodowej badawczej rozproszone na wszystkich wydziałach Uniwersytetu, jak również opracowanie założeń strategicznych umieędzynarodowienia badań na kolejne lata, zgodnych ze Strategią Rozwoju UMCS na lata 2019–2025. Główne cele programu:

- zwiększenie aktywności w zakresie międzynarodowych grantów badawczych,
- zwiększenie umieędzynarodowienia potencjału kadrowego,
- szersze upowszechnienie badań, dzieł artystycznych oraz wzmocnienie wizerunku UMCS-u za granicą.

Dzięki dofinansowaniu z UE podjęto również działania mające na celu profesjonalizację kadry w zakresie umieędzynarodowienia: szereg szkoleń z zakresu pozyskiwania i zarządzania projektami międzynarodowymi badawczymi dla kadry naukowej i administracyj-

nej prowadzone przez ekspertów z Polski (Poznański Park Naukowo-Technologiczny) oraz Danii (Duński Uniwersytet Techniczny), jak również wizyty studyjne do Instytutów Fraunhofera, Helmholtza czy Leibniza w Niemczech oraz Uniwersytetu Lotaryńskiego we Francji, w których wzięło udział 30 pracowników naukowych i administracyjnych.

W roku 2020 UMCS po raz pierwszy uzyskał **status lidera konsorcjum w najbardziej prestiżowym i największym programie finansowania badań i rozwoju w UE – Horyzont 2020**. Projekt pn. „Reinitialise – Preserving Fundamental Rights in the use of Digital Technologies for e-Health Services”, którego kierownikiem naukowym jest dr hab. prof. UMCS Ilona Biernacka-Ligieża z Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach to nasz pierwszy „Twinning”. W skład konsorcjum wchodzi Uniwersytet w Maceracie, KU Leuven (w światowych rankingach jakości badań zajmuje 7. miejsce) oraz firma Eurocentro. Projekt typu Twinning ma na celu wzmocnienie określonej dziedziny badań rozwijającej się instytucji przez utworzenie powiązań z co najmniej dwiema innymi instytucjami, które w tym obszarze zyskały wiodącą pozycję na poziomie międzynarodowym. Głównym celem „Reinitialise” jest wzmocnienie doskonałości naukowej i innowacyjnego potencjału badań prowadzonych w UMCS-ie w zakresie projektowania i korzystania z cyfrowych technologii informacyjno-komunikacyjnych tak, aby wykorzystać w pełni ich możliwości, przy uwzględnieniu etycznego, prawnego i społeczno-ekonomicznego wymiaru tych rozwiązań. „Reinitialise”, poza częścią badawczą, zakłada działania mające na celu wsparcie procesów zarządzania projektami międzynarodowymi w UMCS-ie, zwiększenie zdolności pozyskiwania funduszy z UE oraz rozszerzenie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

W lutym 2020 r. złożyliśmy aplikację projektową do drugiej edycji konkursu „Europejskie Uniwersytety” w Programie Erasmus Plus. Liderem konsorcjum BRIDGE jest Uniwersytet w Tours (Francja), a pozostałymi partnerami obok naszej Alma Mater są: University of Ferrara (Włochy), Kristianstad University (Szwecja), University of Alcalá (Hiszpania), Varna Free University “Chernorizets Hrabar” (Bułgaria) oraz Partnerzy stowarzyszeni bez budżetu (m.in.: Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Urząd Miasta Lublin oraz

Fot. B. Profl

Fot. B. Profl

↑ Wizyta delegacji z Tajwanu (17 października 2019 r.)

Uniwersytet w Czerniowcach na Ukrainie). Liczymy na sukces w tym konkursie i rozpoczęcie projektu już na jesieni 2020 r. Budżet całego przedsięwzięcia to 5 mln euro, z czego ponad 800 tys. euro przypada na UMCS.

Działania strategiczne w zakresie umiędzynarodowienia badań obejmują również zainicjowanie **Programu „Research in Lublin”**, w ramach którego Uniwersytet we współpracy z **Urzędem Miasta Lublin** prowadzi działania na rzecz pozyskiwania wybitnych naukowców z zagranicy oraz ich zatrudniania w UMCS-ie. Dzięki temu przedsięwzięciu pracownicy oraz studenci naszej uczelni zyskali możliwość zdobycia doświadczenia od najbardziej uznanych naukowców z całego świata. Pierwsi naukowcy zatrudnieni w ramach programu na UMCS-ie to badacze o wybitnym dorobku naukowym i ugruntowanej pozycji na arenie międzynarodowej w dziedzinach biologii, geografii oraz fizyki:

- prof. Jaco Vangronsveld (Wydział Biologii i Biotechnologii),
- prof. Jan Poesen (Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej),
- prof. Stefaan Poedts (Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki).

Baza naszych partnerów międzynarodowych to kilkaset instytucji z całego świata. UMCS aktywnie realizuje współpracę naukową w ramach 220 podpisanych umów o współpracy międzynarodowej. Jesteśmy członkiem międzynarodowych sieci, m.in. takich jak: The European University Association, EUniverCities (tandem z Urzędem Miasta Lublin), Baltic University Program, International Political Science Association, AST Proton, sieci naukowej w ramach programu CEEPUS. Dodatkowo nasi naukowcy uczestniczą w ponad 60 innych sieciach międzynarodowych na zasadzie

członkostwa indywidualnego. W czerwcu 2020 r. **przystąpiliśmy do IROS Forum** – szeroko rozpoznawalnej sieci biur współpracy międzynarodowej polskich akademickich uczelni państwowych. Celem działań IROS Forum jest zwiększenie jakości, efektywności i zakresu współpracy międzynarodowej polskich uczelni. Obecność UMCS-u w tym gronie pozwoli nam uczestniczyć w pełni w ogólnopolskim dyskursie dotyczącym umiędzynarodowienia i wdrażać najlepsze praktyki związane z tak ważnym aspektem funkcjonowania uczelni.

Aktywność w zakresie umiędzynarodowienia Uczelni realizowana jest również przez Centrum Transferu Wiedzy i Technologii UMCS głównie przez:

- członkostwo w ASTP Proton – Stowarzyszeniu Europejskich Profesjonalistów ds. Transferu Nauki i Technologii. Członkami ASTP Proton są Centra Transferu Technologii z 41 krajów. Głównym celem ASTP jest zapewnienie wymiany praktyk i szkoleń wśród profesjonalistów zajmujących się transferem technologii na uczelniach. Stowarzyszenie jest narzędziem do nawiązywania współpracy w zakresie komercjalizacji wiedzy i wymiany doświadczeń w ramach wspólnoty europejskiej;
- uczestnictwo w sieci EUniverCities związanej z tematyką korelacji pomiędzy nauką i biznesem, w tym w obszarach: „Support for student spin-off companies. Integration of international students through entrepreneurship”, „Campus development – Integrated, Open and Innovative”.

Nauka i biznes

Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w ramach prowadzonej tzw. trzeciej misji realizuje zadania mające na celu wzmacnianie oddziaływania i współpracę

← Spotkanie z Ambasadorem Angoli (10 kwietnia 2019 r.)

między Uczelnią a otoczeniem społeczno-gospodarczym. Działania te nakierowane są w szczególności na wdrażanie rezultatów pracy naukowej w przedsiębiorstwach, realizację projektów badawczo-rozwojowych o charakterze aplikacyjnym oraz czynny udział w projektowaniu regionalnych i krajowych polityk gospodarczych, społecznych i rozwojowych.

Pierwszego września 2016 r. decyzją Rektora na bazie przepisów Ustawy zostało utworzone Centrum Transferu Wiedzy i Technologii UMCS (CTWiT). Do najważniejszych zadań tej jednostki należy animowanie, nawiązywanie, utrzymywanie i wspieranie współpracy pomiędzy Uczelnią a szeroko rozumianym biznesem. Głównym celem jej działalności jest obsługa procesu wdrażania technologii, wynalazków i rozwiązań opracowywanych na naszej uczelni. Centrum Transferu Wiedzy i Technologii w ostatnich latach aktywnie i z sukcesem prowadziło działalność w zakresie komercjalizacji wyników prac naukowych, współpracy z otoczeniem gospodarczym, koordynowało i pozyskiwało prace zleczone, współpracowało przy tworzeniu konsor-

cjów naukowo-przemysłowych przy projektach badawczo-rozwojowych związanych z komercjalizacją, prowadziło działania informacyjne związane ze współpracą z przemysłem oraz nawiązywało współpracę międzynarodową w zakresie swojej działalności.

Uzyskiwane wyniki finansowe są w dynamicznym trendzie wzrostowym, co w największym stopniu obrazuje zwiększenie przychodów w zakresie komercjalizacji (licencji i sprzedaży praw do wyników badań), które w roku akademickim 2018/2019 w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły o blisko 170%, a prognozy na rok 2019/2020 są jeszcze lepsze.

W ostatnich latach uczelnia skomercjalizowała i przez swoje działania wprowadziła na rynek za pośrednictwem przedsiębiorców m.in. produkt APISTYM opracowany na bazie uczelnianego patentu „Preparaty roślinne do zastosowania w leczeniu nosekozy u pszczoł i poprawy ich odporności” przez zespół naukowców z UMCS-u, Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Przyrodniczego. APISTYM zadebiutował we wrześniu 2018 r. jako produkt firmy BLOWET Puławy sp. z o.o., a głów-

Fot. B. Prohl

← Forum Młodych Naukowców (14-15 listopada 2018 r.)

ną rolę w opracowaniu preparatu i największy wkład twórczy miała dr hab. Aneta A. Ptaszyńska prof. UMCS z Wydziału Biologii i Biotechnologii UMCS. Przykładem sukcesu rynkowego jest również komputerowy program pomagający w opanowywaniu umiejętności ortograficznych przez uczniów z trudnościami w nauce, którego twórczynią jest dr hab. Aneta Borkowska z Wydziału Pedagogiki i Psychologii. Dystrybucją programu zajmuje się wrocławska firma BIOMED Neurotechnologie. Uniwersytet udzielił również licencji na korzystanie z patentów: „Modyfikator asfaltów i sposób modyfikacji asfaltów z jego użyciem” nr PL 226748, „Sposób modyfikowania asfaltów drogowych” nr PL 229418, „Łapacz rumowiska dennego w korytach rzecznych” nr PL 210267 oraz na korzystanie z praw autorskich 13 interaktywnych map historycznych autorstwa prof. dr. hab. Jana Pomorskiego, do których licencję nabyło Muzeum Lubelskie.

Obecnie trwają zaawansowane prace nad komercjalizacją trzech zgłoszeń patentowych, na których opiera się innowacyjne w skali świata urządzenie WAXO, służące do analizy czystości wosku pszczelego. Technologia opracowana przez interdyscyplinarny zespół fizyków (dr Marek Pietrow i dr Jan Wawryszczuk) i biologa (prof. dr hab. Mariusz Gagoś) ma szansę zaistnieć na międzynarodowym rynku urządzeń pszczelarskich i realnie poprawić kondycję rodzin pszczelich na świecie.

Elementem polityki aktywnej współpracy UMCS-u z biznesem jest wspieranie tworzenia podmiotów typu spin-off i tzw. spółek profesorskich. Pierwsza spółka spin-off pod nazwą „BioInnova” powstała w 2015 r., a udziały posiadają zarówno Uniwersytet, jak i prywatny inwestor – przedsiębiorca. BioInnova realizuje projekty badawczo-rozwojowe oraz wspiera proces wdrożenia wynalazku mutanazy (enzymu, który rozpuszcza płytkę nazębną, zapobiegając próchnicy) opracowanej przez zespół prof. Janusza Szczodra na Wydziale Biologii i Biotechnologii.

Uzupełniając ofertę rynkową, Uniwersytet oferuje również możliwość wykonywania ekspertyz i badań dla wielu branż gospodarki, m.in: budowlanej, metalowej, IT, medycznej, farmaceutycznej, chemicznej, spożywczej, energetycznej, paliwowej, a także ma przygotowaną ofertę dla samorządów (gmin, powiatów i województw). Istotnym elementem tej działalności jest możliwość prowadzenia badań zleconych przez wyso-

↑ Preparat dla pszczoł wynaleziony przez dr hab. Anetę Ptaszyńską

kiej klasy specjalistów w laboratoriach wyposażonych w najnowocześniejszy, światowej klasy sprzęt pomiarowy. Na uwagę zasługuje tu Certyfikowane Wydziałowe Laboratorium Analityczne.

Wartość zleconych prac badawczych w zamkniętym roku akademickim 2018/2019 jest w wyższa niż w roku poprzednim o ponad 52% i wynosi blisko 2,3 mln zł, a w porównaniu do roku 2015/2016 wzrosła dwuipółkrotnie.

Projekty badawczo-rozwojowe i współpraca z otoczeniem gospodarczym

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie aktywnie uczestniczy we współpracy świata nauki z sektorem biznesu, biorąc udział w licznych projektach aplikacyjnych i konsorcjach badawczo-rozwojowych. Z roku na rok pozyskiwanych jest coraz więcej środków na realizację wspólnych przedsięwzięć B+R, finansowanych zarówno ze źródeł krajowych, europejskich, jak i innych międzynarodowych. Obszar współpracy przy projektach jest szczególnie istotny dla jakości prowadzonych badań i oceny dyscyplin, a coraz większe zainteresowanie tak prowadzonymi badaniami zasługuje na wyróżnienie. Na złożone 43 wnioski aż 21 z nich otrzymało dofinansowanie na łączną kwotę blisko 125 mln zł.

Aktualnie Centrum Transferu Wiedzy i Technologii UMCS koordynuje realizację 12 projektów o łącznej wartości ponad 96 mln zł, w tym 14,4 mln pozyskanych na rzecz UMCS-u. Do największych należą:

- ACTPHAST 4.0 – projekt o wartości prawie 10 mln EUR finansowany z programu Horyzont 2020. To tzw. „one-stop-shop” dla europejskich przedsię-

Fot. B. Proł

↑ Urządzenie WAXO, służące do analizy czystości wosku pszczelego

Fot. B. Proł

↑ Skaner rezonansu magnetycznego o indukcji pola magnetycznego 7.0 Tesli w Centrum Ecotech-Complex

biorstw. Projekt jest nastawiony na szybkie wprowadzanie na rynek innowacji fotonicznych. Oferuje sprawny dostęp do ponad 200 ekspertów z dziedziny fotoniki i technologii z 24 wiodących jednostek badawczych w Europie (w tym UMCS-u), zapewniając dodatkowo pokrycie kosztów badań. Strategicznym zadaniem projektu ACTPHAST4.0 jest obniżenie barier wprowadzania innowacji fotonicznych dla małych i średnich przedsiębiorstw, co pozwoli na rozwój nowych produktów i jednocześnie skróci czas wprowadzania ich na rynek. W projekt jest zaangażowana Pracownia Technologii Światłowodów pod kierownictwem dr. hab. Pawła Mergo;

- „Platformy startowe dla nowych pomysłów – Wschodni Akcelerator Biznesu”. Projekt o wartości ponad 20 mln zł realizowany w konsorcjum siedmiu podmiotów (w tym m.in.: Grupa AZOTY, Netrix Ventures, IUNG), którego liderem jest Puławski Park Naukowo-Technologiczny. Projekt jest finansowany w ramach działania skierowanego na rozwój start-upów w Polsce Wschodniej w Programie Operacyjnym Polska Wschodnia. Program akceleracyjny adresowany jest do młodych przedsiębiorców (w tym studentów i doktorantów), którzy chcą rozwijać swój, oparty na innowacjach technologicznych biznes w jednym z pięciu województw makroregionu Polski Wschodniej (podkarpackie, świętokrzyskie, lubelskie, podlaskie, warmińsko-mazurskie), a jego celem jest pomoc w budowie nowego produktu lub usługi oraz opracowaniu skalowalnego modelu biznesowego. UMCS w ramach projektu świadczy specjalistyczne usługi doradcze z zakresu zarządzania, finansów, marketin-

gu, chemii, biotechnologii i ochrony własności intelektualnej i transferu technologii;

- grupa projektów w programie FOTONIKA z działania „Strategiczne programy badawcze dla gospodarki – Wspólne Przedsięwzięcie NCBiR z Województwem Lubelskim w obszarze technologii fotonicznych” w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. UMCS jest partnerem w sześciu projektach na łączną kwotę blisko 14 mln zł. Główną rolę odgrywa w nich Pracownia Technologii Światłowodów pod kierownictwem dr. hab. Pawła Mergo. Program został utworzony m.in. z inicjatywy UMCS-u jako forma kontynuacji tradycji fotonicznych na Lubelszczyźnie oraz uhonorowanie twórców tej dziedziny, którzy w 1979 r. na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, w Zespole Badawczym Pracowni Technologii Światłowodów, przygotowali pierwszą w Polsce światłowodową linię telekomunikacyjną;
- „Inkubator Innowacyjności”. Dwa projekty pozyskane przez Centrum Transferu Wiedzy i Technologii UMCS i realizowane w konsorcjach naukowych z Uniwersytetem Medycznym i Katolickim Uniwersytetem Lubelskim, dedykowane są wzmocnieniu procesu zarządzania własnością intelektualną przez objęcie szczególnym wsparciem gospodarczo użytecznych badań naukowych i prac rozwojowych pracowników Uniwersytetu, podnoszeniu kompetencji brokerów innowacji i działaniom promującym wynalazki na targach i wystawach. W ramach projektów naukowcy otrzymali dofinansowanie na prace przedwdrożeniowe, podnoszące gotowość technologiczną. W wyniku ich realizacji w ofercie UMCS-u znajduje

Fot. B. Pol

się wiele gotowych do wdrożenia rozwiązań. W ramach zaplanowanych działań pracownicy Centrum stale podnoszą swoje kompetencje brokerskie, biorąc udział w kursach i szkoleniach.

Uniwersytet, realizując politykę progospodarczą, angażuje się w inicjatywy klastrowe, będąc aktywnym członkiem m.in. Klastra Biotechnologicznego, Klastra Lubelska Medycyna, POLINTEGRA Klastr Polimerów i Biopolimerów, Polskiego Klastra Badań i Rozwoju Internetu Rzeczy, Lubelskiego Klastra Ekoenergetycznego, Klastra Instytucji Otoczenia Biznesu czy Lubelskiego Klastra Obróbki Metali. Współpracuje w wieloma największymi polskimi firmami m.in.: Grupą Azoty S.A., Stock Polska sp. z o.o., ORANGE Polska S.A., Biomaxima S.A., WSK PZL Świdnik S.A., Fabryką Kabli ELPAR sp. z o.o. czy Fabryką Farb i Lakierów Śnieżka S.A.

Oferta badawcza UMCS-u prezentowana na stronie internetowej jest stale uaktualniana, a wdrożona w 2016 r. tzw. uproszczona ścieżka obsługi wprowadziła możliwość elektronicznego przesyłania zleceń, co znacząco poprawiło sprawność realizacji komercyjnych prac badawczych.

Dbając o nowe kontakty, podnoszenie jakości i konieczność korzystania z dobrych praktyk innych uczelni, w 2016 r. Uniwersytet poprzez Centrum Transferu Wiedzy i Technologii UMCS przystąpił do Porozumienia Akademickich Centrów Transferu Technologii (PACTT), który jest zrzeszeniem przedstawicieli uczelnianych jednostek odpowiedzialnych za zarządzanie, transfer i komercjalizację własności intelektualnej. Porozumienie ma charakter ogólnopolski, a jego szereg sukcesywnie

zasilają nowi członkowie. W przeprowadzonych w kwietniu 2018 r. wyborach do Rady Koordynacyjnej na członka Rady wybrana została p. mgr Anna Grzegorzczak – dyrektor Centrum Transferu Wiedzy i Technologii UMCS. PACTT w ramach swojej działalności opiniuje projekty aktów prawnych związanych ze szkolnictwem wyższym i komercjalizacją wiedzy, zajmuje się koordynacją Centrów Transferu Technologii z 68 uniwersytetów zrzeszonych w stowarzyszeniu oraz siecią kontaktów pomiędzy światem nauki i biznesem.

W celu promocji osiągnięć naukowo-badawczych **Uczelnia bierze czynny udział w licznych krajowych i międzynarodowych targach i wystawach, zdobywając nagrody i wyróżnienia.** Są wśród nich:

- złoty medal przyznany podczas Europejskich Targów Kreatywności i Wynalazczości Euroinvent 2020 w Iasi w Rumunii przez międzynarodowe jury EURO INVENT i World Invention Intellectual Property Associations (WIIPA) dla wynalazku „Waxo – innowacyjny analizator wosku”;
- złoty medal z wyróżnieniem podczas 63. Światowych Targów Wynalazczości, Badań Naukowych i Nowych Technic BRUSSELS INNOVA w Brukseli w 2014 r. dla opracowanej przez naukowców z Pracowni Technologii Światłowodów (PTŚ) UMCS technologii wytwarzania polimerowych światłowodów mikrostrukturalnych;
- złoty medal dla wynalazku „Preparat o właściwościach przeciwwgrzybowych do ochrony roślin i sposób jego otrzymywania” otrzymany podczas XXIII Moskiewskiego Międzynarodowego Salonu Wynalazków i Innowacyjnych Technologii „ARCHIMEDES 2020”;
- międzynarodowa nagroda EIFFEL przyznana przez Francuską Federację Wynalazców podczas Międzynarodowych Targów Wynalazczości CONCOURS LÉPINE 2018 w Paryżu dla wynalazku „Szczepy bakterii z rodzajów *Lactobacillus* i *Fructobacillus* wyizolowane z przewodu pokarmowego pszczół miodnych do zastosowania w zwalczaniu i zapobieganiu chorób pszczół oraz preparaty probiotyczne na bazie takich szczepów bakterii”;
- dwa złote medale przyznane przez międzynarodowe jury EURO INVENT i World Invention Intellectual Property Associations (WIIPA) dla wynalazku „Szczepy bakterii z rodzajów *Lactobacillus* i *Fructobacillus* wyizolowane z przewodu pokarmowego

pszczół miodnych do zastosowania w zwalczaniu i zapobieganiu chorób pszczół oraz preparaty probiotyczne na bazie takich szczepów bakterii” przyznane podczas Europejskich Targów Kreatywności i Wynalazczości Euroinvent 2018 w Iasi w Rumunii;

- dyplom i statuetka Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz srebrny medal otrzymany podczas Międzynarodowych Targów Wynalazków i Innowacji INTARG2019 w Katowicach, na których zaprezentowano wynalazek dr. hab. Jerzego Wielbo z Wydziału Biologii i Biotechnologii: „Bionawóz dla roślin motylkowatych wytworzony na bazie metabolitów szczepu bakterii *Rhizobium leguminosarum* bv. viciae GR09 oraz sposób wytwarzania tego bionawozu”;
- nagroda specjalna przyznana przez Taiwan Prominent Inventor League podczas 71. Międzynarodowej Wystawy „Pomysły – Wynalazki – Nowe Produkty – iEna 2019” w Norymberdze za wynalazek Preparat o właściwościach przeciwgrzybowych do ochrony roślin i sposób jego otrzymywania” (autorzy z Sieci Łukasiewicz – Instytutu Nowych Syntez Chemicznych: Katarzyna Tyśkiewicz, Edward Rój, Marcin Konkol, Rafał Wiejak, autorzy z UMCS: Renata Tyśkiewicz, Jolanta Jaroszuk-Ściśeł, Małgorzata Majewska, Ewa Ozimek, Anna Słomka, Artur Nowak);
- dwa brązowe medale dla wystawionych do konkursu podczas Międzynarodowych Targów Wynalazków i Innowacji INTARG 2018 w Katowicach rozwiązań dr. inż. Miłosza Hubera z Wydziału Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej: „Stolik do przystawki mikroskopu elektronowego” – POWZ nr 68998 oraz „Stolik do umieszczania próbek w mikroskopie elektronowym” – POWZ nr 67833.

Uzupełnieniem mechanizmów wzmacniania współpracy z otoczeniem gospodarczym są wewnętrzne działania motywujące pracowników badawczych do aktywnego udziału w działaniach komercjalizacyjnych. Główną ich osią są zmiany wprowadzone w 2016 r. do Regulaminu przyznawania nagród Rektora, umożliwiające przyznawanie nagród pracownikom akademickim za współpracę z otoczeniem gospodarczym. Nagrody mogą być przyznawane w szczególności za: budowanie pozytywnych i efektywnych relacji Uniwersytetu z otoczeniem gospodarczym, zwiększanie wysokości przychodów Uniwersytetu z tytułu współpracy badawczo-rozwojowej, udział w rozwiązywaniu

ważnych problemów gospodarczych, w tym w ramach konsorcjów naukowo-przemysłowych, wyróżniając się aktywność w inicjowaniu, przygotowywaniu i realizacji zleconych prac badawczych i rozwojowych na rzecz podmiotów zewnętrznych czy realizację projektów badawczo-rozwojowych we współpracy z przedsiębiorcami. Dodatkowe narzędzia zostały wprowadzone Regulaminem Wynagradzania z 2020 r, który upraszcza ścieżkę gratyfikacji pracowników wykonujących komercyjne prace badawcze.

Motywacją do wzmożonego wysiłku w tym obszarze są również zmiany zachodzące w związku z wejściem w życie nowej ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* i pakietu rozporządzeń. W związku z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej działania Centrum Transferu Wiedzy i Technologii UMCS zostały skoncentrowane na inicjatywach mogących podnieść ocenę poszczególnych dyscyplin w procesie ewaluacji. Wzmacnianie obszarów współpracy z gospodarką oraz szeroka działalność komercjalizacyjna na Uniwersytecie w kontekście nadchodzącej oceny ewaluacyjnej jest znakomitym sygnałem i może mieć pozytywny wpływ na końcowy wynik procesu. W szczególności na docenienie zasługują działania interdyscyplinarne, międzyinstytutowe, co pokazuje możliwość, wolę i znaczenie współpracy.

Fot. B. Proń

Dydaktyka, studenci, doktoranci

Oferta edukacyjna Uczelni

Powinnością renomowanych uniwersytetów jest prezentowanie szerokiej oferty kształcenia młodzieży.

W roku akademickim 2012/2013 Uczelnia posiadała w ofercie 52 kierunki realizowane na 11 wydziałach. Z biegiem czasu oferta kształcenia zaczęła się wzbogacać i aktualnie (w roku akademickim 2019/2020) na 12 wydziałach prowadzonych jest 78 kierunków. Nastąpiła również rozbudowa oferty specjalności, zajęć fakultatywnych oraz wykładów ogólnouniwersyteckich. Początkowo Uczelnia oferowała 19 wykładów ogólnouniwersyteckich, zaś obecnie ponad 50. Łącznie w ok. 400 wykładach uczestniczyło blisko 47 tys. osób.

W roku akademickim 2012/2013 utworzony został w Puławach Wydział Zamiejscowy UMCS (Zarządze-

nie Rektora UMCS nr 93/2013), na którym prowadzone są kierunki o profilu praktycznym, takie jak: chemia techniczna, administracja publiczna oraz fizjoterapia. Było to możliwe w wyniku przejęcia na własność Uczelni siedziby Puławskiej Szkoły Wyższej. W sumie na naszym uniwersytecie w latach 2012–2020 utworzono ponad 60 nowych kierunków studiów, w tym 5 kierunków anglojęzycznych tj. na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa kierunek International Relations (studia I i II stopnia), Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej kierunek Tourism Management (studia I stopnia współprowadzone z Wydziałem Politologii i Dziennikarstwa oraz Wydziałem Filozofii i Socjologii), na Wydziale Humanistycznym kierunek Intercultural communication in education and the workplace (studia II stopnia) oraz Education and Therapy (studia II stopnia) na Wydziale Pedagogiki i Psychologii, a w bieżącym roku akademickim na Wydziale Ekonomicznym – Business Analytics (studia I stopnia). Kolejne dwa kierunki studiów anglojęzycznych utworzone zostaną jeszcze w bieżącym roku akademickim tj. Data Science (studia II stopnia) na Wydziale Ekonomicznym oraz IT Cyber Security (studia II stopnia) na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa przy wsparciu Wydziału Matematyki, Fizyki i Informatyki. Nowe kierunki powstały na 9 wydziałach, na pozostałych rozwijano ofertę specjalności. Warto wspomnieć, że ponad 25% nowej oferty studiów wyższych stanowiły kierunki o profilu praktycznym. Oferta dydaktyczna zmieniała się dynamicznie i wynikało to z wielu czynników, w tym m.in. takich jak:

Wydział Zamiejscowy UMCS w Puławach ↓

Fot. M. Grzegorek

Foto: B. Paol

- rozwój w Uczelni badań naukowych w poszczególnych dyscyplinach (np. produkcja medialna, technologie cyfrowe w animacji kultury, architektura informacji, bezpieczeństwo narodowe, kognitywistyka),
- tworzenie kierunków studiów w odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku pracy (np. analityka gospodarcza, logistyka, społeczeństwo informacyjne, geoinformatyka, prawno-biznesowy, chemia techniczna, fizjoterapia, matematyka w finansach), w tym oferty skierowanej do przyszłych nauczycieli (np. pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, nauczanie matematyki i informatyki),
- realizacja procesu umiędzynarodowienia, w tym rozwój oferty kierunków w językach obcych, o których wspomniano powyżej,
- podejmowanie współpracy z podmiotami zagranicznymi (np. polsko-niemieckie studia kulturowe i translatorskie, prawo międzynarodowe i prawo Unii Europejskiej),
- zmiany formuły realizacji kierunków (np. przekształcono dotychczasowy kierunek filologia na odrębnie funkcjonujące: anglistykę, germanistykę, romanistykę, ukrainistykę, rusycystykę, jak również np. hispanistykę oraz portugalistykę),
- wyodrębnianie się dotychczasowych specjalności jako samodzielnie funkcjonujących kierunków (np. e-edy-

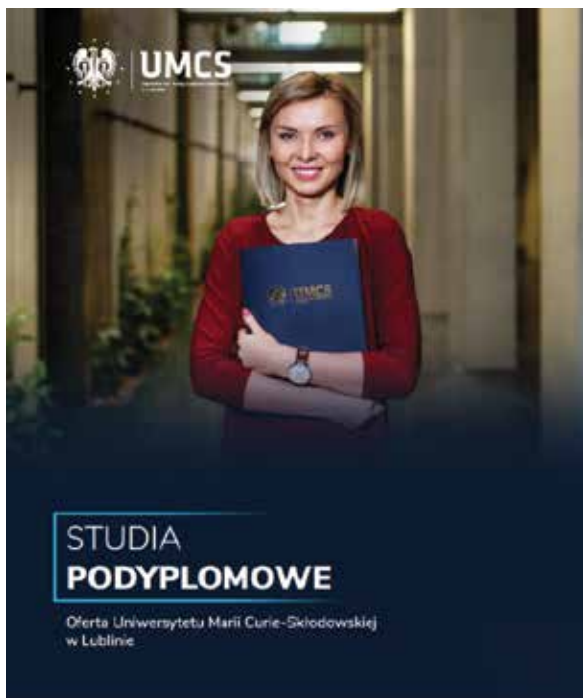
torstwo i techniki redakcyjne, archiwistyka i nowoczesne zarządzanie zapisami informacyjnymi),

- danie studentom możliwości realizacji pełnej ścieżki kształcenia na studiach wyższych w Uczelni (np. inżynieria nowoczesnych materiałów, administracja publiczna),
- zmiana formuły prowadzenia dotychczasowych kierunków.

Mijający okres to również dynamiczny rozwój oferty w zakresie kształcenia doktorantów. Uruchomiono m.in. 7 nowych kierunków tj. językoznawstwo i literaturoznawstwo w języku angielskim, psychologię, nauki o zarządzaniu, nauki o mediach, nauki o polityce w języku angielskim czy też międzynarodowe studia doktoranckie z chemii. Ewolucja oferty kształcenia doktorantów wynikała m.in. bezpośrednio z rozwoju poszczególnych dyscyplin naukowych czy też potrzeb umiędzynarodowienia kształcenia. W wyniku zmian w przepisach powszechnie obowiązujących w zakresie kształcenia doktorantów **od roku akademickiego 2019/2020 w Uczelni funkcjonują trzy szkoły doktorskie: Nauk Humanistycznych, Nauk Społecznych, Nauk Ścisłych i Przyrodniczych.** Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych prowadzi kształcenie w następujących dyscyplinach naukowych: filozofia, historia, językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii, sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki

↑ Promocje doktorskie na UMCS-ie

Folder
z ofertą kształcenia
w zakresie
studiów podyplomowych →

ki. Szkoła Doktorska Nauk Ścisłych i Przyrodniczych prowadzona jest we współpracy z Instytutem Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego PAN w Lublinie oraz z Instytutem Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowym Instytutem Badawczym w Puławach. Doktoranci kształcą się w niej w niżej wymienionych dyscyplinach: matematyka, nauki biologiczne, nauki chemiczne, nauki fizyczne, nauki o Ziemi i środowisku, rolnictwo i ogrodnictwo. Natomiast Szkoła Doktorska Nauk Społecznych prowadzi kształcenie w dyscyplinach naukowych: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (od naboru 2020/2021), nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki o zarządzaniu i jakości, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, psychologia.

W mijającej kadencji kilkakrotnie dostosowywano programy studiów, w tym studiów doktoranckich do zmieniających się przepisów dotyczących szkolnictwa wyższego. Ostatnie zmiany zaczęły obowiązywać dla studiów wyższych rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020.

W latach 2012–2020 znacznym zmianom podlegały również studia podyplomowe i inne formy kształcenia m.in. z uwagi na uwarunkowania formalno-prawne, promocję i przede wszystkim konieczność dostosowania się do potrzeb rynku oraz nowych standardów kształcenia. Rok 2012 (przyjęto 2006 słuchaczy) był ostatnim, w którym na dużą skalę korzystano jeszcze z progra-

mu dofinansowań studiów podyplomowych ze środków Unii Europejskiej, umożliwiających bezpłatne podnoszenie kwalifikacji. W latach następnych liczba słuchaczy zmniejszyła się do 1605 osób, a następnie ustabilizowała na poziomie średnio przekraczającym 1430 osób rocznie (tendencja ta utrzymywała się przez kilka lat), w dwóch ostatnich latach – na poziomie ok. 950 osób rocznie.

Uniwersytet podjął liczne działania w celu powstrzymania odpływu słuchaczy i pozyskania nowych, opierając ofertę edukacyjną na utrzymaniu wysokich standardów kształcenia oraz jak najlepszym jej dostosowaniu do potrzeb kandydatów. W związku z tym:

- umożliwiono korzystanie z dofinansowania do studiów podyplomowych z Bazy Usług Rozwojowych oraz Krajowego Funduszu Szkoleniowego,
- wprowadzono wewnętrzną ewaluację studiów podyplomowych ukierunkowaną na ocenę jakości kształcenia,
- dostosowano ofertę do wymagań rynku pracy, wobec czego utworzono 102 nowe kierunki oraz zlikwidowano 120,
- proces rekrutacji słuchaczy przeprowadzono z wykorzystaniem systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (pierwszy, pilotażowy nabór na studia podyplomowe za pośrednictwem IRK odbył się w semestrze zimowym roku akademickiego 2014/2015),
- wprowadzono od roku 2015 obsługę studiów podyplomowych do USOS-u (w kolejnych latach podnoszono jej funkcjonalność, wzbogacając o kolejne elementy, np. drukowanie umów edukacyjnych, wprowadzenie kart obiegowych czy drukowanie świadectw ukończenia studiów podyplomowych).

Rozwój technologii sprawił, że rekrutacja, organizacja zajęć i obsługa studiów stały się bardziej elastyczne i przyjazne zarówno dla kandydatów, słuchaczy, jak i pracowników UMCS-u.

Rok 2019 był przełomowy w zakresie podyplomowych studiów nauczycielskich z uwagi na wprowadzenie nowego standardu kształcenia. Wobec tego większość kierunków nauczycielskich dostosowano do aktualnego stanu prawnego oraz powołano nowe kierunki studiów zgodne ze standardem.

Działania ukierunkowane na podnoszenie jakości oferty edukacyjnej i usprawnienie obsługi studiów połączone były z działaniami promocyjnymi i polepszeniem komunikacji z otoczeniem.

Studenci i doktoranci

W latach 2012–2020 uległa zmniejszeniu liczba studentów (przyczyny: niż demograficzny, konieczność dostosowania się Uniwersytetu do zmieniających się przepisów prawnych zakładających maksymalne finansowanie uczelni przy przestrzeganiu współczynnika dostępności 1:13). Według stanu na 30 listopada 2012 r. w Uczelni kształciło się 23 640 studentów, zaś w roku 2019 ich liczba spadła do ok. 19 tys. Zmniejszeniu uległa też liczba doktorantów, których w grudniu 2012 r. było 800, a po 7 latach już tylko 556 osób.

Mimo pogłębiającego się niżu demograficznego Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie od kilku lat ma stabilną sytuację dotyczącą rekrutacji kandydatów na studia. Generalnie zainteresowanie naszą ofertą kształcenia nie maleje, a zmniejszająca się liczba studentów jest widoczna przede wszystkim na studiach II stopnia. Jesteśmy przekonani, że jest to związane z mniejszą konkurencyjnością na rynku pracy w Lublinie i regionie.

Pandemia w 2020 r. przyniosła nowe otwarcie w działaniach promocyjnych prowadzonych pod kątem rekrutacji kandydatów na studia. Nasza uczelnia wyszła naprzeciw ich potrzebom, organizując akcję #UMCS-online. W jej ramach przeprowadzono szereg działań, dzięki którym każdy zainteresowany mógł wzbogacić swoją wiedzę oraz bliżej poznać nasz Uniwersytet bez wychodzenia z domu. Pierwszą inicjatywą były transmitowane na uniwersyteckim profilu na Facebooku Wirtualne Drzwi Otwarte, podczas których omówione zostały zagadnienia związane z rekrutacją, nauką, rozwojem osobistym oraz życiem studenckim na naszej uczelni. Podczas transmisji widzowie mogli dowiedzieć się, dlaczego warto wybrać UMCS, a także mieli okazję poznać nasz uniwersytet i poczuć jego atmosferę. Wirtualne Drzwi Otwarte uzupełnił cykl webinarów, podczas których poruszane były określone wcześniej tematy związane z procesem podjęcia studiów. Co więcej, widzowie mogli na bieżąco zadawać pytania na czacie, a pracownicy Biura Promocji oraz Biura Rekrutacji udzielali potrzebnych informacji i rozwiewali wszelkie wątpliwości. Z myślą o maturzystach na stronie uczelni powstała również specjalna baza wiedzy zawierająca artykuły dotyczące studiów, rozwoju osobistego, kreatywnej i skutecznej nauki oraz przybliżająca naszą uczelnię przyszłym studentom.

Fot. B. Proń

↑ Immatrykulacje studentów (wrzesień 2019)

← Studenci zagraniczni na UMCS-ie

Efektem działań promocyjnych jest bardzo duże zainteresowanie młodzieży z zagranicy kształceniem na naszej uczelni. Tym samym nawiązujemy do faktu, że patronką naszego uniwersytetu jest Maria Curie-Skłodowska, co stawia przed nami wyzwania związane z wkomponowaniem się w procesy umiędzynarodowienia i globalizacji. Wraz z początkiem kadencji władz rektorskich (2012) zainicjowano szereg działań mających na celu realizację polityki umiędzynarodowienia UMCS, w tym pozyskania studentów zagranicznych.

10 kwietnia 2013 r. we Lwowie uruchomiono Centrum Informacyjno-Konsultacyjne UMCS udzielające kandydatom wszelkich informacji na temat warunków studiowania i zasad rekrutacji. Nasz Uniwersytet rozpoczął również współpracę z ukraińskimi szkołami, sprawując nad nimi patronat. Rozwijając dotychczasową i udaną współpracę, w styczniu 2017 r. UMCS uruchomił dwa punkty informacyjno-konsultacyjne na Ukrainie w Równym i Chmielnickim.

Skuteczne działania promocyjne poza granicami Polski przyczyniły się m.in. do dużego zwiększenia liczby cudzoziemców studiujących w UMCS-ie. Aktualnie na uczelni kształcą się 1800 cudzoziemców z blisko 50 krajów świata (dla porównania: w roku akademickim 2010/2011 łącznie na naszej Uczelni kształciło się tylko ok. 200 cudzoziemców). Przy ostatniej rekrutacji kandydatów na studia z zagranicy (2019/2020) na pierwszy rok studiów przyjęliśmy blisko 800 obcokrajowców (czyli 10% wszystkich osób przyjętych na studia), mając jednocześnie do czynienia z dywersyfikacją kandydatów zagranicznych: oprócz dużej grupy studentów z Ukrainy i Białorusi na Uniwersytet zostali przyjęci również studenci z Rosji, Azerbejdżanu, krajów afrykańskich, takich jak: Tanzania, Kenia, Kamerun, Nigeria czy państw azjatyckich – Indii, Wietnamu oraz Chin. Dla kandydatów na studia w UMCS-ie uruchomiona została strona internetowa Uczelni w językach angielskim, ukraińskim, rosyjskim i azerskim.

Nie dziwi zatem fakt, że Uniwersytet znajduje się w ścisłej czołówce w Polsce pod względem ogólnej liczby kształcących się cudzoziemców. Zgodnie z raportem „Studenci zagraniczni w Polsce 2017” Fundacji Edukacyjnej Perspektywy, przedstawiającym aktualne trendy w zakresie umiędzynarodowienia polskiego szkolnictwa wyższego, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie znalazł się na 1. miejscu w Polsce w kategorii „umiędzynarodowienie uniwersytetów”, osiągając tym samym najwyższy współczynnik umiędzynarodowienia – 6,72%. Z analizy raportu jasno wynikało, że UMCS zajmuje najwyższą pozycję wśród czołowych szkół wyższych w całej Polsce (wówczas z łączną liczbą 1600 studentów zagranicznych).

Warto podkreślić, że nasza Uczelnia wielokrotnie znalazła się w gronie beneficjentów NAWA takich programów, jak: „Welcome to Poland” edycja 2018 oraz edycja 2019 (działania skierowane do cudzoziemców podejmujących studia oraz pracę na UMCS), „Misja Azerbejdżan” (zwiększenie potencjału promocyjno-rekrutacyjnego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej na rynku kaukaskim), „Foreigners@UMCS” (działania zorientowane na usprawnienie oraz wzmocnienie instytucjonalne UMCS w zakresie obsługi studentów i kadry z zagranicy) oraz International Alumni@UMCS (budowanie relacji Uniwersytetu Marii Cu-

Fot. A. Adamska

rie-Skłodowskiej w Lublinie z zagranicznymi absolwentami), „Misja Wietnam” (zwiększenie potencjału promocyjno-rekrutacyjnego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Wietnamie). Przyznane przez NAWA dofinansowanie, opiewające na kwotę ponad 1,2 mln zł, zostało przeznaczone na działania skierowane do cudzoziemców podejmujących studia oraz pracę na UMCS-ie, jak również na działania związane z zagraniczną promocją oferty edukacyjnej naszego Uniwersytetu. Wśród nich wymienić należy wdrożenie dwóch aplikacji na urządzenia mobilne: UMCS Guide oraz International Alumni@UMCS, które mają za zadanie usprawnienie komunikacji między szerokim środowiskiem akademickim z naciskiem na studentów, pracowników oraz absolwentów zagranicznych. Każda z aplikacji jest bezpłatna i ogólnodostępna dla wszystkich zainteresowanych. Stworzenie takich narzędzi stanowi przykład podążania za najnowszymi trendami marketingu i promocji, ponadto doskonale wpływa na wizerunek Uniwersytetu jako miejsca przyjaznego dla zagranicznych studentów, pracowników oraz absolwentów.

↑ Prestiżowa konferencja na UMCS-ie „Studenci zagraniczni w Polsce” (22–23 stycznia 2015 r.)

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w ramach projektu finansowanego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej pt. „Foreigners @ UMCS – kompleksowy zespół działań i rozwiązań systemowych zorientowanych na usprawnienie oraz wzmocnienie instytucjonalne UMCS w zakresie obsługi studentów i kadry z zagranicy” rozpoczął także realizację zadania polegającego na opracowaniu i wykonaniu **Wayfinding Design**, czyli koncepcji systemu kierowania ruchem użytkowników na terenie i w obiektach Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej za pomocą informacji wizualnej, z uwzględnieniem potrzeb osób anglojęzycznych.

W pierwszej kolejności w sierpniu 2019 r. nowy system oznaczeń kierowania ruchem został wprowadzony w Domach Studenckich UMCS i Centrum Kultury Fizycznej UMCS. System nowoczesnych tablic i kierunkowskazów charakteryzuje się minimalistyczną formą, a jego spójność i charakter użytkowy stanowią znaczącą pomoc, zwłaszcza dla kandydatów na studia i studentów z zagranicy, dzięki oznaczeniom w języku angielskim. Jest też pomocny dla kadry dydaktycznej.

Efektem projektu dotyczącego stworzenia systemu oznaczeń kierowania ruchem było także opracowanie **Księgi Systemu Identyfikacji Wizualnej Wewnętrznej UMCS**. W ramach Wayfinding Design zostały opracowane specjalne oznakowania budynków: tablice zewnętrzne z nazwą obiektu, strzałki kierunkowe, oznaczenia portierni, tablice informacyjne, mapy kampusu UMCS oraz tabliczki wewnętrzne na drzwiach.

W 2018 r. w ramach ogólnouczelnianego projektu dot. rozwoju cyfryzacji Uczelni podjęto się koordynowania oraz realizacji jednego z zadań kluczowych, tj. „Opracowanie i wykonanie systemu rekrutacyjnego oraz jego utrzymanie i rozwój”. Szczególnie ulepszenia powstającego portalu rekrutacyjnego mają obejmować m.in. treści dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, płatności internetowe, uproszczony kontakt kandydatów z administracją, a przede wszystkim poprawienie szerokokorozumianej dostępności serwisu. Działania są możliwe dzięki środkom Uczelni oraz dofinansowaniu pochodzącemu ze środków Urzędu Marszałkowskiego. Koszt całkowity wynosi ok. 1 mln zł, a sam projekt znajduje się w fazie zaawansowanych prac i zostanie wdrożony w bieżącym roku kalendarzowym.

W ramach dalszego przystosowania przestrzeni dla kandydatów na studia została także zmodernizowana część Wydziału Prawa i Administracji UMCS, gdzie mieści się Biuro Rekrutacji UMCS oraz strefa relaksu,

Tabliczki informacyjne stworzone w ramach Wayfinding Design ↓

Fot. B. Proń

Fot. B.Profil

Spotkanie w ramach projektu Hakuna Matata (styczeń 2020 r.) →

Fot. B.Profil

↑ Culture Night – Ukraina (grudzień 2018)

w której odwiedzający mogą się zatrzymać i zapoznać z materiałami promocyjnymi Uczelni.

Sukcesy w rekrutacji studentów zagranicznych nie byłyby możliwe bez wdrażania odpowiedniej obsługi kandydatów z zagranicy, w tym m.in. utworzenia Biura ds. obsługi studiów i studentów zagranicznych w Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów, jak również powołania koordynatora ds. umiędzynarodowienia kształcenia. Od naboru na rok akademicki 2019/2020 działa Komisja ds. rekrutacji cudzoziemców. Podejmują oni kształcenie na UMCS-ie nie tylko na pełnych studiach, ale również w ramach wymian międzynarodowych, w tym m.in. w ramach programu Erasmus/Erasmus+.

Pracownicy UMCS-u pomagają cudzoziemcom poznać szeroko rozumiane środowisko akademickie i zasady obowiązujące na UMCS-ie. Chcemy, aby obcokrajowcy podejmujący kształcenie w naszej Alma Mater czuli się w pełni związani ze społecznością akademi-

cką, dlatego dużą wagę przykładamy do ich integracji z polskimi studentami.

W celu aktywizacji studiującej młodzieży z zagranicy organizowano takie wydarzenia jak: „Culture Nights”, Dzień Ukraiński, „Multicultural Days at UMCS” – „Asian Countries and Polish Traditions”. Z kolei Program „Hakuna Matata” stanowi wspólną platformę, w ramach której żacy mogą integrować się oraz poznawać inne kultury i tradycje. Służy temu też anglojęzyczny program „The Vibes of UMCS”. Nasz Uniwersytet był również pomysłodawcą i realizatorem wydarzenia pn. „Dzień Internacjonalizacji” (listopad 2019), podczas którego poruszane były zagadnienia związane z internacjonalizacją szkolnictwa wyższego, a celem inicjatywy stał się środowiskowy namysł dotyczący rozwoju i usprawnienia działań na rzecz internacjonalizacji. Spotkanie stało się również doskonałą okazją do przedstawienia dobrych praktyk w tym zakresie. W ramach I Dnia Internacjonalizacji UMCS wykład pt. “Why internationalisation? Rationales and future trends” wygłosił ekspert European Association for International Educators (EAIE) – dr Uwe Brandenburg.

Studenci kształcący się na naszej Uczelni mogą liczyć na różne formy wsparcia zarówno te w wymiarze finansowym, jak i te polegające na angażowaniu ich w realizację konkretnych rozwiązań mających na celu ułatwienie im funkcjonowania na Uczelni. Specjalnie dla nich na naszej Uczelni został opracowany **Budżet partycypacyjny**, czyli innowacyjny i niecodzienny projekt mający na celu włączenie cudzoziemców w organizację i realizację zadań z zakresu „internacjonalizacji w domu”. Uczestnicy projektu mają możliwość decydowania o tym, jak ulepszyć i uspraw-

Fot. B. Pol

↑ I Dzień Internacjonalizacji UMCS (listopad 2019 r.)

nić naszą Alma Mater, a także wyjść z własną inicjatywą naprzeciw potrzebom środowiska akademickiego UMCS i studentów zagranicznych. Do tegorocznej, pierwszej edycji budżetu partycypacyjnego łącznie zostało zgłoszonych 6 projektów, z których 5 otrzyma dofinansowanie. Konkretnie rozwiązania zostaną wdrożone do grudnia 2020 r.

1 kwietnia br. na naszym Uniwersytecie rozpoczęła się także III edycja programu „Talenty na UMCS” (zapoczątkowanego w 2018 r.), skierowanego do obcokrajowców interesujących się Polską oraz pragnących podjąć w naszym kraju nieodpłatne studia. Celem programu jest umożliwienie utalentowanej młodzieży z zagranicy podjęcia studiów na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie bez odpłatności, w trybie konkursu. Na każdym z 12 wydziałów Uczelni wybrane zostały kierunki, na których kształcenie prowadzone będzie bez odpłatności i świadczeń stypendialnych. Co roku do programu swój udział zgłasza ok. 250 kandydatów na studia.

W czasie pandemii nie zapomnieliśmy o naszych zagranicznych studentach, którzy nie mogli wrócić do swoich rodzin na czas Wielkanocy i pozostali w Lublinie w domach studenckich UMCS. Specjalnie dla nich blisko 500 pakietów z tradycyjnym śniadaniem wielkanocnym zostało przygotowanych przez pracowników stołówki akademickiej „Trójka” i dostarczonych przez współpracujące z Uniwersytetem Stowarzyszenie Legia Akademicka UMCS. Akcja pn. „Świąteczne posiłki dla mieszkańców domów studenckich”, została z radością i entuzjazmem przyjęta przez studentów, którzy poczuli, że nie zostali osamotnieni w trudnym dla wszystkich czasie, lecz mają wsparcie swojej Alma Mater.

Fot. B. Pol

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia

W trakcie mijającej kadencji duży nacisk położono na budowanie kultury kształcenia, w tym wprowadzenie systemowych rozwiązań monitorujących jego jakość oraz stałe doskonalenie narzędzi i technik wykorzystywanych w realizowanych badaniach tej jakości.

W latach 2012–2020 został gruntownie przemodelowany Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Funkcjonujący obecnie system ma charakter kompleksowy, odnosi się do wszystkich form i poziomów kształcenia oraz obejmuje każdy z obszarów działalności Uniwersytetu mający wpływ na tok kształcenia i jego rezultaty, a w szczególności takie elementy, jak:

- rekrutacja,
- organizacja i przebieg procesu kształcenia, w tym ocena zajęć dydaktycznych,
- zasoby kadrowe i materialne,
- system obsługi administracyjnej studentów, doktorantów i słuchaczy,
- system motywowania, pomocy i wspierania studentów, doktorantów i słuchaczy,
- system udostępniania informacji i jej obiegu.

Działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia obejmują również badanie losów absolwentów jako elementu dostarczającego wiedzy o wartości oferty edukacyjnej w kontekście rynku pracy.

Do września 2019 r. funkcjonował w UMCS-ie Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia. W wyniku wdrożonej 1 października 2019 r. zmiany w strukturze organizacyjnej Uczelni ważnym elementem w systemie monitorowania jakości kształcenia w Uczelni są dziedziny kolegialne dydaktyczne kierowane przez prorektora właściwego ds. kształcenia. Znaczącą rolę w re-

↑ Posiłki wielkanocne dla studentów zagranicznych pozostających w akademikach

alizowaniu zadań w zakresie kształcenia odgrywa od kilku lat Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia – dr Jolanta Rodzoń prof. UMCS. Za organizację, nadzór nad prawidłowym przebiegiem i opracowaniem wyników badań ewaluacyjnych w głównej mierze odpowiada Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów.

Badania jakości kształcenia prowadzone w UMCS-ie są systematycznie rozwijane i pozwalają na poznanie opinii studentów i doktorantów o Uniwersytecie i wszystkich aspektach związanych ze studiowaniem i funkcjonowaniem Uczelni (np. ocena warunków mieszkaniowych w domach studenckich, ocena zasobów bibliotek uniwersyteckich, ocena pracy administracji wydziałowej i uczelnianej).

W kadencji władz rektorskich 2016–2020 narzędzia badawcze były na bieżąco modyfikowane i udoskonalane. Wdrożenie systemu USOS wspomogło organizację i realizację badań ankietowych. Dzięki temu udało się wyeliminować lub zminimalizować wiele problemów technicznych związanych z dostępem respondentów do kwestionariuszy ankiet oraz problemów z ofertą dydaktyczną niezbędną do realizacji Ankiety Oceny Zajęć.

Na UMCS-ie obecnie prowadzonych jest sześć rodzajów badań:

- ankieta oceny zajęć dydaktycznych,
- ogólne badanie jakości kształcenia,
- ankieta dla przyjętych na I rok studiów,
- monitoring losów zawodowych absolwentów,
- ewaluacja studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających,
- badanie studentów – uczestników programu „Erasmus+”.

Uczestnicy badań wysoko oceniają to, co zyskali, czyli możliwość wypowiedzi, a zarazem widzą potrzebę kontynuacji badań, ale warunkują swój udział w kolejnych ich edycjach wykorzystaniem wyrażanych opinii w doskonaleniu procesu kształcenia przez władze Uczelni i poszczególnych wydziałów lub jednostek odpowiedzialnych za jego realizację.

Dobre praktyki w obszarze doskonalenia jakości kształcenia i budowania kultury kształcenia polegają też na:

- publikowaniu na stronie internetowej Systemu Jakości Kształcenia raportów z badań, zawierających ogólne wyniki i wnioski wraz z podsumowaniem w formie infografik;

- szczegółowym opracowaniu raportów prezentujących wyniki dla poszczególnych Wydziałów i jednostek ogólnouniwersyteckich, które są udostępniane dziekanom oraz członkom Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Ogółem we wszystkich badaniach jakości realizowanych w latach 2012–2020 wzięło udział: 92 158 osób. W semestrze zimowym 2015/2016 udało się osiągnąć rekordową frekwencję w Ankiecie Oceny Zajęć – 42%.

Istotnym elementem sprzyjającym doskonaleniu jakości procesu kształcenia są również wizytacje Polskiej Komisji Akredytacyjnej. W latach 2012–2020 PKA przeprowadziła ich w UMCS-ie kilkadziesiąt, dotyczyły one ocen instytucjonalnych i programowych. Niestety tylko dwa kierunki studiów otrzymały oceny wyróżniające: finanse i rachunkowość na Wydziale Ekonomicznym oraz stosunki międzynarodowe na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa.

Pomoc materialna dla studentów i doktorantów

Po wprowadzeniu zmian w przepisach ustawy dotyczącej szkolnictwa wyższego w zakresie pomocy materialnej (rok akademicki 2011/2012) studenci i doktoranci mogli ubiegać się o świadczenia w postaci:

- stypendium socjalnego lub stypendium socjalnego ze zwiększeniem (z tytułu zamieszkania w domu studenckim lub obiekcie innym niż dom studencki),
- stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych,
- stypendium rektora dla najlepszych studentów (w liczbie nieprzekraczającej 10% najlepszych studentów na kierunku),
- zapomogi.

W roku akademickim 2012/2013 próg dochodowy pozwalający na ubieganie się o stypendium socjalne został ustalony w wysokości 820,00 zł, stypendium socjalne wypłacane było w 6 stawkach (w zależności od wysokości dochodu na osobę w rodzinie); stypendium socjalne zwiększone zawierało się w kwotach od 130 do 490 zł (dla doktorantów od 160 do 680 zł); stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych (w zależności od orzeczonego stopnia niepełnosprawności) – od 250 do 450 zł (doktoranci od 200 do 450 zł); stypendium rektora dla najlepszych studentów wypłacane było w 5 stawkach – od 230 do 830 zł (doktoranci: 3 stawki – od 300 do 600 zł); zapomoga wypłacana

Fot. B. Proff

← Uroczyste wręczenie stypendiów z Własnego Funduszu Stypendialnego w 2019 r.

była w wysokości do 500 zł, zapomoga w zwiększonej wysokości do 2500 zł.

Zwiększone środki na pomoc materialną dla studentów pozwoliły nam w kolejnych latach na podwyższenie progów dochodowych i stawek stypendiów i zapomóg. Uproszczone także system stypendialny i zwiększono jego przejrzystość. Warto podkreślić, że **stawki stypendialne wprowadzane kolejnymi zarządzeniami Rektora UMCS znajdowały się zawsze w czołówce najwyższych stawek stypendialnych na tle innych polskich uczelni.**

W roku akademickim 2019/2020 świadczenia stypendialne przyznawane są na zasadach określonych w ustawie z 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (przepisy dotyczące studentów stosuje się odpowiednio do doktorantów, którzy rozpoczęli studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020).

Stypendia socjalne przyznawane są w 3 stawkach w wysokości od 400 do 600 zł (doktoranci 3 stawki – od 450 do 650 zł); jednolita kwota zwiększenia stypendium socjalnego wynosi 150 zł; wysokość stypendium dla osób niepełnosprawnych wynosi od 400 do 600 zł (zarówno dla studentów, jak i doktorantów); stypendium rektora dla najlepszych studentów wypłacane jest w 4 stawkach – od 300 do 1000 zł (dla doktorantów – 3 stawki – od 750 do 1150 zł); zapomoga przyznawana jest w wysokości do 3000 zł.

Warto zaznaczyć, że w ciągu kilku lat wzrosła wysokość dotacji na świadczenia stypendialne dla studentów i doktorantów i w roku 2020 wynosi ponad 45 500 000 zł, co pozwala myśleć o kolejnych podwyżkach stypendiów w zbliżającym się roku akademickim 2020/2021.

Ważnym elementem wsparcia studentów i doktorantów jest **Własny Fundusz Stypendialny UMCS** utworzony Uchwałą Senatu z dnia 23 listopada 2016 r. Dotychczas studenci czterokrotnie skorzystali ze środków Funduszu. Ze względu na zmiany w przepisach powszechnie obowiązujących zasady funkcjonowania tej formy wsparcia też ewaluowały. W roku akademickim 2016/2017 stypendia w ramach Funduszu przyznawane były w kategoriach:

- 1) za osiągnięcia naukowe (oddzielnie dla studentów 1 roku studiów I stopnia i jednolitych magisterskich, oddzielnie dla studentów pozostałych lat studiów I i II stopnia i jednolitych magisterskich),
- 2) za osiągnięcia artystyczne,
- 3) za osiągnięcia sportowe,
- 4) za osiągnięcia społeczne/działalność społeczną.

O stypendium mogli się ubiegać także studenci cudzoziemcy odbywający studia na zasadach pełnej od-

Wręczenie stypendiów ministra (25 stycznia 2018 r.) ↓

Fot. B. Proff

płatności. Od roku akademickiego 2017/2018 istnieje możliwość ubiegania się doktorantów o stypendium.

W roku akademickim 2016/2017 stawka stypendium dla studentów z WFS wynosiła 2770 zł. W kolejnych latach wzrosła do 4000 zł. W roku akademickim 2019/2020 wprowadzono nową stawkę stypendium dla studentów i doktorantów w kwocie 4400 zł.

W latach 2016–2020 stypendia z WFS otrzymało **241 studentów** (złożono 749 wniosków) oraz **26 doktorantów**, w tym 1 ze szkoły doktorskiej (złożono 115 wniosków, w tym 3 ze szkół doktorskich). W roku akademickim 2019/2020 o stypendium ubiegało się 61 studentów oraz 49 doktorantów (w tym 3 ze szkół doktorskich). Stypendium otrzymało 25 studentów (10 z 1 roku studiów i 15 z wyższych lat, w tym 1 cudzoziemiec) i 15 doktorantów (1 z 1 roku Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych i 14 studiującym na studiach doktoranckich – w tym jednej cudzoziemce).

Działalność na rzecz wsparcia osób z niepełnosprawnościami

UMCS to Uczelnia przyjazna dla osób z niepełnosprawnościami. Od lat funkcjonuje jednostka wspierająca takich studentów, aktualnie pod nazwą **Zespół ds. Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami**, którego celem jest m.in. wyrównywanie szans edukacyjnych studentów, doktorantów, którzy mają dodatkowe potrzeby wynikające ze stanu zdrowia oraz podejmowanie działań mających na celu podnoszenie świadomości w środowisku akademickim w tym zakresie.

Ulotka informacyjna Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych „Alter Idem” ↓

Studenci i doktoranci z niepełnosprawnościami mogą m.in. liczyć na:

- wsparcie asystenta dydaktycznego, asystenta wspomagającego, bezpłatny transport, wypożyczalnię sprzętu wspomagającego studiowanie, dodatkowe zajęcia z języka angielskiego, dodatkowe zajęcia sportowe, np. Boccia, wyjazdy studenckie („Dni Adaptacyjne” szczególnie dla studentów pierwszego roku) oraz wyjazdy szkoleniowe, w tym językowe;
- poradnictwo psychologiczne (prowadzone w językach: polskim, ukraińskim oraz angielskim), prawne i zawodowe;
- pomoc tłumaczy języka migowego;
- udział w szkoleniach doskonalących kompetencje miękkie, specjalistyczne czy z zakresu psychoedukacji;
- wsparcie Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych „Alter Idem”;
- znoszenie barier architektonicznych budynków oraz pomieszczeń, aby stały się przyjazne osobom z niepełnosprawnościami (w miarę zgłaszanych lub zauważonych potrzeb).

Pracownicy zaś mogą liczyć m.in. na pomoc we współpracy ze studentami i doktorantami z niepełnosprawnością, uczestnictwo w szkoleniach, w tym szkoleniach dla opiekunów lat i kierunków oraz różnego rodzaju spotkaniach podnoszących ich kompetencje z zagadnień dotyczących niepełnosprawności.

W 2013 r. rozpoczęła się realizacja wewnętrznego projektu „Przyjazny Uniwersytet”, którego celem było wypracowanie modelu wsparcia dla osób doświadczających kryzysu zdrowia psychicznego. Zorganizowano szkolenia, warsztaty, przeprowadzono badania dające uczest-

↑ Dni Adaptacyjne organizowane przez Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych „Alter Idem”

nikom oraz organizatorom wiedzę na temat dobrych praktyk wsparcia osób będących w kryzysie, rozpoczęto realizację Psychokina (projekcja filmów psychologicznych wraz z panelem dyskusyjnym). Projekt po krótkiej przerwie został ponownie wznowiony i jest rozwijany.

W 2017 r. Zespół zrealizował projekt „Dobre życie” (cel: wypracowanie modelu przeciwdziałania zachowaniom samobójczym i autodestrukcyjnym wśród młodzieży akademickiej): przeprowadzono cykl szkoleń dla opiekunów lat i kierunków dotyczących komunikacji ze studentem w kryzysie, powstała broszura „Zaprzyjaźnij się ze sobą na studiach” oraz „Standardy do projektowania obiektów i ich otoczenia wynikające z funkcjonowania użytecznych i udogodnień dla osób niepełnosprawnych w UMCS”.

W roku akademickim 2019/2020 zainicjowano spotkania ze studentami pierwszego roku pt.: „Życiozaradni” prowadzone przez dr hab. Katarzynę Klimkowską z Wydziału Pedagogiki i Psychologii. Natomiast rok 2020 rozpoczął się projektowaniem oraz aranżacją dwóch pokoi wyciszeń dla studentów, doktorantów potrzebujących dostępu do przyjaznej przestrzeni. Takie pokoje powstały na Wydziale Filozofii i Socjologii i Wydziale Humanistycznym oraz w Biurze Rozwoju Kompetencji, a kolejne są już planowane. Rozpoczęto działania w ramach współfinansowanego ze środków UE projektu „Dostępny UMCS”.

Organizacje studenckie i koła naukowe

W Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej sprawnie funkcjonują koła naukowe oraz organizacje studenckie i doktoranckie, w tym organizacje o zasięgu ogólnouczelnianym i tzw. organizacje rejestrowe działające na

arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej, mające zarejestrowane lokalne oddziały przy UMCS-ie.

Na przestrzeni ostatnich 8 lat dynamicznie rozwijał się studencki ruch naukowy. W 2012 r. na Uczelni było zarejestrowanych 86 kół naukowych (Wydział Artystyczny – 7, Biologii i Biotechnologii – 5, Chemii – 3, Ekonomiczny 4, Filozofii i Socjologii – 9, Humanistyczny – 29, Matematyki, Fizyki i Informatyki – 4, Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej – 4, Pedagogiki i Psychologii – 8, Politologii – 6, Prawa i Administracji – 7). W czerwcu 2020 r. w UMCS-ie działały łącznie 133 koła naukowe (Wydział Artystyczny – 10, Biologii i Biotechnologii – 7, Chemii – 4, Ekonomiczny

← Koło Naukowe Alkahest

Koło Naukowe Latynoamerykanistów ↓

– 9, Filozofii i Socjologii – 9, Humanistyczny – 33, Matematyki, Fizyki i Informatyki – 7, Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej – 5, Pedagogiki i Psychologii – 10, Politologii i Dziennikarstwa – 14, Prawa i Administracji – 24 oraz 1 organizacja działająca przy Centrum Europejskim UMCS.

Studenci UMCS-u są zaangażowani w działalność z organizacji rejestrowych (Aiesec Polska, Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Poland) oraz 9 organizacji ogólnuczelnianych (Akademickie Centrum Wsparcia, Grupa Fotografów Lubelskich, Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych Alter Idem, Studencka Strefa Aktywności, Uczelniany Klub Turystyczny, Studencki Klub Przewodników Beskidzkich w Lublinie, Erasmus Student Network UMCS Lublin, Duszpasterstwo Akademickie UMCS, Enactus UMCS, Koło Naukowe Miłośników Języka i Kultury Rosyjskiej).

Liczba funkcjonujących kół naukowych i organizacji studenckich jest stosunkowo stabilna. Wygaszanie działalności części kół naukowych oraz powstawanie nowych jest procesem naturalnym, powiązany z rotacją studentów w Uczelni oraz zmieniającymi się trendami w działalności studenckiej.

Studenci angażujący się w działalność kół naukowych i organizacji korzystają z dofinansowania do zaplanowanych inicjatyw i projektów ze środków Uniwersytetu w ramach cyklicznie organizowanych konkursów grantowych oraz wsparcia finansowego swoich wydziałów czy władz Uczelni. W 2015 r. został zainicjowany dodatkowy program grantowy dla organizacji studenckich i kół naukowych zorientowany na wspieranie projektów promujących ofertę edukacyjną oraz kształtujących pozytywny wizerunek Uczelni (projekty, które zdobyły wyjątkową popularność wśród uczniów, np. Dni Mokradeł czy Ogólnopolski Turniej All-chemiczny, stały się już wydarzeniami cyklicznymi).

W ostatnich latach organizacje i koła naukowe działające w strukturach UMCS-u zrealizowały wiele ciekawych i wartościowych projektów o charakterze naukowym, badawczym, artystycznym, kulturalnym oraz społecznym (m.in. uczestniczyły w cyklicznych wydarzeniach takich jak Lubelskie Dni Kultury Studenckiej „Kozienalia”, Noc Biologów, GIS Day, Drzwi Otwarte UMCS, Światowy Dzień Zdrowia, akcjach charytatywnych – Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Szlachetna Paczka, Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimą).

↑ Samorząd Studentów

Studenci działający w kołach naukowych w swoich inicjatywach wychodzą poza wydarzenia *stricto* naukowe. Odpowiadając na bieżące potrzeby otoczenia, inicjują i realizują projekty popularyzujące naukę w szkołach i na terenie Uczelni, organizują warsztaty naukowe, pokazy chemiczne i fizyczne, zajęcia laboratoryjne, turnieje i konkursy wiedzy, targi kosmetyczne, terenowe zagadki logiczne, wycieczki historyczne, warsztaty terenowe itp.

Studenci angażują się także w działalność społeczną m.in. na rzecz dzieci chorych, osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, seniorów, osób wykluczonych społecznie (zabawy choinkowe, kiermasze świąteczne czy zbiórki zabawek i datków dla najbardziej potrzebujących). Działalność w organizacji studenckiej pozwala na podjęcie szerokiej współpracy zarówno z jednostkami Uczelni, jak i ze szkołami partnerskimi, instytucjami kultury, ośrodkami samorządowymi, organizacjami NGO oraz zewnętrznym otoczeniem biznesowym. Wśród sukcesów studenckich kół naukowych warto wymienić np. otrzymaną dwukrotnie pozytywną rekomendację Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla Koła Naukowego Frakcja Sucha z Wydziału Artystycznego, umożliwiającą udział w projekcie pozakonkursowym „Najlepsi z najlepszych! (edycja 3.0 oraz 4.0).

Należy podkreślić, że zaangażowanie studentów w działalność kół naukowych zwiększa ich szanse na uzyskanie stypendiów rektora.

W Uczelni sprawnie funkcjonuje także **Samorząd Studentów** reprezentujący ogół społeczności studenckiej Uniwersytetu. Dbą on zarówno o prawa i interesy studentów, jak i rozwój kultury studenckiej. Samorząd realizuje swoje zadania na dwóch płaszczyznach: na wydziałach przez działalność Rad Wydziałowych Samorządu Studentów oraz na szczeblu uczelnianym w ramach działań Zarządu Uczelnianego Samorządu Studentów oraz Parlamentu Studentów. **Parlament Studentów** zgodnie z ustawą *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* oraz Statutem UMCS uczestniczy w uzgodnieniu osoby powoływanej do pełnienia funkcji kierowniczej, do zakresu obowiązków której należą sprawy

studenckie, a także opiniowaniu aktów prawnych obowiązujących w uczelni. Z kolei Zarząd Uczelniany Samorządu Studentów ściśle współpracuje z prorektorem ds. studenckich. Wśród najważniejszych zadań Zarządu należy wymienić m.in. prowadzenie szkoleń dla studentów I roku I stopnia oraz studiów jednolitych magisterskich, uczestniczenie w procesie rozpatrywania wniosków o świadczenia dla studentów. Warto podkreślić, że w ostatnich dwóch latach dzięki zaangażowaniu studentów w prace Komisji Stypendialnej oraz Odwoławczej Komisji Stypendialnej udało się rekordowo szybko zakończyć proces rozpatrywania wniosków o stypendium rektora. Dzięki postulatam Samorządu wprowadzono również nowe korzystne dla studentów rozwiązania w Regulaminie studiów. Możemy do nich zaliczyć:

- 1) możliwość udziału w programie Kariery Dwutorowej (począwszy od roku 2019/2020) – 5 osób już skorzystało z tej opcji;
- 2) zwiększenie liczby możliwych do uzyskania wpisów warunków: studia I stopnia (trzy wpisy), studia II stopnia (dwa wpisy), studia jednolite magisterskie (cztery wpisy warunkowe). Od kolejnego roku planowane jest zwiększenie możliwych wpisów warunków do pięciu na studiach jednolitych magisterskich;
- 3) zapis wprost prawa studentów do uzyskania usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach dydaktycznych odbywających się podczas posiedzeń organów kolegialnych Uniwersytetu, których student jest członkiem;
- 4) uproszczenie procedury przyznawania opiekuna naukowego studentom posiadającym zgodę na indywidualny program studiów (obecnie dziekan powołuje opiekuna);
- 5) wydłużenie terminu składania wniosków o IOS;
- 6) wprowadzenie możliwości zmiany kierunków w szczególnie uzasadnionych przypadkach bez konieczności zaliczenia pierwszego semestru studiów, jednakże nie później niż w terminie do 31 października w przypadku studiów rozpoczynających się od semestru zimowego, zaś w przypadku studiów rozpoczynających się od semestru letniego do końca lutego;
- 7) skrócenie sesji zaliczeniowo-egzaminacyjnych z 6 tygodni do 5 tygodni;

- 8) wprowadzenie zmian w urloпах dziekańskich – szczególne uprawnienia dla rodziców i kobiet w ciąży oraz możliwość skorzystania z urlopu sportowego;
- 9) uporządkowanie kwestii dotyczącej zaliczeń/egzaminów komisyjnych;
- 10) wpisanie wprost w regulamin możliwości nieodpłatnej realizacji części dodatkowych zajęć niewynikających z programu studiów (tzw. dodatkowe bezpłatne ECTS).

Działalność Zarządu Uczelnianego Samorządu Studenckich to także animowanie kultury studenckiej. Na szczególną uwagę zasługują Kozienalia, których ostatnia edycja została zorganizowana przez studentów UMCS-u we współpracy z samorządami studenckimi Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji oraz Wyższej Szkoły Społeczno-Przyrodniczej.

Realizacja projektów edukacyjnych w latach 2012–2020

W latach 2012–2020 Uczelnia pozyskała środki zewnętrzne na realizację 76 projektów o charakterze edukacyjnym na kwotę blisko 46 mln zł (skierowanych do społeczności akademickiej oraz beneficjentów spoza Uczelni, m.in. uczniów, nauczycieli, seniorów).

Realizowane projekty obejmowały następujące obszary:

- wzrost kompetencji zawodowych i miękkich studentów (7 projektów dla co najmniej 4600 studentów Wydziałów: Chemii, Ekonomicznego, Prawa i Administracji, Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej, Politologii i Dziennikarstwa, Pedagogiki i Psychologii, Biologii i Biotechnologii. Łączna wartość wsparcia kompetencyjnego wyniosła ok. 24 mln zł. Dzięki projektom udało się wyposażyć sale w nowoczesne stanowiska komputerowe (m.in. Wydział Humanistyczny, Ekonomiczny, Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej);
- praktyczne zdobywanie kompetencji zawodowych przez studentów (9 projektów dla studentów kierunków chemia, socjologia, kognitywistyka, europeistyka, zarządzanie w politykach publicznych, filozofia, kreatywność społeczna, archeologia, archiwistyka i nowoczesne zarządzanie zapisami informacyjnymi, historia, kulturoznawstwo, lingwistyka stosowana, logopedia z audiologią, technologie cyfrowe w animacji kultu-

Fot. B. Proń

ry, pedagogika specjalna, logistyka, bezpieczeństwo wewnętrzne, prawo, w ramach których zapewniono ponad 1500 płatnych staży studenckich u potencjalnych pracodawców zgodne z kierunkiem kształcenia). Wartość przedsięwzięcia sięga 10 mln złotych;

- wspieranie systemu praktyk w Uczelni (4 projekty): modyfikacja programów praktyk pedagogicznych na Wydziale Humanistycznym oraz Wydziale Artystycznym pod kątem nowych wymogów programowych, organizacja praktyk zawodowych (w tym praktyki za granicą) na Wydziale Humanistycznym, Wydziale Chemii, Wydziale Politologii i Dziennikarstwa, Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej;
- utworzenie nowych specjalności na kierunkach chemia (specjalność technologie fotoniczne i światłowodowe), informatyka (specjalności: inżynieria danych, testowanie/analizy/wdrożenia, deweloperska), 16 nowych specjalności na Wydziale Humanistycznym, specjalności kartografia i geoinformacja na Wydziale Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej;
- przygotowanie nowych fakultetów z zakresu nauk o polityce, dziennikarstwa prowadzonych przez praktyków oraz cenionych zagranicznych wykładowców dla studentów Wydziału Politologii i Dziennikarstwa;
- uruchomienie nowych kierunków kształcenia: komunikacja międzykulturowa w edukacji i na rynku pracy na Wydziale Humanistycznym, międzynarodowe studia doktoranckie z chemii na Wydziale Chemii, matematika i finanse – studia międzywydziałowe, fizyka tech-

niczna na Wydziale Matematyki, Fizyki i Informatyki, studia wschodnioeuropejskie na Wydziale Politologii;

- wdrożenie oferty bezpłatnych studiów na kierunkach takich, jak ochrona własności intelektualnej, prawne instrumenty ochrony środowiska oraz doposażenie w sprzęt i materiały dydaktyczne kierunków: zarządzanie procesami logistycznymi, animacja komputerowa i etiuda filmowa;
- podnoszenie kompetencji nauczycieli w szkołach w ramach projektów: „Nauczyciel nowych możliwości” oraz „Modelowa Szkoła Ćwiczeń w Lublinie”;
- doskonalenie kompetencji dydaktycznych pracowników naukowo-dydaktycznych UMCS-u oraz zarządczych i językowych kadry administracyjnej i kierowniczej (projekty: „Akademicka kadra przyszłości”, „Zintegrowany UMCS”, „Bądź kompetentny i atrakcyjny na rynku pracy”). Łącznie wsparcie o wartości ok. 1,4 mln zł skierowane zostało do ok. 350 pracowników UMCS;
- realizowanie trzeciej misji Uczelni: w ramach projektów edukacyjnych o wartości ponad 2 mln zł dla ponad 4 tys. uczniów w wieku od 6 do 16 lat;
- wspieranie studentów niepełnosprawnych: projekty „UMCS dla rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy” oraz „Nowa jakość kształcenia w UMCS”, „Dostępny UMCS” oraz „Uniwersalność +” (w ramach dwóch ostatnich projektów pozyskano dodatkowo blisko 2,5 mln zł na kompleksowe rozwiązania ukierunkowane na zwiększenie dostępności Uczelni);
- podjęcie działań ukierunkowanych na współpracę z zagranicznymi podmiotami oraz wzmocnienie potencjału Uczelni w zakresie obsługi cudzoziemców: m.in. projekt „Międzynarodowe Studia Doktoranckie z Chemii”, projekty realizowanych w ramach programów NAWA: Ster, Prom, Welcome to Poland, projekty mobilności edukacyjnej w ramach programu Erasmus Plus. **Łączna wartość wsparcia w zakresie współpracy zagranicznej to blisko 15 mln zł;**
- działania mające na celu wzmocnienie potencjału Uczelni: projekty „UMCS dla rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy” (wartość ponad 20 mln zł) i „Zintegrowany UMCS” (wartość ponad 9,5 mln zł).

Międzynarodowa wymiana studencka

Ważnym aspektem działalności Uczelni były projekty realizowane przez Centrum Kształcenia i Obsługi

Studiów w ramach programu KE Erasmus kończące projekt w ramach Programu uczenia się przez całe życie (LLP) i przygotowujące przystąpienie UMCS-u do Programu Erasmus Plus na lata 2014–2020. W związku z kierunkami umiędzynarodowienia zawartymi w Strategii rozwoju Uczelni na lata 2013–2021 koordynator uczelniany Programu Erasmus przygotował materiały do wniosku o Kartę Erasmusa dla Szkolnictwa Wyższego (ECHE 2014) oraz dokument Erasmus Policy Statement 2014–2020 opisujący planowane cele, działania i rezultaty udziału Uczelni w Programie Erasmus Plus. Uczelnia uzyskała Kartę ECHE stanowiącą rodzaj licencji do udziału w projektach Programu Erasmus Plus zarówno w Europie (KA103), jak i na świecie (KA107).

Biuro Programu Erasmus przygotowywało i składało wnioski do Narodowej Agencji Programu o finansowanie mobilności międzynarodowych studentów i pracowników UMCS-u (studia częściowe za granicą – trwające semestr lub rok; studenckie praktyki zawodowe za granicą, trwające od 2 do 6 miesięcy; krótkie pobyty nauczycielskie w uczelniach zagranicznych w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych, trwające od 1 do 2 tygodni), realizacji krótkich szkoleń i staży zawodowych za granicą w celu doskonalenia umiejętności na stanowisku pracy (1 tydzień). Składano również wnioski do Narodowej Agencji A o dodatkowe środki finansowe w ramach programu PO WER, aby zwiększyć liczbę uczestników zagranicznych mobilności studenckich oraz możliwość wyższego finansowania wyjazdów dla studentów niepełnosprawnych oraz dla studentów o niskim dochodzie rodzinnym. Od roku 2014 program ten corocznie uzupełnia finansowanie mobilności studenckich.

W celu promocji mobilności międzynarodowych organizowano na UMCS-ie Dni Międzynarodowe, Dni Programu Erasmus, spotkania integracyjne oraz przygotowywano prezentacje i informatory przeznaczone dla studentów polskich i zagranicznych.

Mobilności międzynarodowe Uczelni obejmowały także inne programy wymian studenckich i pracowniczych w tym w ramach:

- dwustronnych umów o wymianie z uczelniami zagranicznymi (z Brazylii, Tajwanu, Rosji, Japonii),
- programów rządowych, np. Komisji Fulbright’a, BU-WiWM/NAWA, Funduszu Wyszehradzkiego, środkowoeuropejskiego programu wymian CEEPUS.

W latach akademickich 2013/14–2018/19 w ramach Programu Erasmus i innych programów wymian realizowanych na Uczelni doświadczenie zagraniczne zdobyło: 1046 studentów UMCS-u (760 mobilności na studia i 286 mobilności na praktyki zawodowe) oraz 303 pracowników UMCS-u (nauczycieli i kadry administracyjnej).

Najwięcej wymian realizowano z partnerami z Hiszpanii, Portugalii, Turcji, Francji, Włoch, Niemiec, Belgii, Bułgarii i Czech. Wśród partnerów UMCS-u znajdowały się uczelnie w miastach partnerskich Lublina i o uznanej renomie jak np. Universidad de Granada, Universidad Rey Juan Carlos, Istanbul University, Universidade do Porto, Universidade de Lisboa, Università degli Studi di Roma La Sapienza, Université de Lorraine w Nancy, Humboldt Universität zu Berlin, Radboud University w Nijmegen, Katholieke Universiteit Leuven, Univerzita Karlova v Praze, Sofijski Univerzitet “Sv. Kliment Ohridski”.

UMCS przyjął w tym okresie łącznie 816 uczestników z zagranicy, w tym 614 studentów zagranicznych i 200 pracowników uczelni partnerskich. Warto podkreślić, że udział studentów w wyjazdach Programu utrzymuje się na stałym poziomie ok. 175 rocznie, a liczba studentów przyjeżdżających na UMCS w celu studiowania (głównie w j. angielskim) stale i znacznie wzrasta: z 68 w roku 2013/14 do 145 w roku 2018/19, co stawia UMCS w pozycji uczelni o dużej skali mobilności zagranicznych. Na potrzeby finansowania tych mobilności uzyskano w omawianym okresie z programu Erasmus 2 227 621 euro (ok. 9 mln zł) oraz 2 647 144 zł z programu PO WER, łącznie ponad 11,6 mln zł.

W roku 2019/2020 Uczelnia uczestniczy w nowym programie NAWA PROM – międzynarodowa wymia-

Fot. B. Profil

na stypendialna doktorantów i kadry akademickiej na realizację 51 mobilności o wartości 631 770 zł. W celu przygotowania Uczelni do realizacji celów związanych z umiędzynarodowieniem koordynator uczelniany Programu Erasmus złożył wnioski o Kartę Erasmusa dla Szkolnictwa Wyższego (ECHE 2020) oraz przygotował dokument pod nazwą Erasmus Policy Statement 2021–2027 opisujący m.in. planowane cele, działania i spodziewane rezultaty udziału Uczelni w Programie Erasmus w perspektywie finansowania KE 2021–27. Wdrażanie projektów wymian jest corocznie oceniane przez Narodową Agencję Programu pod względem wyników liczbowych i jakości obsługi mobilności. Uczelnia regularnie uzyskuje bardzo dobre oceny realizacji wymian: przeciętnie 90/100 pkt.

Uniwersytet Dziecięcy

Bogatą ofertę dydaktyczną UMCS uzupełnia Uniwersytet Dziecięcy powołany do istnienia 1 września 2012 r. pierwszym zarządzeniem Rektora Stanisława Michałowskiego. Jego wielką orędowniczką była Anna Bukowska. Planowano początkowo, że zostanie zrekrutowanych ok. 130 osób, a przyjęto aż 180.

UD UMCS działa obecnie już w ośmiu filiach na Lubelszczyźnie: w Nałęczowie, Tarnogrodzie, Kazimierzu Dolnym, Bełżycach, Puławach, Końskowoli, Kraśniku i Opolu Lubelskim. W prowadzonych wykładach rocznie uczestniczy ok. 8 tys. dzieci ze szkół podstawowych. Co roku nabór cieszy się ogromnym

Uniwersytet Dziecięcy UMCS ↓

powodzeniem. Od początku działalności mieli studenci uczestniczyli m.in. w ponad 100 wykładach, 300 warsztatach (ponad 1000 grup warsztatowych), 7 piknikach naukowych z okazji Dnia Dziecka, 7 Lubelskich Festiwalach Nauki i obchodach Dnia Ziemi. W 2017 r. UD UMCS uzyskał autonomię, co pozwoliło na rozwinięcie jego działalności, m.in. w wyniku organizowania warsztatów „Ty też możesz zostać Skłodowską” dla licznych grup szkolnych. Zorganizowano też bezpłatne konferencje naukowe dla nauczycieli „Technologia i eksperyment w nowoczesnej edukacji” (w 2018 r. dla 250 osób) oraz „Inspiruję do nauki i rozwoju” (w 2019 r. dla 250 osób), wspólnie z Fundacją „Uniwersytet Dzieci”.

Dewiza UD brzmi: „Wiedza to wolność” – wolność wyboru, z której można korzystać, mając odpowiedni zasób wiedzy. Dzięki wyjątkowo udanej współpracy z wydziałami UMCS-u młodzi studenci mają dostęp do wszystkich dziedzin nauki na najwyższym poziomie. Najlepsze efekty przynosi uczenie przez działanie. Jesteśmy dumni posiadaczami 2 rekordów Polski: największy slime i najwięcej osób robiących slime’a jednocześnie. Trwają przygotowania do pobicia rekordu Guinnessa w kategorii największy slime, który zamierzamy pobić na najbliższym Lubelskim Festiwalu Nauki.

Rozwijając Trzecią Misję Uczelni, realizowano projekt „Eksploratorium wiedzy” (NCBiR) dla 900 dzieci (9 szkół podstawowych woj. lubelskiego, w większości z terenów wiejskich). Uczestnicy wzięli udział w warsztatach: 1440 godz. informatyki, 113 godz. chemii, 68 godz. matematyki, 23 godz. zoologii, 45 godz. fizyki z astronomią, 46 godz. wizyt studyjnych prezentujących UMCS przyszłym studentom. 250 rodziców wzięło udział w wykładach: „Dlaczego warto by nasze dzieci potrafiły programować” i „Dziecko bezpieczne w sieci”.

Uniwersytet Dziecięcy posiada także ofertę dla uczniów szkół średnich. Od trzech lat kontynuuje tradycje kursów maturalnych organizowanych do 2016 r. przez Fundację UMCS. W trzech edycjach kursów weekendowych i feryjnych wzięło udział blisko 800 osób. Absolwenci kursów osiągają bardzo dobre wyniki na egzaminach maturalnych i bez problemów dostają się na wymarzone studia.

Działalność Uniwersytetu Dziecięcego prezentuje UMCS jako miejsce przyjazne i otwarte dla wszystkich mieszkańców regionu, bez względu na wiek. Miejsce, gdzie mogą rozwijać swoje pasje i budować podstawy obiecującej przyszłości.

Kultura i sport

Fot. B. Proff

↑ Dni Animacji Kultury w Chatce Żaka w 2017 r.

Kulturalne aspekty działania Uczelni

Na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie bijącym sercem kultury studenckiej jest Akademickie Centrum Kultury Chatka Żaka – instytucja z ponad 55-letnią tradycją, w której studenci mogą realizować swoje kulturalne pasje i aspiracje. I chociaż czasy się zmieniają, „Chatka” nadal stara się wzbudzać w młodzieży akademickiej potrzebę tworzenia i realizacji pasji artystycznych.

Akademickie Centrum Kultury UMCS z roku na rok dociera do coraz szerszego grona studentów oraz członków społeczności akademickiej. W okresie ostatnich 8 lat Chatka Żaka prowadziła aktywną działalność, przechodząc w tym czasie dwie duże metamorfozy, a tym samym stając się przestrzenią nowoczesną technologicznie, dostępną i otwartą na nowe potrzeby studentów i społeczności akademickiej. Podkreślenia wymaga fakt, że to właśnie Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie jako jeden z nielicznych uniwersytetów w Polsce wciąż posiada własne centrum kultury studenckiej, którego rolą jest integrowanie akademickiego środowiska kulturalnego, wspieranie oddolnych artystycznych inicjatyw studenckich i edukacja kulturalna. **Chatka Żaka to miejsce wyjątkowe, z bogatą tradycją, które stwarzało i wciąż stwarza studentom doskonałe warunki do uczestnictwa w kulturze akademickiej – zarówno przez jej aktywny odbiór, jak i wpływ na jej realny kształt.**

Swoją działalność w „Chatce” kontynuują zespoły artystyczne i pracownie twórcze, takie jak: Chór Akademicki UMCS im. Jadwigi Czerwińskiej, Zespół Tańca Ludowego UMCS im. Stanisława Leszczyńskiego, Zespół

Tańca Towarzyskiego „Impetus”, Orkiestra św. Mikołaja, Młode Djembe, Kino Studyjne, Pracownia Działań Wizualnych, a także Artystyczne Warsztaty Umiejętności. W stałym programie ACK znajdują się zajęcia: taneczne, śpiewu, instrumentalne oraz warsztaty kreatywne, teatralne, pracy z ciałem, improwizacji, plastyczne z akwareli czy fotograficzne. W „Chatce” cyklicznie odbywają się także koncerty zespołów studenckich i teatrów impro. W kalendarium jednostki wpisanych jest też na stałe wiele wydarzeń, mających swoją markę i grupę wiernych widzów, wśród nich wymienić należy: Festiwal Mikołajki Folkowe, Bakcynalia, Studencki Ogólnopolski Festiwal Teatralny Kontestacje, Chatkę Blues Festiwal, Festiwal Wschody, Studenckie Konfrontacje Filmowe, Lubelskie Dni Fotografii czy Plakaton.

„Chatka” wspiera także projekty własne studentów oraz współpracuje z organizacjami studenckimi, podejmuje również współpracę ze szkołami partnerskimi, realizując wspólnie projekty artystyczne i edukacyjne.

↑ Chór Akademicki UMCS im. im. Jadwigi Czerwińskiej

Fot. B. Pol

Fot. M. Pręjsaucha

↑ Zespół Tańca Ludowego podczas jubileuszu 50-lecia Chatki Żaka (maj 2015)

Otwarcie Inkubatora Medialno-Artystycznego w Chatce Żaka 9 maja 2013 r. →

Fot. K. Link

↑ Radio Centrum

Występy artystycznych zespołów stanowią ważny element budowania marki UMCS w regionie, Polsce i na świecie, szczególną rolę odgrywają tu zespoły reprezentacyjne, czyli Chór Akademicki UMCS im. Jadwigi Czerwińskiej oraz Zespół Tańca Ludowego UMCS im. Stanisława Leszczyńskiego.

Chatka Żaka pełni ważną rolę w promocji uniwersytetu. Z jednej strony w ACK od lat działają wspomniane powyżej zespoły i grupy artystyczne, z drugiej zaś swoje miejsce odnajdują w „Chatce” także liczne niesformalizowane grupy studentów, realizujące różnego rodzaju przedsięwzięcia kulturalne. Corocznie w organizowanych przez „Chatkę” wydarzeniach bierze udział ponad 25 000 widzów, a w jednostce na stałe działa około 1000 studentów związanych z istniejącymi grupami lub włączających się w realizację innych przedsięwzięć kulturalnych.

Ważnym elementem dzisiejszej działalności ACK UMCS Chatka Żaka jest uruchomiony w 2013 r. Inkubator Medialno-Artystyczny, skupiający media akademickie. To wyjątkowy na rynku Polski Wschodniej cyfrowy ośrodek twórczy, którego beneficjentami są zarówno studenci, pracownicy naszej uczelni, jak też artyści, ludzie mediów oraz użytkownicy nowych tech-

nologii. W Inkubatorze prowadzone są zajęcia praktyczne dla studentów różnych wydziałów naszej Uczelni, korzystają z niego również komercyjnie podmioty zewnętrzne, realizując produkcje filmowe, multimedialne i programy edukacyjne. Zaplecze technologiczne Inkubatora Medialno-Artystycznego dało możliwość rozwoju oraz realizacji działań w zakresie mediów akademickich: Akademickiego Radia Centrum, które w tym roku obchodzi 25-lecie nadawania w eterze oraz Telewizji Akademickiej TV UMCS, która z kolei świętuje swoje 5-lecie.

Warto zaznaczyć, że **Akademickie Radio Centrum UMCS** wchodzi w skład Grupy Polskie Rozgłośnie Akademickie, którą tworzy 9 stacji, działających na podstawie koncesji KRRiTV. Aktualnie rozgłośnia, pod względem słuchalności, znajduje się na pierwszym miejscu wśród stacji akademickich w Polsce. Akademickie Radio Centrum jest też obecnie jedną z najbardziej lubianych i najczęściej słuchanych w Lublinie stacji radiowych.

Telewizja Akademicka TV UMCS powołana w grudniu 2015 r. również stanowi ważne medium w promocji UMCS-u. Zespół telewizji tworzą studenci z różnych wydziałów i kierunków. Do chwili obecnej TV przygotowała ponad 1200 materiałów filmowych, relacjonując najważniejsze wydarzenia z życia uczelni, a także produkując filmy, wywiady, reportaże, programy cykliczne (Flesz Akademicki, Akademicki Kwadrans Przedsiębiorczości, program w języku angielskim „The Vibes of UMCS”, Burzę Językową i inne) dotyczące ważnych zjawisk społecznych, gospodarczych i kulturalnych, a także przygotowując transmisje na żywo. TV UMCS współpracuje też z Pionier TV, platformą naukowej, interaktywnej telewizji w sieci Pionier, przy kampaniach społecznych oraz ze szkołami partnerskimi UMCS.

Fot. R. Frączek

↑ Uroczyste otwarcie Centrum Kultury i Sztuki Chińskiej He Shuifa 6 listopada 2013 r.

Co roku media akademickie (Radio i TV) kształcą ponad 100 osób, z których wiele po zakończeniu studiów podejmuje pracę w branży medialnej. Współpraca z Radiem i TV daje bowiem możliwość podwyższenia kompetencji zawodowych w zakresie dziennikarstwa i technik radiowo-telewizyjnych.

We wrześniu 2018 r. rozpoczął się zakrojony na szeroką skalę remont Akademickiego Centrum Kultury Chatka Żaka. Dzięki generalnej modernizacji słynnej sali widowiskowej studenci i twórcy będą mogli korzystać z nowoczesnych rozwiązań w zakresie techniki scenicznej, nagłośnienia czy oświetlenia. Warto dodać, że Chatka Żaka, w nowej odsłonie, łączyć będzie nowoczesność z tradycją. W zrealizowanym wcześniej remoncie elewacji zachowana została bowiem charakterystyczna, kojarzona chyba przez każdego mieszkańca, modernistyczna bryła budynku, która z pewnością jest jedną z architektonicznych pereł XX-wiecznego Lublina. Władze uczelni zadbały także o to, by na czas remontu ACK ciągłość działań kulturalnych została zachowana. Pomocne są w tym pomieszczenia i nowoczesna infrastruktura Inkubatora Medialno-Artystycznego UMCS oraz przestrzeń wystawiennicza Centrum Kultury i Sztuki Chińskiej He Shuifa, które rozpoczęło swoją działalność 6 listopada 2013 r. i które do dzisiaj służy m.in. integracji studentów polskich i chińskich studiujących w Lublinie, a także ma za zadanie poznanie i promowanie kultury, sztuki, historii oraz języka chińskiego.

Aktualnie trwają przygotowania do nowego otwarcia oraz praca nad założeniami programowymi przyszłej działalności ACK. Pytania o kształt dzisiejszej kultury studenckiej stały się dla Akademickiego Centrum Kultury UMCS punktem wyjścia do rozpoczęcia do-

Fot. B. Proń

głębnej analizy jej stanu w Polsce. Wspólnie z Narodowym Centrum Kultury, państwową instytucją kultury, której statutowym zadaniem jest podejmowanie działań na rzecz rozwoju kultury w Polsce, zostało zrealizowane ogólnopolskie badanie wśród studentów uczelni wyższych dotyczące ich działań w obszarze kultury, w którym łącznie wzięły udział 1633 osoby. Na to badanie „Chatka” otrzymała 150 tys. zł. Wyniki badań są obiecujące – większość studentów wykazuje chęć czynnego uczestnictwa w kulturze. Uzyskane wstępne wyniki stały się motywacją do wsparcia akademickich centrów kultury w Polsce poprzez opracowanie koncepcji oraz realizację **Ogólnopolskiego Forum Kultury Studenckiej**, które otrzymało dotację z Ministerstwa Nauki oraz Szkolnictwa Wyższego w wysokości 350 tys. zł. Celem projektu jest określenie potrzeb studentów i warunków niezbędnych do rozwoju ich aktywności twórczej, opracowanie wytycznych dla ogólnopolskich programów wspierających rozwój tradycji kultury studenckiej i akademickich centrów kultury oraz stworzenie portalu internetowego siecującego te jednostki. Chcemy, aby w efekcie budowanej współpracy powstały rekomendacje, stanowiące podstawę do wsparcia i dalszego rozwoju kultury studenckiej w Polsce. Mamy na celu zredefiniowanie kultury studenckiej w kontekście kultury polskiej w XXI w. Wszystkie działania wokół tematu kultury studenckiej będą miały swoje ukoronowanie podczas ogólnopolskiego zjazdu instytucji kultury studenckiej, który odbędzie się w październiku 2021 r. w Akademickim Centrum Kultury UMCS Chatka Żaka. W 90% kultura jest bowiem kształtowana przez naukę. Jeśli zdefiniuje się kulturę jako całość dorobku danej społeczności, to nauka (zarówno rozumiana szeroko – jako dziedzina obejmująca nauki humanistyczne i przyrodnicze, jak i rozumiana wąsko – w sensie „science”, czyli jako nauki ścisłe) wcho-

↑ TV UMCS

↑ Studio telewizyjne w Inkubatorze Medialno-Artystycznym

Inkubator Medialno-Artystyczny wyposażony jest w nowoczesny sprzęt →

dzi w obszar kultury. Tak samo jak cały świat idzie do przodu, tak również kultura studencka zmienia się razem z rozwojem technologii. Wciąż jednak pozostaje specyficzna i jedyna w swoim rodzaju, bo jest szczerą, autentyczną i ciekawą.

Wieloletnia działalność Chatki Żaka pokazuje wszechstronność studenckiego życia kulturalnego, w którym aktywnie uczestniczą studenci. Tak jak w początkach działalności Chatki Żaka, kiedy to prężnie rozwijał się w niej ruch studencki, reprezentowany m.in. przez teatry alternatywne takie jak: Provisorium, Gongz, Grupa Chwilowa czy Scena 6, również dzisiaj w ACK aktywnie funkcjonują liczne studenckie teatry: Teatr Akademicki, Stopa, Imperialny, Bohema, teatry Impro: Bezczelni, Long Improv Scene oraz dwa kabarety. Z inicjatywy studentów w „Chatce” działa także Grupa taneczna zMYśl, a młodzi lubelscy muzycy występują z autorskimi koncertami.

Liczne inicjatywy artystyczne podejmowane przez studentów, bogata infrastruktura chociażby w postaci Inkubatora Medialno-Artystycznego, modernizowanej aktualnie niemal całej przestrzeni ACK, w tym słynnej Sali widowiskowej z 1964 r. czy wreszcie obecność mediów uniwersyteckich w postaci Radia Centrum i Telewizji Uniwersyteckiej sprawiają, że w naszej Uczelni działalność kulturalną należy ocenić wysoko.

Sportowe oblicze UMCS-u

Dla sportu na naszej Alma Mater minione 8 lat było fazą prawdziwego rozkwitu. W tym czasie UMCS stał się jednym z najatrakcyjniejszych miejsc dla studentów – sportowców, którzy coraz chętniej podejmowali studia właśnie na naszej uczelni. Ta stale znajdowała się w gronie najlepszych w kraju w rywalizacji Akademickich Mistrzostw Polski. W 2018 r. w klasyfikacji generalnej UMCS zajął 7. miejsce, natomiast wśród uniwersytetów lepszy od niego okazał się tylko Uniwersytet Warszawski. Oprócz sukcesów na arenie lokalnej, nie zabrakło również tych międzynarodowych, takich jak choćby medale Uniwersjady Malwiny Kopron czy brąz Akademickich Mistrzostw Europy koszykarzy prowadzonych przez trenera Przemysława Łuszczewskiego.

Wyniki to jednak tylko jeden z aspektów wielu działań, które zostały podjęte w celu stworzenia podstaw rozwoju działalności sportu na UMCS-ie. Istotnym ich elementem było powołanie Biura Sportu czy rozkwit Centrum Kultury Fizycznej. Uczelnia aktywnie włączyła się też w propagowanie sportu wśród dzieci i młodzieży, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom. To zaowocowało między innymi sukcesami drużyny koszykarskiej dziewcząt czy piłki ręcznej chłopców. Wspomniane zespoły wygrywały rozgrywki wojewódzkie, awansując tym samym do zmagania centralnych. Wystarczy powiedzieć, że w klasyfikacji szkolenia dzieci i młodzieży AZS UMCS Lublin awansował ze 168. miejsca w skali kraju w 2014 r. na 6. miejsce w 2019 r.! Współpraca ze szkołami partnerskimi natomiast sprawiła, że ich uczniowie naturalnie wybierali UMCS jako swoją przyszłą ścieżkę rozwoju. Istotnym partnerem stał się Zespół Szkół Elektronicznych, gdzie realizowany jest program Szkoły Mistrzostwa Sportowego (pływanie, lekkoatletyka). Rozwój aktywności sportowej społeczności uniwersyteckiej był możliwy dzięki przeprowadzeniu modernizacji Centrum Kultury Fizycznej.

W rywalizacji seniorskiej zespoły AZS UMCS Lublin z powodzeniem występują w zmaganiach ligowych, a studenci sportowcy – w Akademickich Mistrzostwach Polski. Jedną z ważniejszych sił klubu stanowiła w minionych latach sekcja tenisa stołowego, a jej zawodniczki walczyły na najwyższym szczeblu rozgrywek krajowych. Mają na koncie także udział w Pucharze ETTU – rozgrywki europejskie. Najbardziej rozpoznawalnym zespołem w życiu sportowym uczelni jest

← Spotkanie z zespołem Pszczółka Polski Cukier AZS UMCS Lublin (styczeń 2020)

ten sekcji koszykówki kobiet – Pszczółka Polski Cukier AZS UMCS Lublin. Drużyna występuje w ekstraklasie nieprzerwanie od sezonu 2014/2015. W 2016 r. sięgnęła po Puchar Polski, co jest największym sukcesem zespołu. W zmaganiach ligowych historyczne były rozgrywki 2019/2020, kiedy to akademicki uplasowały się na 4. miejscu i nie mogły podjąć rywalizacji ze względu na pandemię.

Inne drużyny ligowe AZS UMCS Lublin występują na niższych szczeblach, ale także mogą poszczycić się sporymi osiągnięciami. Na pierwszoligowych parkietach zmagania toczą futsaliści oraz piłkarze ręczni. Sekcja futsalu w swoim dorobku ma między innymi dwukrotne mistrzostwo Polski U20 czy srebrny medal klasyfikacji generalnej Akademickich Mistrzostw Polski (złoto wśród uniwersytetów). Szczypiornistki z kolei na stałe zadomowiły się już w czołówce polskich uczelni. Dwa razy sięgnęły po złoto Akademickich Mistrzostw Polski! Brały też udział w Akademickich Mistrzostwach Europy. W 2. lidze swe boje toczą siatkarki, szczypiornicy oraz koszykarze. Sekcja męskiego basketu co roku za cel stawia sobie awans, mając ku temu poważne podstawy. Najbliżej tego awansu była w sezonie 2016/2017, kiedy zabrakło jednej wygranej.

Wielkie sukcesy bez wątpienia jednak stały się udziałem lekkoatletów i pływaków. Medale Akademickich Mistrzostw Polski to dla nich codzienność! Do największych osiągnięć należą: brązowy medal Mistrzostw Świata wywalczony przez Malwinę Kopron w konkursie rzutu młotem, złoto Mistrzostw Europy zdobyte przez Paulinę Gubę w rywalizacji pchnięcia kulą, srebrny medal Sofii Ennaoui na dystansie 1500 metrów podczas Halowych Mistrzostw Europy czy brąz Mistrzostw Europy Konrada Czerniaka i Jana Świtkowskiego w sztafecie pływackiej 4x100 metrów

← Pszczółka Polski Cukier AZS UMCS Lublin zdobyła Puchar Polski w 2016 r.

← XXI Bieg o Puchar Rektora (5 czerwca 2018 r.)

stylem dowolnym. Oprócz tego sportowcy AZS UMCS Lublin sięgali po tytuły drużynowych mistrzów kraju w pływaniu czy lekkiej atletyce. Brakuje tylko medali Igrzysk Olimpijskich, choć starty w nich na koncie akademików już są! W 2016 r. udział w tej imprezie wzięli: Rafał Fedaczyński (chód) oraz duet siatkówki plażowej: Kinga Kołosińska (Wojtasik)/Monika Brzostek. Kolejne Igrzyska Olimpijskie, które w 2021 r. odbędą się w Tokio zapowiadają się jeszcze ciekawiej. Już

↑ Karolina Kołeczek podczas 94 PZLA MP w Lublinie

Rafał Fedaczyński podczas 94 PZLA MP w Lublinie →

↑ Konrad Czerniak AZS UMCS Lublin

dziś pewnie udziału w nich są m.in. Karolina Kołeczek, Sofia Ennaoui czy Paulina Guba!

Bardzo serdeczne podziękowania należą się wszystkim sponsorom, którzy na przestrzeni lat przyczynili się do rozwoju sportu akademickiego na naszej uczelni. Szczególnie gorąco dziękujemy władzom Miasta Lublin w osobie prezydenta Krzysztofa Żuka oraz marszałkom województwa lubelskiego Krzysztofowi Grabczukowi i Jarosławowi Stawiarskiemu. Za wieloletnie wsparcie jesteśmy wdzięczni Krajowej Spółce Cukrowej S.A., Fabryce Cukierków „Pszczółka” Sp. z o.o., Perle – Browarom Lubelskim S.A. oraz Totalizatorowi Sportowemu Sp. z o.o. Bez zaangażowania tych instytucji zbudowanie sportowej marki UMCS nie byłoby możliwe.

↑ Paulina Guba podczas 94 PZLA MP w Lublinie

Budowanie wspólnoty akademickiej i wizerunek Uczelni

Promocja Uniwersytetu

Jedno z głównych zadań Uczelni stanowi także dostarczenie z ofertą kształcenia do potencjalnych kandydatów na studia I i II stopnia. Aby osiągnąć sukces, czyli pozyskać satysfakcjonującą liczbę nowych studentów, zachęcić kandydatów do rozpoczęcia studiów na UMCS-ie, w ramach szerokiej kampanii promocyjnej należy wyróżnić m.in. takie działania, jak: wydawanie broszur z ofertą dla kandydatów, udział w zarówno polskich, jak i zagranicznych targach edukacyjnych, przeprowadzenie rozbudowanej kampanii internetowej, promocja z wykorzystaniem środków masowego przekazu, wizyty w szkołach partnerskich czy przekazywanie bieżących informacji za pośrednictwem serwisu internetowego umcs.pl i kandydat.umcs.pl. Tworząc coroczną kampanię skierowaną do kandydatów na stu-

dia, pracownicy uczelni opracowują motyw przewodni, wokół którego kreowane są poszczególne materiały. Przykłady haseł i motywów z ostatnich kilku lat to: „UMCS – twój klucz do sukcesu”, „UMCS – Dajemy wybór”, „UMCS – zadbaj o swoją przyszłość”.

Systematycznie tworzony jest także контент w postaci zdjęć, filmów promocyjnych, materiałów graficznych czy artykułów i tekstów marketingowych. Dotychczas zrealizowanych zostało kilkadziesiąt produkcji filmowych: zarówno krótkich spotów reklamowych, jak i dłuższych form w postaci filmów eksperckich. Dzięki zaangażowaniu środowiska akademickiego, pracowników, doktorantów, studentów oraz absolwentów możliwe było przeprowadzenie licznych sesji fotograficznych. Wykonane zdjęcia stale wykorzystywane są w licznych materiałach w wersji elektronicznej i drukowanej.

Stoisko UMCS-u na targach edukacyjnych ↓

↑ Broszura z ofertą kształcenia dla kandydatów na studia

Fot. B. Profil

W dobie Internetu niemal konieczna jest obecność w różnego rodzaju środkach przekazu, dlatego **dynamicznie rozbudowano i rozwinięto media społecznościowe UMCS**, które odgrywają znaczącą rolę nie tylko w kontekście młodzieży stojącej przed wyborem dalszej ścieżki kształcenia, ale i również w kontekście tworzenia spójnej polityki informacyjnej Uniwersytetu i kreowania jego wizerunku na zewnątrz. Aktualnie UMCS ma swoje kanały m.in. na Facebooku, Instagramie, Twitterze, Youtube czy LinkedInie.

Obecnie platformą zrzeszającą największe grono odbiorców, a tym samym dającą największe i najbardziej zróżnicowane możliwości jest Facebook. UMCS jest obecny na tym portalu od 2010 r. **Profil Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej na Facebooku skupia aktualnie ponad 58 tys. osób!**

W ostatnim czasie duża część działalności promocyjnej i marketingowej UMCS-u przeniosła się na tę platformę. W innowacyjnej formule zorganizowane zostały na naszych kanałach social mediów Wirtualne Drzwi Otwarte, a także realizowane są tematyczne webinaria skierowane do kandydatów na studia. Prowadzone są one w języku polskim, angielskim oraz ukraińskim. Stwarza to możliwość dotarcia z prezentacją oferty UMCS-u do praktycznie nieograniczonej grupy odbiorców z Polski i świata. Na Facebooku odbyła się także druga edycja spotkań #meetup_UMCSxSantander, podczas której mogliśmy gościć aktora Artura Barcisia, komentatora sportowego Bożydara Iwanowa oraz youtubera, twórcę kanału *7 metrów pod ziemią*, Rafała Gębure. Warto zaznaczyć, że UMCS posiada także osobny profil prowadzony w języku ukraińskim. Gromadzi on ponad 17 tys. użytkowników. W tym roku planowane jest również uruchomienie anglojęzycznego profilu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej na Facebooku, który skierowany będzie do studentów, pracowników i kandydatów z zagranicy. Umożliwi to bardziej efektywne dotarcie do tej licznej grupy odbiorców, a także wykreuje wizerunek UMCS-u jako uczelni silnie umiędzynarodowionej.

Dzięki tak szerokiemu i profesjonalnemu działaniu w social media nasza Uczelnia plasuje się w czołówce polskich szkół wyższych pod kątem liczby odbiorców oraz wyświetleń. Warto nadmienić, że wszelkie działania prowadzone w Internecie wykraczają również poza granice Polski. Kampanie internetowe prowadzone są

m.in. w takich krajach, jak: Ukraina, Białoruś, Rosja, Indie, Azerbejdżan, Kazachstan, Wietnam czy Turcja.

Dynamiczny rozwój mediów społecznościowych determinuje konieczność dostosowywania się do najnowszych trendów. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej udowadnia, że instytucje publiczne mogą budować pozytywne relacje z otoczeniem i wielowymiarowo kreować swój wizerunek, sprawnie wykorzystując odpowiednie narzędzia marketingu internetowego. Profile UMCS-u w poszczególnych mediach społecznościowych są bowiem wirtualną wizytówką uczelni budującą jej autorytet w oczach odbiorców.

Poza działaniami skierowanymi do kandydatów stale dbamy także o wizerunek Uniwersytetu poprzez tworzenie materiałów ogólnouniwersyteckich rozpowszechnianych na konferencjach, sympozjach czy targach. Wydawany jest tzw. folder biznesowy, w którym zawarte są informacje o potencjalne naukowym, badawczym oraz komercyjnym Uczelni. Pracownicy uczelni odpowiadają również za zaopatrywanie uniwersytetu w gadżety promocyjne. Od 2018 r. ponownie prowadzony jest **sklep UMCS**, w którym dostępne są poszczególne artykuły. Sprzedaż odbywa się zarówno stacjonarnie, jak i internetowo we współpracy z księgarnią Iuris Prudentia.

Na naszej Uczelni ostatnimi laty zorganizowano liczne eventy. Największym cyklicznym wydarzeniem skierowanym do uczniów oraz nauczycieli są **Drzwi Otwarte UMCS, które corocznie przyciągają kilka tysięcy uczestników**. Kolejnym przedsięwzięciem skierowanym do uczniów jest konkurs językowy „Faces of America”. W 2020 r. przeprowadzona została już jego VI edycja.

↑ Gadżety UMCS

↑ Drzwi Otwarte UMCS w 2018 r.

← Spotkanie z dyrektorami Szkół Partnerskich (styczeń 2016 r.)

W wydarzeniu corocznie udział biorą zespoły uczniów ze szkół licealnych i technikum z całego kraju. Nasza uczelnia stała się również pomysłodawcą i inicjatorem konkursu językowego pn. Wielki Test Języka Angielskiego „Challenge Accepted”. Jak dotąd przeprowadzone zostały 3 edycje testu. W każdej z nich wyczerpivano był limit 400 przewidywanych miejsc. Konkurs ma charakter otwarty, dzięki czemu jest to wydarzenie skierowane nie tylko do społeczności uniwersyteckiej, ale również szerokiego grona odbiorców. Obydwa wyżej wymienione konkursy językowe zorganizowane zostały we współpracy z Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych. Na UMCS-ie zainicjowano również cykl wydarzeń organizowanych **dzięki wsparciu i współpracy nawiązanej z Santander Universidades**. Wśród nich wymienić należy „Meet_up Santander x UMCS”. Ideą spotkań jest zapraszanie postaci popkultury, mediów, nauki, polityki na otwarte spotkania ze środowiskiem akademickim. Do tej pory gośćmi UMCS byli m.in. Beata Tadla, Artur Barciś czy twórcy bloga i autorzy licznych książek podróżniczych „Bussem przez Świat”. Pracownicy uczelni stale uczestniczą w organizacji szeregu mniejszych eventów, takich jak np. Dzień UMCS w Kraśniku, Dzień Dziecka z Uniwersytetem Dziecięcym czy Drzwi Otwarte Wydziału Zamiejscowego w Puławach.

Program Szkół Partnerskich UMCS „receptą” na niż demograficzny

W 2010 r. zainicjowano na Uczelni program szkół partnerskich. Wyzwania związane z pogłębiającym się niżem demograficznym stworzyły wówczas potrzebę poszukiwania nowych rozwiązań promocji Uniwersytetu wśród przyszłych kandydatów. Celem, który miał realizować program szkół partnerskich, było aktywne promowanie uczelni w regionie. W kolejnych latach działania te miały być rozszerzone także poza nim. Jak najlepsze i najefektywniejsze dotarcie do uczniów miało zapewnić wykorzystanie potencjału studentów

przez zaangażowanie przedstawicieli kół naukowych czy samorządów studenckich.

Początkowo program szkół partnerskich obejmował szkoły w Lublinie i w Świdniku. Z czasem, atrakcyjność programu przyczyniła się do włączenia coraz większej liczby placówek. **Aktualnie Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej współpracuje z 80 szkołami w Polsce.** Wśród nich większość to licea z województwa lubelskiego, jednak na liście można znaleźć także szkoły m.in. z województw: podkarpackiego, mazowieckiego, świętokrzyskiego oraz podlaskiego. Współpraca ze szkołami partnerskimi obejmuje obustronne wsparcie w popularyzacji nauki i promowaniu kultury. Uczniowie, poza oczywistymi korzyściami edukacyjnymi, mogą poznać Uniwersytet, jego społeczność i strukturę, co może pomóc im w przyszłym wyborze dalszej ścieżki kształcenia. Współpraca ze szkołami to także doskonała okazja do promowania wydarzeń i osiągnięć Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Poza zajęciami i wycieczkami odbywającymi się w ramach programu szkół partnerskich uczniowie mają okazję poznać ofertę Uniwersytetu podczas targów edukacyjnych. Podczas tych spotkań pracownicy oraz studenci UMCS w jasny i rzetelny sposób przekazują kandydatom na studia informacje dotyczące zasad rekrutacji i możliwości kształcenia na naszej Uczelni. Studenci i pracownicy Centrum Promocji spotykają się z uczniami na targach i w ich szkołach nie tylko w Lublinie, ale także m.in. w: Warszawie, Gdańsku, Rzeszowie, Kielcach, Białymstoku, Białej Podlaskiej, Chełmie, Radomiu czy Łukowie. Rocznie przedstawiciele uczelni organizują ok. 150 spotkań z kandydatami na studia.

Budowanie i utrzymywanie relacji z absolwentami
 Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej ukończyło **247 327 absolwentów** (dane na dzień 3.06.2020 r.). Tak liczna grupa jest dla Uczelni bardzo ważna. Na najbardziej prestiżowych szkołach na świecie powsta-

Absolutoria
(2013 r.) →

Fot. Fundacja Absolwentów UMCS

ją projekty, które mają na celu budowanie oraz utrzymywanie relacji ze swoimi absolwentami. Na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej taką inicjatywą stał się **Program Absolwent UMCS**, zainaugurowany 30 stycznia 2014 r. podczas obchodów 70-lecia Uniwersytetu. Inicjatywa do dziś cieszy się ogromnym sukcesem – **do Programu przystąpiło już bowiem ponad 12 000 uczestników**. Ten program umożliwia nie tylko korzystanie ze zniżek, ale ma na celu również integrację absolwentów, odnowienie kontaktów z uczelnią, jak i promocję uniwersytetu. W województwie lubelskim jest inicjatywą wyjątkową, ponieważ jest to pierwszy i jedyny tego rodzaju projekt zorganizowany przez szkołę wyższą nie tylko w Lublinie, ale również we wschodniej Polsce. Wśród Partnerów Programu znajduje się już blisko 100 firm z różnych dziedzin.

Program Absolwent UMCS jest przedsięwzięciem o charakterze promocyjno-integracyjnym. Jego misją jest budowanie i umacnianie więzi absolwentów z Uniwersytetem oraz zapewnienie im bezpośredniego dostępu do informacji o Uczelni, m.in. o ofercie edukacyjnej, kulturalnej, sportowej, a także badaniach prowadzonych przez UMCS. Podstawowym celem jest integracja absolwentów wszystkich roczników oraz organizacja wydarzeń, które pomogą odnowić kontakty z lat studenckich. Doskonałym przykładem są wspólne obchody jubileuszy Uniwersytetu czy organizowane przez uczelnię Pikniki Pracowników i Absolwentów, które na stałe wpisały się w kalendarz wydarzeń. Program Absolwent UMCS to także szeroka oferta działań mających na celu zawodową aktywizację i promocję absolwentów UMCS. Absolwenci mogą korzystać z bezpłatnego doradztwa zawodowego, coachingu oraz szkoleń.

Przez Program chcemy zachęcić Absolwentów do powrotu do Alma Mater i kontynuowania swojej przygody z UMCS-em. Dzięki unikatowości Programu osoby kończące studia są nie tylko absolwentami Uczelni, ale również jej wiernymi ambasadorami. Wspólnie tworzą, wspierają tożsamość Uniwersytetu i są jej wizytówką. Mają wpływ na rozwój Lublina, regionu oraz kraju. Inicjatywa jest pomostem między absolwentami a ich Alma Mater. Buduje pozytywne wspomnienia i skojarzenia z Uczelnią.

Wyjątkowe wydarzenia i jubileusze

Zarówno kadencja 2012–2016, jak i 2016–2020 obfitowały w wyjątkowe i ciekawe inicjatywy łączące społeczność Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, będące okazją nie tylko do budowania poczucia wspólnoty w murach uczelni czy wspomniania jej historii, ale także dzielenia się wiedzą, umiejętnościami i talentami oraz wzajemnej inspiracji i wsparcia. Cofnijmy się w czasie, aby przypomnieć sobie, w jakich niezwykłych wydarzeniach pracownicy oraz studenci naszej Uczelni mogli uczestniczyć w ciągu minionych 8 lat:

Jubileusz 70-lecia istnienia UMCS-u

Rok 2014 był czasem świętowania wyjątkowego jubileuszu, czyli 70-lecia istnienia UMCS-u. Z myślą o byłych i obecnych pracownikach uczelni, studentach, absolwentach, ale także o mieszkańcach Lublina i regionu przygotowano szereg inicjatyw, spotkań i wydarzeń naukowych, kulturalnych i sportowych, m.in. nadanie sześciu doktoratów *honoris causa*, uruchomienie Programu Absolwent, Ogólnopolską Akcją „Absolwenci swojej Chatce”, obrady Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich, publikacje poświęcone dziejom Uczelni (w tym monografię pt.

Fot. R. Frączek

↑ Zjazd absolwentów

↑ Obrady Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich na Zamku Lubelskim w 2014 r.

70 lat Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Studia z dziejów Uczelni napisaną przez profesorów Janusza Wrone i Zbigniewa Zaporowskiego) czy też elektroniczny *Słownik Absolwentów UMCS*. W obchody jubileuszu naszej Alma Mater wpisał się także cykl artykułów o jej historii publikowany w „Kurierze Lubelskim” oraz programy radiowe i telewizyjne emitowane pod wspólnym tytułem „Twarze UMCS” na antenie Radia Lublin oraz Telewizji Lublin. Z kolei zorganizowany dla naszych byłych studentów I Zjazd Absolwentów stał się okazją do wzruszających spotkań po latach z profesorami i kolegami z roku, wspólnych fotografii, wpisów do ksiąg pamiątkowych i zwiedzania Uczelni. Wydarzenie swoim występem uświetniła Beata Kozidrak. W ramach obchodów 70-lecia jednostki organizacyjne naszej Uczelni włączyły się w przygotowania do organizowanej wraz z Uniwersytetem Przyrodniczym oraz Uniwersytetem Medycznym Nocy Uniwersytetów, która po raz pierwszy odbyła się wtedy w Lublinie i zgromadziła kilka tysięcy uczestników. Na Placu Marii Curie-Skłodowskiej, a także na wszystkich wydziałach, w Centrum Kultury Fizycznej i w Chatce Żaka oraz w innych miejscach można było zobaczyć wiele widowiskowych pokazów i warsztatów, wziąć udział w rozgrywkach sportowych, konkursach językowych, wysłuchać koncertów oraz interesujących wykładów.

Fot. B. Proń

150. rocznica urodzin Marii Curie-Skłodowskiej

W 2017 r. nasza społeczność świętowała 150. rocznicę urodzin naszej patronki – Marii Curie-Skłodowskiej. Z tej okazji odbyło się wiele ciekawych wydarzeń oraz inicjatyw upamiętniających wielką uczoną. Na szczególne wy-

Fot. B. Proń

↑ Wizyta wnuczków Marii Curie-Skłodowskiej – prof. Hélène Langevin-Joliot oraz prof. Pierre’a Joliot

← Wręczenie dyplomów laureatom konkursu na najlepszą pracę dyplomową o Marii Curie-Skłodowskiej

↑ Wizyta wnuków Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. W tle dwóroryt wykonany z okazji 150. rocznicy urodzin Patronki Uczelni

↑ Koncert z okazji 70-lecia Chóru Akademickiego UMCS

różnienie zasługuje jednak będąca dla naszej społeczności ogromnym zaszczytem wizyta najbliższych członków rodziny Noblistki: jej wnuczki prof. Hélène Langevin-Joliot oraz wnuka prof. Pierre'a Joliot, którzy przybyli do Lublina wraz z pracownikami Muzeum Curie w Paryżu. Goście z Francji uczestniczyli w specjalnym koncercie pt. „Madame Curie”, zwiedzili uczelnię, a także Lublin i okolice, uczestniczyli w konferencji prasowej i spotkali się z członkami społeczności UMCS-u. Z okazji jubileuszu odbył się także pokaz przedpremierowy filmu *Maria Skłodowska-Curie*. Po projekcji w Inkubatorze Medialno-Artystycznym UMCS miało miejsce spotkanie autorskie z udziałem reżyserki Marie Noëlle, producenta Mikołaja Pokromskiego i aktora Daniela Olbrychskiego.

75 lat UMCS

W wyjątkowe wydarzenia obfitował również rok 2019, w których obchodziliśmy 75-lecie istnienia Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Wśród wielu inicjatyw uświetniających jubileusz można wyróżnić kilka szczególnych. W Filharmonii Lubelskiej odbył się koncert Chóru Akademickiego dla mieszkańców Lublina i zaproszonych gości. Wydarzenie to uświetniało nie tylko 75-lecie UMCS-u, ale przede wszystkim 70-lecie istnienia samego Chóru oraz 35-lecie pracy jego kierowniczką i dyrygentką prof. Urszuli Bobryk. Kolejnym pamiętnym wydarzeniem był Piknik Pracowników i Absolwentów zorganizowany w Ogrodzie Botanicznym UMCS, uświetniony m.in. koncertem znanej piosenkarki Urszuli przy akompaniamencie zespołu Tomasz Momot Orkiestra. Zgromadził on ponad 5 tys. osób, w tym blisko 3 tys. absolwentów. Podczas pikniku Rektor wraz z Kanclerzem UMCS – Grażyną Elżbietą Fiok oraz przewodniczącym Rady Uczelni – Radosławem Janikiem posadzili pamiątkowy jubileuszowy dąb szypułkowy ‘Concordia’. W ramach obchodów 75-lecia reaktywowano także słynne niegdyś „Konfrontacje Studenckie – Miesięcznik Akademickiego Lublina”. Naszą uczelnię odwiedził także

ponownie wybitny uczony, biochemik i wnuk Marii Curie-Skłodowskiej – Pierre Joliot, któremu przyznany został doktorat *honoris causa*. Zwieńczeniem świętowania był wspaniały koncert Chóru UMCS i Orkiestry Filharmonii Lubelskiej, podczas którego po raz pierwszy wykonany został utwór Leszka Możdżera *Metamorphoseon*.

Pikniki Pracowników UMCS

W 2014 r. po raz pierwszy zorganizowany został Piknik Pracowników UMCS, który stał się później nowym, cieszącym się sympatią zwyczajem. Co roku Rektor prof. Stanisław Michałowski zapraszał wszystkich obecnych i byłych pracowników Uczelni wraz z rodzinami na to wspólne spotkanie. Stanowiło ono doskonałą okazję do integracji członków społeczności akademickiej, dla wielu z nich było również swojego rodzaju sentymentalną podróżą do czasów, kiedy zawodowo związani byli z Uniwersytetem. Każdą edycję pikniku uświetniała specjalnie z tej okazji zaproszona gwiazda wieczoru, m.in.: Piotr Selim, zespół Skaldowie, Urszula czy Kuba Sienkiewicz wraz z dr. Markiem Stefankiewiczem.

Lubelskie Festiwale Nauki

Nasz Uniwersytet jest także zaangażowanym uczestnikiem Lubelskich Festiwali Nauki. Warto przypomnieć, że w 2015 r. pełnił zaszczytną funkcję głównego organizatora 12. edycji wydarzenia oraz koordynatora w środowisku lubelskim. Festiwal przebiegał wtedy pod hasłem „Nauka drogą do Nobla”, nawiązującym do postaci wybitnego naukowca i dwukrotnej noblistki Marii Curie-Skłodowskiej, zaś program stanowił spójną i ambitną wizję działań ukształtowaną wokół symboliki i znaczenia Nagrody Nobla. Znalazły się w nim spotkania z noblistami i współpracownikami noblistów (sekretarz Wisławy Szymborskiej – Michał Rusinek), wydarzenia kulturalne i artystyczne łączące naukę i sztukę (Rap vs Nobliści, Miłość w żywych obrazach), konkursy oraz gry naukowe, wystawy (m.in. Nauka drogą do Nobla), pokazy,

Fot. B. Projl

↑ Piknik Pracowników UMCS w Ogrodzie Botanicznym

Fot. B. Projl

↑ Lubelski Festiwal Nauki (wrzesień 2019 r.)

Fot. B. Projl

↑ Lubelski Festiwal Nauki (wrzesień 2019 r.)

warsztaty (m.in. w ramach sympozjum dla doktorantów i młodych naukowców), a także szereg innych atrakcji. Uczestnicy Festiwalu mogli korzystać z 1130 projektów przygotowanych przez 35 instytucji. W wydarzeniach uczestniczyło ponad 35 tysięcy osób. Na stadionie Arena Lublin odbył się Piknik Naukowy, na którym zaprezentowało się ponad 20 wystawców (na ponad 70 stoiskach), którzy dla zwiedzających przygotowali łącznie aż 100 różnorodnych projektów z wielu dziedzin nauki.

Nadawanie tytułów i godności akademickich

Niesłychanie ważnymi wydarzeniami dla społeczności akademickiej Uczelni było nadawanie tytułów i godności akademickich osobom zasłużonym dla UMCS-u. W latach 2012–2020 odbyło się 15 uroczystości nadania tytułów doktora *honoris causa* oraz 6 nadań tytułu honorowego profesora. Uhonorowani w ten sposób zostali:

Tytuł doktora honoris causa

- Prof. Frank Wilczek – 17 września 2012 r.
- Prof. Mykoła Grygorowicz Krykun – 24 października 2012 r.

- Prof. Vladimir Moiseevich Gun'ko – 25 września 2013 r.
- Prof. Jean Poesen – 24 kwietnia 2014 r.
- Prof. Bogusław Śliwierski – 23 maja 2014 r.
- Prof. Roman Hauser – 25 czerwca 2014 r.
- Prof. Henryk Skarżyński – 29 września 2014 r.
- Prof. Adam Daniel Rotfeld – 22 października 2014 r.
- Prof. Teresa Łoś-Nowak – 14 grudnia 2016 r.
- Prof. Timothy Snyder – 22 października 2018 r.
- Prof. Jerzy Marian Brzeziński – 12 grudnia 2018 r.
- Prof. Ronald W. Langacker – 8 maja 2019 r.
- Prof. Michał Śliwa – 26 czerwca 2019 r.
- Prof. Krzysztof Mikulski – 17 września 2019 r.
- Prof. Pierre Joliot – 24 października 2019 r.
- Tytuł honorowego profesora
- Prof. Hans-Jorg Albrecht – 26 czerwca 2013 r.
- Prof. Andrzej Kostrzewski – 17 czerwca 2015 r.
- Prof. Andrzej Paszczyński – 28 października 2015 r.
- Prof. Kongkiti Phusavat – 18 maja 2017 r.
- Prof. Carlos Bravo-Diaz – 20 czerwca 2018 r.
- Prof. Józef Edward Mojski – 7 września 2018 r. (w Gdańsku)

- ↑ Nadanie doktoratu *honoris causa* wnukowi Marii Curie-Skłodowskiej – Pierre'owi Joliotowi – Pierre'owi Joliotowi (październik 2019 r.)

Uroczyste otwarcie stołówki akademickiej „Trójka” →

Fot. B. Proń

Wnętrze stołówki akademickiej „Trójki” →

Fot. B. Proń

Medale Zasłużony dla UMCS otrzymało 40 osób, a Amicis Universitatis Mariae Curie-Skłodowska – 26. Osoby odznaczone najwyższymi godnościami naszego Uniwersytetu są jego wielkimi ambasadorami w Polsce i w wielu krajach świata. Jednocześnie świadczą o dobrej pozycji naukowej Uczelni.

Reaktywacja stołówki akademickiej

22 października 2019 r. nastąpiło oficjalne otwarcie „Trójki” – kultowej stołówki akademickiej, mieszczącej się przy ul. Langiewicza 16 w Lublinie. Reaktywując stołówkę akademicką, władze uczelni wsłuchały się w głos studentów, którzy w specjalnej ankiecie opowiedzieli się za potrzebą przywrócenia takiego miejsca na terenie uniwersyteckiego kampusu.

Nowo otwarte miejsce nawiązuje do słynnej stołówki nr 3, która od lat 70. XX w. służyła społeczności akademickiej UMCS-u. Absolwenci Uniwersytetu do tej pory wspominają z dużym sentymentem ten charakterystyczny, dzięki swej architekturze, gmach. **Obiekt przeszedł kapitalny remont zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz.** Obecnie jest to zupełnie nowa przestrzeń, gdzie

studenci, doktoranci, pracownicy uczelni, jak również mieszkańcy Lublina mogą zjeść zdrowe i smaczne posiłki.

Oprócz części gastronomicznej w nowej przestrzeni przygotowana została także specjalna strefa coworkingowa dla studentów do swobodnej nauki, indywidualnej lub wspólnej pracy i do relaksu. Mieści się tutaj także sala konferencyjna oraz sala prób dla Chóru Akademickiego UMCS.

Spotkania z cyklu #Meetup_UMCSxSantander

26 września 2018 r. między Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie a Fundacją Santander Bank Polska S. A. została podpisana umowa darowizny zacieśniająca współpracę między organizacjami na kolejne trzy lata. W ramach współpracy zastrzeżono różnorodne formy dysponowania środkami: Nagroda Santander Universidades, dofinansowanie przedsięwzięć organizowanych w UMCS-ie (o charakterze naukowym, artystycznym, sportowym o zasięgu krajowym oraz międzynarodowym), dofinansowanie warsztatów i szkoleń skierowanych do studentów oraz pracowników (mających na celu podniesienie ich kompetencji, przyczyniających się do rozwoju uczelni), a także wsparcie mobilności doktorantów i pracowników, co przekłada się na rozwój współpracy międzynarodowej między Uczelnią a partnerami zagranicznymi. Dzięki współpracy między UMCS a Santander Universidades realizowane są różnorodne projekty w tym m.in. **Nagroda Santander Universidades dla najlepszego studenta, Nagroda Santander Universidades dla najbardziej umiędzynarodowionego pracownika, doktoranta lub studenta UMCS oraz wspomniany już wcześniej cykl #MEETUP_UMCSxSANTANDER.** Owocna współpraca między UMCS-em a Santander Universidades doskonale rokuje na przyszłość podczas podejmowania kolejnych ambitnych celów oraz rozwoju współpracy międzynarodowej.

← Spotkanie z Beatą Tadłą w ramach cyklu #Meetup_UMCSxSantander (4 listopada 2019 r.)

↑ Otwarcie Filii Santander Universidades w Bibliotece Głównej UMCS (26 listopada 2018 r.)

Nowa odsłona Wiadomości Uniwersyteckich

Nasze akademickie czasopismo „Wiadomości Uniwersyteckie” również przeszło znaczącą metamorfozę. Od jesieni 2019 r. gazeta ukazuje się w zmienionej, kolorowej i nowoczesnej szacie graficznej. Struktura periodyku również poddana została modyfikacji. Stworzono dwa nowe działy: *Wydarzenia naukowe* oraz *Nasi absolwenci*. Pierwszy zawiera sprawozdania z konferencji, sympozjów i wyjazdów naukowych, zaś drugi powstał z myślą o historiach i osiągnięciach naszych absolwentów, którzy stanowią najlepszą wizytówkę UMCS-u. Tymczasem w dziale *Nauka i ludzie* zamieszczane są artykuły popularnonaukowe oraz wywiady promujące działalność naukową, projekty badawcze oraz wszelkie inne inicjatywy i dokonania naszych pracowników akademickich, doktorantów oraz studentów. Zmiany wprowadzono z myślą o tym, aby czasopismo w sposób przystępny oraz interesujący pokazywało potencjał badawczy oraz dydaktyczny Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

W tym celu jest też planowana na nowy rok akademicki kolejna inicjatywa powiązana z „Wiadomościami Uniwersyteckimi”, jaką będzie cykl podcastów o nazwie „Głos nauki”. Podcasty są publikacjami w formie dźwiękowej (najczęściej w postaci odcinków) dostępnymi za pośrednictwem platform i aplikacji pozwalają-

cych na ich odsłuchiwanie w dowolnym momencie. Są nowym trendem w komunikacji, cieszą się popularnością i docierają do szerokiego grona odbiorców. Stanowią nowoczesny, atrakcyjny i jednocześnie przystępny sposób dzielenia się ekspercką wiedzą oraz doświadczeniem z różnych dziedzin. W poszczególnych odcinkach „Głosu nauki” prezentowane będą ciekawe zagadnienia naukowe związane z zakresem badań naszych pracowników naukowych, doktorantów i studentów. Misją planowanego cyklu będzie przede wszystkim poszerzenie horyzontów poznawczych odbiorców oraz popularyzacja wiedzy, a pośrednio również osiągnięć i sukcesów badawczych naszych naukowców i studentów nie tylko w ramach społeczności UMCS-u, ale także poza nią.

Kreowanie wizerunku Uczelni

W latach 2012–2020 dużej zmianie uległa polityka medialna prowadzona w Uczelni, co z kolei przełożyło się na zmianę jej wizerunku zarówno wewnątrz instytucji, jak i na zewnątrz. UMCS zaczął być pozytywnie postrzegany przez media nie tylko regionalne, ale i ogólnopolskie. Z pewnością wpływ na to miały organizowane regularnie konferencje prasowe i briefingi, m.in. w związku z: Inauguracją Roku Akademickiego, powołaniem TV UMCS, konferencjami „Studenci zagranicznicy w Polsce”, organizacją XII edycji Lubelskiego Festiwalu Nauki, obchodami jubileuszów 70. i 75-lecia UMCS-u, bogatym programem 150. rocznicy urodzin Marii Curie-Skłodowskiej (której towarzyszył przyjazd wnuków Patronki Uniwersytetu) czy z wizytami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, informującego opinię o środkach przekazanych uczelni na budowę Kampusu Zachodniego UMCS. Podczas tego typu

← W lutym 2020 r. UMCS otrzymał tytuł Ambasadora Województwa Lubelskiego

Spotkanie środowiska akademickiego, władz Lublina i województwa podczas konferencji „Akademicki Lublin? Zdecydowanie tak!” →

Fot. B. Proff

Konferencja prasowa z udziałem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Jarosława Gowina (3 kwietnia 2018 r.) →

Fot. B. Proff

spotkań środowisko dziennikarskie, a następnie opinia publiczna, byli na bieżąco informowani o kluczowych działaniach podejmowanych przez Uniwersytet.

Nawiązanie kontaktu i dobrych relacji z dziennikarzami, stała gotowość do spotkań i rozmowy z nimi, otwartość na pytania, problemy oraz umiejętność negocjacji przełożyło się i stale znajduje swój oddźwięk w promocji marki naszego Uniwersytetu. **UMCS zaczął w końcu być postrzegany jako Uczelnia otwarta.** W tym kontekście warto wspomnieć tutaj chociażby o jubileuszu obchodów 70-lecia UMCS, który niemal przez cały rok, regularnie znajdował swój wydźwięk na łamach prasy (cykl artykułów w „Kurierze Lubelskim”, specjalny dodatek w „Gazecie Wyborczej” o absolwentach, Zjeździe Absolwentów i Pikniku), w radiu (cykl „Twarze UMCS”), telewizji czy Internecie.

Na zmianę podejścia mediów do Uniwersytetu z pewnością wpływ miało także szybkie reagowanie i spójna, jasna polityka prowadzona w obliczu pojawienia się sytuacji kryzysowej, stała współpraca w zakresie pośrednictwa przy wypowiedziach eksperckich naukowców z Uczelni oraz dbanie o bieżącą politykę informacyjną Uczelni, utrzymującej stały kontakt z dziennikarzami, nagłaśniającej wydarzenia uczelniane, „podsuwającej” mediom ciekawe tematy związane z UMCS-em, rozsyłane redakcjom materiały prasowe, notatki, komunikaty, oświadczenia, sprostowania, monitorowanie mediów i prasy ogólnopolskiej pod kątem tematyki związanej z UMCS-em i szkolnictwem wyższym.

Mając na uwadze dobry wizerunek Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz utrzymanie jak najlepszych relacji z przedstawicielami środków masowego przekazu uruchomiono także tzw. **Bazę Ekspertów Medialnych UMCS**, za pomocą której dziennikarze mają ułatwiony kontakt z ekspertami w poszczególnych, wyspecjalizowanych dziedzinach

wiedzy. Wpływa to korzystnie na jakość przekazywanych przez nich informacji, wzmacnia promocję i prestiż UMCS-u, a także utrwała wizerunek naszej Uczelni jako instytucji mogącej poszczycić się kompetentną oraz wiarygodną kadrą naukową.

W ciągu ostatnich ośmiu lat o UMCS-ie w końcu zaczęło robić się coraz głośniejsze – w pozytywnym tego słowa znaczeniu. Niemal codziennie na łamach prasy możemy przeczytać o licznych sukcesach naszych naukowców czy sportowców, o wydarzeniach kulturalnych organizowanych w Chatce Żaka czy w końcu o ogromnej gamie inicjatyw podejmowanych przez samych pracowników naukowych, koła, organizacje studenckie itp. Opracowanie i wprowadzenie tego rodzaju strategii medialnej, jej koordynowanie i stałe monitorowanie sprawiło, że **UMCS ma obecnie pozytywny wizerunek i postrzegany jest jako Uczelnia otwarta na ludzi i otoczenie, a także jako Uczelnia kompletna**, gdzie oprócz edukacji i dydaktyki dużą rolę ogrywa także sport i kultura, gdzie istnieje tzw. życie studenckie, gdzie wreszcie jest to miejsce, w którym można realizować swoje pasje i zainteresowania.

Każda z prezentowanych inicjatyw, podjętych na przestrzeni minionych lat, angażowała i jednoczyła wielką społeczność jaką jest Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. Wspólne wysiłki pracowników oraz studentów nie tylko stanowiły okazję do zacieśniania więzów i współpracy, ale także budowały pozytywny wizerunek UMCS-u jako uczelni kompletnej – miejsca wyjątkowego, z potencjałem naukowym, dydaktycznym, kulturalnym oraz sportowym. Organizowane wydarzenia i realizowane pomysły pozwalały również na pokazanie otwartości naszej społeczności, która pragnie się dzielić z innymi tym, co najlepsze i najpiękniejsze, a jednocześnie świadczy o naszej roli w rozwoju pięknego Lublina i wyjątkowego regionu, jakim jest Lubelszczyzna.

